

2026-08-26

**Protokoll från Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen, onsdag 26 augusti 2026**

Tid: 08:30-16:40

Plats: Konferensrum Vänersborg

Sekreterare

Johanna Gustafsson

Justerare

Göran Nilsson

Paragrafer

§§ 165–201, (§ 164 Justerade omedelbart – se separat protokoll)

Signering

Ordförande Benny Augustsson

Justerare Göran Nilsson

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen har gjorts offentlig genom anslag på Vänersborgs kommuns anslagstavla.

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-08-26

Datum när anslag sätts upp: 2026-09-03

Datum när anslag tas ned: 2026-09-25

Förvaringsplats för protokollet:

Kommunstyrelseförvaltningen, Sundsgatan 29, tfn 0521 72 23 90

Kontakt: Johanna Gustafsson, sekreterare

2026-08-26

Närvarande

Beslutande

Benny Augustsson (S) §§ 164-201
Madelaine Karlsson (S) §§ 164-196, 198-201
Ann-Marie Jonasson (S) § 197
Kenneth Borgmalm (S) §§ 164-201
Anders Strand (SD) §§ 164-190, 192-201
Mathias Olsson (SD) § 191
Göran Nilsson (SD)
Torbjörn Moqvist (SD)
Henrik Harlitz (M)
Lena Eckerbom Wendel (M)
Stefan Kärbling (V)
Mats Andersson (C) §§ 164-190, 192-201
Ann-Sofie Dolk Olsson (S) § 191
Bo Carlsson (C) §§ 164-190, 192-201
Ann-Marie Jonasson (S) § 191
Elisabeth Johansson (KD) §§ 164-201
Göran Svensson (MBP) §§ 164-201
Niklas Claesson (M) §§ 164-201
Anna-Karin Sandberg (MP) del av § 165
Jonas Sjöblom (MP) del av § 165, 164-201

Tjänstgör för

Madelaine Karlsson (S)

Anders Strand (SD)

Mats Andersson (C)

Bo Carlsson (C)
Magnus Ekström (KD)

Cecilia Prins (L)

Anna-Karin Sandberg (MP)

Ersättare

Ann-Marie Jonasson (S) §§ 164-190, 192-196, 198-201
Ann-Sofie Dolk Olsson (S) §§ 164-190, 192-201
Anneli Guilotte (S) Del av 165, 164-201
Joakim Sjöling (S) Del av 165
Mathias Olsson (SD) §§ 164-190, 192-201
Juhani Lämsä (SD)
Gunilla Cederbom (V) §§ 164-196, 198-201
Thomas Larsson (MBP)
Jonas Sjöblom (MP) del av § 165

Övriga närvarande

Lena Tegenfeldt, kommundirektör
Anna Holmqvist, ekonomichef
Johanna Gustafsson, kommunsekreterare
Christina Milén Jacobsson, projektledare och landsbygdsutvecklare
Daniel Lethenström, från kriminalvårdens huvudkontor
Gustav Borg, från kriminalvårdens huvudkontor
Kristina Wallmo, från kriminalvårdens huvudkontor

2026-08-26

Henrik Vang, kriminalvårdschef verksamhetsområde Vänersborg

Pål Castell, utvecklingsledare

Jill Stor, näringslivschef

Arvid Hansson, projektledare

Eddie Sandin, förvaltningschef

Daniel Jerling, tf. förvaltningschef

Alexander Oskarsson, hållbarhetschef

Per-Ola Rasmussen, utredare

Jan Trotzig, projektledare och energi

Pernilla Bertilsson, juridik- och säkerhetschef

Anna Holmqvist, ekonomichef

2026-08-26

Ärenden		Sida
§ 165	Information vid kommunstyrelsens sammanträde	2026/20 7 - 8
§ 166	Kommundirektörens information	2026/46 9
§ 167	Ordförandeinformation	2026/21 10
§ 168	Förslag till sammansättning i nämnder, beredningar utskott och fullmäktige för mandatperioden 2026-2030	2026/64 11 - 13
§ 169	Revidering av bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda	2026/68 14 - 16
§ 170	Revidering av kommunstyrelsens och byggnadsnämndens reglemente samt antagande av teknik- och servicenämndens reglemente	2024/654 17 - 20
§ 171	Revidering av överförmyndarnämndens reglemente	2026/249 21
§ 172	Remiss av Landsbygdsprogram	2026/148 22
§ 173	Antagande av reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst	2026/292 23
§ 174	Beslut om indexuppräknings av medfinansieringen för Göta älvs vattenråd	2026/241 24 - 25
§ 175	Svar på motion om att avskaffa minutstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper	2025/390 26 - 29
§ 176	Svar på motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter	2023/1076 30 - 31
§ 177	Svar på motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut	2023/229 32 - 33
§ 178	Svar på motion om lokala insatser mot telefonbedrägerier	2024/263 34
§ 179	Svar på motion om inköp av portabla metalldetektorer	2024/267 35
§ 180	Svar på motion om ökad trygghet genom kamerabevakning	2025/175 36 - 37
§ 181	Svar på motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen	2026/121 38 - 39
§ 182	Svar på medborgarförslag om att köpa Equemeniakyrkans lokal i Frändefors	2025/415 40 - 42
§ 183	Svar på medborgarförslag om att köpa Equemeniakyrkan i Frändefors och starta upp en fritidsgård	2025/410 43 - 45
§ 184	Läkarintyg eller journalutlåtande vid specialkost och behovskost med medicinsk orsak	2023/1045 46
§ 185	Begäran om tilläggsanslag år 2026 till socialnämnden för ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter	2026/276 47
§ 186	Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tillägsbudget under 2026 för underhåll av ladan på Landeriet.	2026/280 48 - 49

2026-08-26

§ 187	Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsbudget inom VA-verksamheten	2026/319	50
§ 188	Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget för driftkostnader av tomställda lokaler	2026/279	51 - 52
§ 189	Förstudie IT-avdelningens lokaler	2025/527	53
§ 190	Antagande av yttrande över remiss gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029	2026/314	54 - 55
§ 191	Borgensavgifter för de kommunala bolagen	2026/270	56 - 57
§ 192	Beslut om yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun	2026/275	58 - 59
§ 193	Beslut om yttrande i samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1	2026/311	60
§ 194	Beslut om yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2025:6) om farledsavgifter	2026/336	61
§ 195	Beslut om yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal	2026/335	62 - 63
§ 196	Beslut om invånardialog Utvecklingsforum 2026	2026/321	64
§ 197	Beslut om yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland	2026/256	65
§ 198	Fastställande av sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag för de helägda kommunala bolagen	2026/329	66 - 68
§ 199	Meddelandelista till kommunstyrelsen	2026/22	69
§ 200	Delegeringslista till kommunstyrelsen	2026/23	70
§ 201	Initiativärende - Fritidskort för unga	2026/363	71

2026-08-26

Sammanträdesaktiviteter

Mötesuppehåll

Uppehåll för gruppmöten och andra uppehåll under sammanträdet:
kl: 12:30-13:30

Tillkommande ärenden

2026/363 Initiativärende – Fritidskort för unga

Informationsärenden

Ordföranden informerade om att i följande ärende:

2026/64 *Förslag till sammansättning i nämnder, beredningar utskott och fullmäktige för mandatperioden 2026–2030* saknas felaktigt notering om 5 ersättare i socialutskottet. (punkt 4)

2026/290 *Begäran om besked om medlemsbidrag till Samordningsförbundet Södra Vänern* behövs justerads omedelbart efter sammanträdet (punkt 25)

2026/329 *Fastställande av sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag för de helägda kommunala bolagen* behöver förtydligande av dag samt justering av tider göras.

Ordföranden informerade också om att kommunstyrelsen bjuds in till en Synskadades Riksförbund Bohusläns kabaré! i kommunhusets kafeteria efter sammanträdet.

§ 165

Information vid kommunstyrelsens sammanträde

KS 2026/20

Beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

1. Presentation av projektet Framtidens matmöten från Hushållssällskapet
Christina Milén Jacobsson Projektledare / Landsbygdsutvecklare
2. Förstudie om kriminalvårdsetablering
Daniel Lethenström, Gustav Borg och Kristina Wallmo från Kriminalvårdens huvudkontor samt Henrik Vang, kriminalvårdschef för verksamhetsområde Vänersborg, Pål Castell utvecklingsledare och Jill Stor Näringslivschef
3. Revidering av kommunstyrelsens och byggnadsnämndens reglemente samt antagande av teknik- och servicenämndens reglemente
Arvid Hansson, projektledare, Eddie Sandin, förvaltningschef och Daniel Jerling, tf. förvaltningschef
4. Landsbygdsprogrammet
Alexander Oskarsson, hållbarhetschef
5. Utredning - Energibolag: Finns det förutsättningar för Vänersborgs kommun att skapa ett nytt energibolag?
Per-Ola Rasmussen, utredare och Jan Trotzig, projektledare/energi
6. Gemensam överförmyndarorganisation för Trollhättan och Vänersborg - avtalssamverkan
Pernilla Bertilsson, juridik- och säkerhetschef
7. Borgensavgifter för de kommunala bolagen
Anna Holmqvist, ekonomichef

Beslutsunderlag

- Information vid kommunstyrelsens sammanträde 2026-08-26
- Utredning genom överförmyndarorganisation för Trollhättan och Vänersborg
- Samverkansavtal Vänersborg och Trollhättan gällande överförmyndarverksamhet
- Beslut KS 2025-10-08 Tjänsteskrivelse avseende överförmyndarnämndens beslut 2025-08-18 § 181

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Utredning - Energibolag uppdaterad version 2026-08-24

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 166

Kommundirektörens information

KS 2026/46

Beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Kommundirektören Lena Tegenfeldt lämnade skriftlig information enligt underlag nedan och återkopplar muntligen från möten med näringsidkare om Kriminalvårdens eventuella etablering.

Lena Tegenfeldt besvarade även frågor om utmaningarna med nuvarande telefonilösningen, samt förklarade hur telefonilösningen utvärderas för att förbättras framåt

Beslutsunderlag

- KD info 26 augusti 2026

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 167

Ordförandeinformation

KS 2026/21

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens ordförande och förste vice ordförande har skickat ut redogörelser över möten och händelser som skett sedan utskicket till det förra kommunstyrelsesammanträdet.

Beslutsunderlag

- Ordförandeinformation till Kommunstyrelsen 2026-08-26
- Förste vice ordförandeinformation juni-aug 2026

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 168

Förslag till sammansättning i nämnder, beredningar utskott och fullmäktige för mandatperioden 2026-2030

KS 2026/64

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer följande sammansättning för nämnder, beredningar, utskott och fullmäktige för mandatperioden 2026-2030:

Nämnd/motsvarande	Ledamöter	Ersättare	Ordförande	Vice (1:e) ordf	2:e vice ordf
Kommunfullmäktige	51	½*	x	x	x
Fasta beredningar					
Valberedning	x**	x	x	x	
Demokrati- och jämställdhetsberedning	x**	x	x	x	
Revision	7		x	x	
Kommunstyrelsen	15	15	x	x	x
Kommunstyrelsens arbetsutskott	5	5***	x	x	
Personalutskott****	5	5***	x	x	
Valnämnden	3	3	x	x	
Överförmyndarnämnd	3	3	x	x	
Barn och utbildningsnämnd	11	11	x	x	x
Byggnadsnämnden	9	9	x	x	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	7	7	x	x	
Kultur- och fritidsnämnden	9	9	x	x	
Socialnämnd	13	13	x	x	x
Socialutskott	5	5	x	x	
Teknik- och servicenämnd*****	11	11	x	x	
* Antalet ersättare i kommunfullmäktige ska vara hälften av det antal platser varje parti får i kommunfullmäktige.					

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

** Beredningen består av en ledamot och en ersättare från varje parti som är representerat i fullmäktige.
***Ersättare har endast närvarorätt vid tjänstgöring.
****Namnet ersätter den tidigare benämningen, personal- och förhandlingsutskottet.
*****Ersätter samhällsbyggnadsnämnden. Två ordföranden istället för tre som i samhällsbyggnadsnämnden.

- Kommunfullmäktige uppdrar kommunstyrelsen att tillse verkställigheten av beslutet och att med berörda nämnder genomföra en översyn av miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämndens organisation inför år 2029.

Bilaga/bilagor

Bilaga 1: Niklas Claesson (M) ändringsyrkande

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Niklas Claesson (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande. Till reservationen anslöt sig Henrik Harlitz (M) Lena Eckerbom Wendel (M).

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2025-12-03, § 220 om den politiska organisationen för den kommande mandatperioden. I beslutet gavs kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på nämndernas sammansättning. Ärendet har beretts på kommunstyrelseförvaltningen i samråd med personal- och förhandlingsutskottet. Personal- och förhandlingsutskottet har överlämnat ett jämkat förslag på nämndsammansättning till kommunstyrelseförvaltningen. Kommunstyrelseförvaltningen har inte funnit skäl till ändring i utskottets förslag utöver vissa förtydliganden.

Förslaget innebär att personal- och förhandlingsutskottet byter namn till personalutskottet och får fem ersättare. Antalet ledamöter och ersättare i fullmäktige är oförändrat. Den nya teknik- och servicenämnden föreslås få två ordföranden i stället för tre som i samhällsbyggnadsnämnden. Noteringen om närvarorätten för ersättare i kommunstyrelsens arbetsutskott och personalutskott bör regleras i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelseförvaltningen återkommer med förslag på revideringar av reglementen utifrån det beslut kommunfullmäktige fattar.

Beslutsunderlag

- Personal- och förhandlingsutskottets beslut 2026-08-19 § 18
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-11 Förslag till sammansättning i nämnder, beredningar utskott och fullmäktige för mandatperioden 2026-2030
- Jämkat PFU förslag nämndsammansättning 2026-06-10

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Avvikelserapport - förlängd processtid för personal- och förhandlingsutskottets uppdrag att ta fram förslag på nämndernas sammansättning, presidier samt arvodesbestämmelser
- Liberalernas synpunkter angående nämndssammansättning och arvoden
- Vänsterpartiets synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Moderaternas synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Medborgarpartiets synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Sverigedemokraternas synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Niklas Claesson (M) yrkade på förändringar i linje med Ann-Helen Selanders förslag i personal- och förhandlingsutskottet 2026-08-19, se bilaga 1. I yrkandet instämde Henrik Harlitz (M), Lena Eckerbom Wendel (M), Anders Strand (SD), Torbjörn Moqvist (SD), Göran Nilsson och Göran Svensson (MBP).

Kenneth Borgmalm (S) yrkade bifall till personal- och förhandlingsutskottets beslut med justeringen att socialutskottet fortsatt ska ha fem ersättare. I yrkandet instämde Madelaine Karlsson (S), Stefan Kärving (V), Elisabeth Johansson (KD), Jonas Sjöblo0m (MP), Mats Andersson (C) och ordförande Benny Augustsson (S).

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen personal- och förhandlingsutskottets förslag med justeringen att socialutskottet ska ha fem ersättare samt Niklas Claesson (M) yrkande enligt bilaga 1.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med persona- och förhandlingsutskottets förslag med justeringen om socialutskottets fem ersättare kvarstår.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 169

Revidering av bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda

KS 2026/68

Beslut

Kommunfullmäktige antar revidering av bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda att gälla från 2027-01-01 enligt bilaga och ersätter därmed nu gällande dokument, antagen av kommunfullmäktige 2025-12-17, § 181.

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att tillföra en skrivning i bestämmelserna angående beräkning av 40% av heltid.

Bilaga/bilagor

Bilaga 1: Antagandedokument – Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda med justering

Reservationer, protokollsanteckningar, jäv

Henrik Harlitz reserverar sig till förmån för eget yrkande. Till reservationen anslöt sig Lena Eckerbom Wendel (M) och Niklas Claesson (M).

Sammanfattning av ärendet

Inför varje kommande mandatperiod revideras bestämmelser om arvoden och andra ersättningar för förtroendevalda. Det föreslås en revidering av uppräknade arvodesnivåerna i procentsatser utifrån riksdagsledamöters års- och månadsarvode.

Förslaget innebär även en förenkling av arvodesnivåerna genom att nuvarande system ersätts med två arvodesnivåer: ett helt arvode för sammanträden som varar längre än fyra timmar och ett halvt arvode för sammanträden som varar upp till fyra timmar. Detta ersätter nuvarande arvodesystem, som bygger på ett arvode för den första timmen samt ett arvode för varje påbörjad halvtimme därefter vid sammanträden eller förrättningar. Syftet med förändringen är att förenkla och tydliggöra hanteringen av arvoden, vilket kan bidra till en mer effektiv administration vid arvodeshanteringen.

Ersättare i kommunstyrelsen föreslås även ha rätt till inläsningsarvode, eftersom de inte är berättigade till de årsarvoden som ledamöterna har.

Därutöver föreslås språkliga förenklingar i dokumentet för att göra innehållet mer lättillgängligt. Bland annat föreslås att förtroendevalda med uppdrag på heltid eller en betydande del av heltid (40 procent eller mer) i stället benämns kommunalråd.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-01 Revidering av bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Antagandedokument – Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda
- Jämförelsedokument – Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda
- Moderaternas synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Medborgarpartiets synpunkter gällande nämndsammansättning och arvodesbestämmelserna
- Liberalernas synpunkter gällande nämndsammansättning och arvodesbestämmelserna
- Sverigedemokraternas synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Vänsterpartiets synpunkter gällande nämndernas sammansättning och arvodesbestämmelserna
- Vänsterpartiets förslag till politiska arvoden
- Kristdemokraternas förslag till ändringar av årsarvoden
- Kristdemokraternas kostnadsjämförelse avseende kommunstyrelsen - gruppledare

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Förslag till beslut inför X sammanträde var:

Kommunfullmäktige antar revidering av bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda att gälla från 2027-01-01 enligt bilaga och ersätter därmed nu gällande dokument, antagen av kommunfullmäktige 2025-12-17, § 181.

Kenneth Borgmalm (S) yrkade bifall till personal- och förhandlingsutskottets förslag till beslut samt att lägga till följande formulering i beslutet:

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att tillföra en skrivning i bestämmelserna angående beräkning av 40% av heltid.

I yrkandet instämde Madelaine Karlsson (S)

Henrik Harlitz (M) yrkade på att ärendet skulle återremitteras. I yrkandet instämde Anders Strand (SD) och Göran Svensson (MBP).

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen personal- och förhandlingsutskottets förslag till beslut och Henrik Harlitz (M) återremissyrkande, samt Kenneth Borgmalms (S) tilläggsyrkande.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Ordföranden frågade först om ärendet skulle avgöras idag eller återremitteras och fann genom acklamation att kommunstyrelsen beslutat att ärendet skulle avgöras idag.

Ordföranden frågade sedan om kommunstyrelsen kan besluta enligt med personal- och förhandlingsutskottets förslag och fann att kommunstyrelsen beslutat enligt förslaget.

Ordförande frågade slutligen om kommunstyrelsen om Kenneth Borgmalms (S) tilläggsyrkande kunde bifallas och fann att kommunstyrelsen beslutat att lägga till formuleringen om att ge förvaltningen i uppdrag att tillföra en skrivning i bestämmelserna angående beräkning av 40% av heltid.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 170

**Revidering av kommunstyrelsens och
byggnadsnämndens reglemente samt antagande av
teknik- och servicenämndens reglemente**

KS 2024/654

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01 och upphäver därmed nu gällande dokumentversion, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-13, § 142.
2. Anta reviderat reglemente för byggnadsnämnden enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01, och upphäver därmed nu gällande dokumentversion, antagen av kommunfullmäktige 2025-04-16, § 48.
3. Anta reglemente för teknik- och servicenämnden enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01 och därmed upphäva samhällsbyggnadsnämndens reglemente, antagen av kommunfullmäktige 2017-11-22, § 182.

Kommunstyrelsen uppdrar kommunstyrelseförvaltningen att uppdatera antagandedokumentet inför besluten i kommunfullmäktige enligt Lena Eckerbom Wendel (M) ändringsförslag.

Bilaga/bilagor

Bilaga 2: Antagandedokument - Kommunstyrelsens reglemente med justeringar

Bilaga 3: Antagandedokument - Reglemente Byggnadsnämnden med justeringar

Bilaga 4: Antagandedokument - Teknik- och servicenämnden med justeringar

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2025-12-17, § 184 att uppdra kommunstyrelsen att ta fram reglementen för berörda nämnder i enlighet med den beslutade nämndstrukturen.

I förslaget har fokus varit att tydliggöra gränsdragningarna i uppdrag och ansvarsområden mellan nämnderna kopplat till strategiska samhällsbyggnadsfrågor och samhällsbyggnadsprocessen.

Förslaget innebär ytterligare att kommunstyrelsen ansvarar för kommunens fastigheter ur ett ägar- och strategiskt perspektiv, medan teknik- och servicenämnden ansvarar för den operativa hanteringen av byggnader och bebyggda fastigheter. På så vis skapas en tydlig ansvarsfördelning mellan strategisk styrning och operativ verksamhet, vilket kan minska risken för otydlighet i beslutsvägar och ansvar mellan nämnderna.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

I byggnadsnämndens och kommunstyrelsens reglementen föreslås ett förtydligande kring ansvar kopplat till beslut, ansökningar och handläggning av planbesked.

Kommunfullmäktige beslutade 2026-05-20, § 76 att återremittera ärendet med anledning av att säkra allt som är delegerat idag från kommunfullmäktige återfinns i något av de uppdaterade reglementena. De uppgifter som inte har tilldelats någon nämnd och som inte regleras i nämndernas reglementen tillfaller kommunstyrelsen enligt kommunallagen och 1 § i kommunstyrelsens reglemente.

I förslaget har vissa punkter tydliggjorts, bland annat att kommunstyrelsen ansvarar för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom. Även ett tydliggörande att teknik- och servicenämnden sköter och utför anläggande av gatu- och väganläggningar, allmänna platser och parkanläggningar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-04 Revidering av kommunstyrelsens och byggnadsnämndens reglemente samt antagande av teknik- och servicenämndens reglemente
- Antagandedokument - Kommunstyrelsens reglemente
- Antagandedokument - Teknik- och servicenämnden
- Antagandedokument - Reglemente Byggnadsnämnden
- Jämförelsedokument - Kommunstyrelsens reglemente
- Jämförelsedokument - teknik och servicenämndens reglemente
- Jämförelsedokument - Byggnadsnämndens reglemente

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Förslag till beslut inför sammanträdet var:

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Anta reviderat reglemente för kommunstyrelsen enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01 och upphäver därmed nu gällande dokumentversion, antagen av kommunfullmäktige 2023-09-13, § 142.
2. Anta reviderat reglemente för byggnadsnämnden enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01, och upphäver därmed nu gällande dokumentversion, antagen av kommunfullmäktige 2025-04-16, § 48.
3. Anta reglemente för teknik- och servicenämnden enligt bilaga som börjar gälla från 2027-01-01 och därmed upphäva samhällsbyggnadsnämndens reglemente, antagen av kommunfullmäktige 2017-11-22, § 182.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

Lena Eckerbom Wendel (M) yrkade på att följande ändringar skulle göras i reglementena samt att kommunstyrelseförvaltningen uppdras att justera handlingarna inför kommunfullmäktiges sammanträde:

I Kommunstyrelsen formulera om

Punkt 14: besluta om positivt eller negativt planbesked enligt plan- och bygglagen, PBL när det gäller detaljplan/områdesbestämmelse

Ny punkt 15: avgöra om detaljplan är av stor vikt eller av principiell beskaffenhet i enlighet med 5 kap 27, 38 och 39 paragraferna PBL.

Flytta punkterna 6,7,8 (nedan) under rubriken Kommunstyrelsens ledningsfunktion till rubriken Kommunstyrelsen SKA...

6. Utarrendera eller annars upplåta rätt i fastigheter och anläggningar som inte hanteras av teknik- och servicenämnden.

7.som fastighetsägare företräda kommunen

8.ansvara för jakt och viltfrågor med tillhörande frågor på kommunalägd mark och i rollen som fastighetsägare.

I Byggnadsnämnden formulera om

Punkt 1: De uppgifter som kommunen har inom plan och byggväsendet med undantag för

a.) den strategiskt översiktliga planeringen enligt 3 kap. Plan-och bygglagen (PBL) och

b.) besluta om positivt eller negativt planbesked då det gäller ansökan om ny detaljplan/områdesbestämmelse.

Punkt 2. Nämnden bereder underlag för beslut om planbesked och detaljplaner enligt plan och bygglagen (PBL)

Punkt 3 Nämnden beslutar om positivt eller negativt planbesked enligt plan- och bygglagen, (PBL) när det gäller ändring eller upphävande av detaljplan/områdesbestämmelse

I Teknik- och servicenämnden formulera om

Punkt 3. handhar kommunens uppgifter som huvudman för allmän plats avseende allmän parkering och parkeringsövervakning

Punkt 6: svarar för kommunens åligganden enligt Lagen om allmänna vattentjänster avseende vattenförsörjning och avloppshantering, inklusive ansvar för fastigheter och anläggningar.

Punkt 7: vårdar, förvaltar och utvecklar kommunens byggnader och bebyggda fastigheter avsedda för kommunal verksamhet

Utdragsbestyrkande

Efter punktlistan (1 till 20) formulera om inledning:

Nämndens ansvar omfattar också följande enligt Miljöbalken (MB) och Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (LGS)

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag och Lena Eckerbom Wendel (M) ändringsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Lena Eckerbom Wendel (M) ändringsyrkande.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 171

Revidering av överförmyndarnämndens reglemente

KS 2026/249

Beslut

Kommunfullmäktige antar revidering av överförmyndarnämndens reglemente enligt bilaga, och upphäver därmed nu gällande dokument, antagen av kommunfullmäktige 2018-03-28. § 22.

Bilaga/bilagor

Bilaga 5: Antagandedokument - Överförmyndarnämndens reglemente

Sammanfattning av ärendet

Överförmyndarnämndens nuvarande reglemente är i behov av uppdatering och komplettering. Överförmyndarenheten har därför gjort en översyn av reglementet och föreslår ett antal ändringar.

De föreslagna ändringarna gäller bland annat bestämmelser om delegering från kommunfullmäktige av beslutanderätt i vissa ärenden. Under avsnittet *Delegering från kommunfullmäktige* föreslås det att en punkt som avser arvode för särskilt förordnade vårdnadshavare tas bort. Under samma avsnitt föreslås en ny punkt införas som avser beslut i ärenden om ingående av skriftliga avtal med privata utförare, vilket inte har funnits tidigare.

En komplettering av avsnitt *Ansvar inom verksamhetsområdet* med en beskrivning av nämndens ansvar för de styrande dokument som gäller inom nämndens verksamhetsområde.

Därutöver har vissa av de föreslagna ändringarna införts i syfte att förtydliga skrivningar som redan finns i det nuvarande reglementet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-05 Revidering av överförmyndarnämndens reglemente
- Antagandedokument - Överförmyndarnämndens reglemente
- Jämförelsedokument – Överförmyndarnämnden
- Överförmyndarnämndens beslut 2026-04-21, § 34 Revidering av överförmyndarnämndens reglemente

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 172

Remiss av Landsbygdsprogram

KS 2026/148

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att remittera landsbygdsprogrammet till övriga nämnder, där särskilt följande önskas belysas:

- Finns det övergripande prioriteringar i landsbygdsprogrammet som nämnden anser bör utvecklas, kompletteras eller justeras för att bättre bidra till en utveckling av kommunens landsbygder?
- Finns det andra ändringar som nämnden föreslår utifrån dess ansvarsområden?

Nämnderna ombeds inkomma med yttrandena senast 2026-10-30

Bilaga/bilagor

Bilaga 6: Landsbygdsprogram

Sammanfattning av ärendet

Det riktade uppdraget att fram ett Landsbygdsprogram initierades av kommunfullmäktige i Mål- och resursplan 2025-2027.

Programmet syftar till att skapa en livskraftig och sammanhållen kommun där landsbygd och tätorter erbjuder likvärdiga möjligheter till boende, arbete, företagande och välfärd.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt program till de som bor, verkar och besöker kommunens landsbygder. Programmet beskriver de övergripande prioriteringar som kommunen ska förhålla sig till för att nå en hållbar landsbygdsutveckling, samt vilka initiativ som kan stärka kommunens landsbygd.

Varje nämnd och styrelse har att förhålla sig till landsbygdsprogrammet i den årliga budget- och verksamhetsplaneringen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2026-08-10 § 116
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-31 Beslut om remiss av landsbygdsprogram
- Landsbygdsprogram

Sändlista

Samtliga nämnder

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 173

Antagande av reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst

KS 2026/292

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst enligt bilaga att gälla från och med 1 januari 2027.

Bilaga/bilagor

Bilaga 7: Reviderad förbundsordning – Tolkförmedling Väst

Sammanfattning av ärendet

Kungsbacka kommun har ansökt om medlemskap i Tolkförmedling Väst. Mot bakgrund av detta föreslås en revidering av förbundsordningen. Underlaget har översänts till samtliga medlemskommuners fullmäktige för beslut om fastställande senast den 30 november 2026.

Den nya förbundsordningen föreslås att gälla från 1 januari 2027.

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att erinra och föreslår att kommunfullmäktige antar den reviderade förbundsordningen för Tolkförmedling Väst.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-11 Antagande av reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst
- Protokollsutdrag - Tolkförmedling Väst
- Förbundsordning med ändringsmarkeringar
- Tjänsteutlåtande Tolkförmedling Väst
- Reviderad förbundsordning Tolkförmedling Väst

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 174

Beslut om indexuppräkning av medfinansieringen för Göta älvs vattenråd

KS 2026/241

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner indexuppräkning av medfinansieringen för Göta älvs vattenråd under förutsättning att övriga medlemskommuner fattar likalydande beslut.

Sammanfattning av ärendet

Göta älvs vattenråd skapades som en följd av arbetet med vattenförvaltning för att klara kraven i EU:s Vattendirektiv. Vattenrådet har inkommit med en skrivelse till samtliga medlemskommuner med en förfrågan om indexuppräkning av medlemsavgiften.

Under 2021 skickade Göta älvs vattenråd ut en förfrågan till kommunerna i vattenrådet om möjligheten till framtida finansiering. Samtliga kommuner gav bifall till detta vilket började gälla fr.o.m. 2022. Dessa medel används främst som medfinansiering för åtgärdssamordning och andra projekt men även till viss administration för vattenrådet.

I samband med detta beslutades dock inte om någon indexuppräkning av bidraget. Då kostnaderna påtagligt ökat för varje år, men bidraget är det samma, räcker det till allt mindre verksamhet.

Vattenrådet önskar nu att från och med 2026 och framåt kunna indexuppräknat bidragen från kommunerna enligt PKV (Prisindex för kommunal verksamhet) med 2022 som basår. Detta skulle innebära bidrag för de nästkommande åren enligt nedanstående tabell och sedan fortsatt följa PKV.

Kommun	Beslutat bidrag 2022-2025 (kr)	Bidrag enl PKV 2026 (kr)	Bidrag enl PKV 2027* (kr)
Vänersborg	19 000	21 000	21 000
Trollhättan	89 000	99 000	104 000
Lilla Edet	50 000	58 000	61 000
Ale	61 000	69 000	71 000
Kungälv	35 000	41 000	43 000
Göteborg	166 000	192 000	200 000
Summa	420 000	480 000	500 000

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

År	Totalt bidrag fr kommunerna (kr)	PKV 2023-2028 (%)	Bidrag om indexuppräknig enl. PKV (kr)
2022	420 000		420 000
2023	420 000	5,9	444 780
2024	420 000	4,5	464 795
2025	420 000	0,5	468 049
2026	480 000	2,8	481 154
2027*	500 000	3,0	495 589
2028*	520 000	3,7	518 500
2029*	536 000	3,4	536 129

Kommunstyrelseförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen förordar att indexuppräknigen godkänns med hänvisningen till den nytta vattenrådets arbete bidrar med kopplat till vattenförvaltning och dricksvattenförsörjning. Det är viktigt att insatserna inom området inte minskar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-01 Beslut om indexuppräknig av medfinansieringen för Göta älvs vattenråd
- Missiv - indexuppräknig av kommunernas medfinansiering
- Beskrivning av vattenförvaltning, hur den fungerar och vilken roll Göta älvs vattenråd har

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Göta älvs vattenråd

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

§ 175

Svar på motion om att avskaffa minutstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper

KS 2025/390

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen som besvarad, eftersom hemtjänstens nuvarande arbetssätt redan ger personalen delaktighet, professionellt handlingsutrymme och möjlighet att anpassa insatser utifrån omsorgstagarnas behov inom ramen för en gemensam och likvärdig styrning. Vänersborg ska inte ha en så strikt tidstyrd arbetsplanering – ibland kallad minutstyrning – som leder till stress, oro och sjukskrivningar bland personalen. Arbetsorganisationen ska präglas av inflytande och flexibilitet.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkände följande protokollsanteckning från Mats Andersson (C):

Varje seriös arbetsgivare uppskattar tidsåtgången för arbete som skall utföras för att det skall bli rimligt att hinna utföra arbetet och för att säkerställa en god arbetsmiljö. Inom socialtjänstområdet tillämpas schablontider som hemtjänstpersonal har att utgå från. Schablontiden justeras sedan i samråd med arbetsledare utifrån individens behov av vård- och omsorgsinsatser.

Politiska företrädare för en rad olika partier har illvilligt politiserat frågan och kallar det för minutstyrning. Centerpartiet vänder sig mot den beskrivningen och menar att det därför är rimligt att motionen skall anses besvarad då motionen på ett felaktigt sätt beskriver att Vänersborgs kommun tillämpar minutstyrning.

Mats Andersson (C)
kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Reservation

Göran Svensson (MBP) reserverar sig till förmån för eget yrkande. Till reservationen anslöt sig Stefan Kärving (V). Se skriftlig reservation enligt bilaga 8.

Sammanfattning av ärendet

Göran Svensson (Medborgarpartiet) har inkommit med en motion om att avskaffa minutstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper. Motionen utgår från en bild av att hemtjänsten präglas av ett detaljerat och styrande planeringssystem som begränsar personalens handlingsutrymme och flexibilitet.

Kommunfullmäktige remitterade motionen till Kommunstyrelsen som i sin tur remitterade den till Socialnämnden.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

I rapporten Hemtjänstens styrning och planering – med anledning av motion om minutsstyrning och självstyrande grupper redogörs för hur hemtjänstens styrning och insatsplanering fungerar i Vänersborgs kommun i dag. Rapporten belyser även begreppen minutsstyrning och självstyrande grupper utifrån nationella rapporter och erfarenheter från andra kommuner. Underlaget bygger på dialoger med chefer, medarbetare och fackliga representanter samt analyser av statistik, brukarundersökningar och styrande dokument.

Rapporten visar att hemtjänsten i Vänersborgs kommun använder tidsangivelser i planeringen som ett strukturerande ramverk för att säkerställa trygghet, kvalitet, likvärdighet och effektiv resurshantering i en omfattande och komplex verksamhet. Tidsangivelserna är inte avsedda att fungera som exakta minutkrav, utan som stöd för samordning, patientsäkerhet och uppföljning, samtidigt som utrymme finns för professionella bedömningar och anpassningar utifrån brukarens behov i stunden.

Rapporten visar vidare att det redan i dag finns flera etablerade arbetssätt som ger personalen delaktighet, handlingsutrymme och möjlighet till självledarskap, bland annat genom kontaktteam, fast omsorgskontakt, samordningsteam, kvalitetsmöte och ett nära samspel mellan omsorgspersonal, gruppleddare, enhetschef och central planering. Självledarskap utövas kontinuerligt i mötet med brukaren, där personalen gör professionella bedömningar och anpassar insatser efter förändrade behov och förutsättningar.

Den samlade bedömningen i rapporten är att hemtjänstens nuvarande styrning och planering i Vänersborgs kommun redan i huvudsak tillgodoser motionens intentioner om delaktighet, flexibilitet och professionellt handlingsutrymme. Utvecklingsbehoven bedöms i första hand handla om att vidareutveckla och förtydliga befintliga arbetssätt, stärka tillit och förståelse för planeringen som helhet samt fortsätta utveckla samverkan mellan de olika roller och strukturer som finns i planeringen.

Kommunstyrelseförvaltningen har granskat ärendet och har inget att erinra.

Beslutsunderlag

- Personal- och förhandlingsutskottets beslut 2026-06-10 § 14
- Svar på motion om att avskaffa minutsstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper
- Beslut SOC-N 2026-05-21 Svar på remiss- Motion om att avskaffa minutsstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper
- Hemtjänstens styrning och planering- rapport med anledning av motion om minutsstyrning och självstyrande grupper
- Svar på remiss gällande motion om att avskaffa minutsstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper
- Remiss av motion om att avskaffa minutsstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Beslut KF 2025-09-17 Motion om att avskaffa minutstyrning i hemtjänsten och införa självstyrande grupper
- Motion om att avskaffa minutstyrning i hemtjänsten och inför självstyrande grupper

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Göran Svensson (MBP) yrkade på att motionen skulle bifallas. I yrkandet instämde Stefan Kärvling (V).

Mats Andersson yrkade på motionen skulle anses besvarad enligt personal- och förhandlingsutskottets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen personal- och förhandlingsutskottets förslag och Göran Svensson (MBP) bifallsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med personal- och förhandlingsutskottets förslag.

Omröstning begärdes.

Omröstningsresultat

Ordföranden föreslog följande omröstningsordning, som godkändes av kommunstyrelsen. Den som väljer personal- och förhandlingsutskottets förslag röstar ja, och den som stödjer Göran Svensson (MBP) bifallsyrkande röstar nej.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Mats Andersson (C)	X		
Henrik Harlitz (M)	X		
Anders Strand (SD)	X		
Lena Eckerbom Wendel (M)	X		
Madelaine Karlsson (S)	X		
Stefan Kärvling (V)		X	
Kenneth Borgmalm (S)	X		
Göran Nilsson (SD)	X		
Bo Carlsson (C)	X		
Göran Svensson (MBP)		X	

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Elisabeth Johansson (KD)	X		
Niklas Claesson (M)	X		
Torbjörn Moqvist (SD)	X		
Jonas Sjöblom (MP)	X		
Benny Augustsson (S)	X		
Antal röster	13	2	0

Med 2 ja-röst mot 13 nej-röster, samt 0 ledamöter som avstod i omröstningen hade kommunstyrelsen beslutat att motioner ska anses besvarad enligt med personal- och förhandlingsutskottets förslag.

Utdragsbestyrkande

§ 176

Svar på motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter

KS 2023/1076

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete anses vara besvarad.

Deltog inte i beslutet

Stefan Kärvling (V) avstod från att delta i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Ida Hildingsson (V) föreslår i en motion att kommunfullmäktige beslutar att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete. Motionen inkom 2023-12-11 och lyftes till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-12-13. Kommunfullmäktige beslutade att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning, och kommunstyrelsen har 2024-01-11 remitterat motionen till socialnämnden.

Ida Hildingsson föreslår att uppföljningen av socialtjänstens hantering av skyddade personuppgifter tydligare ska ingå i Vänersborgs socialtjänsts kvalitetsarbete i enlighet med SOSFS 2011:9. Som bakgrund till motionen lyfts Jämställdhetsmyndighetens rapport från mars 2023, som på nationell nivå pekar på omfattande brister i jämlik tillgång till samhällsservice samt ekonomisk utsatthet bland kvinnor och barn som tvingats fly undan en våldsam partner eller familjemedlem.

Vidare har socialnämnden yttrat sig över motionen och kommit med bedömningen att de idag redan arbetar med uppföljningen av hantering av skyddade personuppgifter. Socialnämnden hänvisar till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) där det finns rutiner som stöd i processer som berör skyddade personuppgifter samt förutsättningar för en systematisk uppföljning, egenkontroll och riskbedömning av nämndens hantering av skyddade personuppgifter.

Mot bakgrund av den redogörelse som socialnämnden anför om hur det systematiska arbetet bedrivs, kan kommunstyrelseförvaltningen konstatera att socialnämnden idag bedriver den uppföljning av hantering av skyddade personuppgifter som motionären efterfrågar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2026-08-10 § 119
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-02-16 Svar på motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Socialnämndens beslut 2024-09-26 § 127 med remissvar - Motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete
- Remiss av motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete
- Beslut KF 2023-12-13 Motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete
- Motion om att inkludera hanteringen av skyddade personuppgifter i socialtjänstens systematiska kvalitetsarbete

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 177

Svar på motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut

KS 2023/229

Beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Henrik Harlitz (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande. Till reservationen anslöt sig Lena Eckerbom Wendel (M) och Niklas Claesson (M).

Sammanfattning av ärendet

Tor Wendel (M) inkom med motion om hantering av kommunalskolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut 2023-02-15. I motionen yrkas att Vänersborgs kommun underlättar för andra aktörer att ta över kommunala skolbyggnader i syfte att bedriva undervisning där och att Vänersborgs kommun planerar avveckling av kommunalt huvudmannaskap så att det är praktiskt möjligt för andra aktörer att ta över skolbyggnaden utan att uppehåll i undervisning behöver ske.

Motionen remitterades till samhällsbyggnadsnämnden som har föreslagit att avslå motionen och till barn- och utbildningsnämnden som har föreslagit att motionens andra att-sats ska anses besvarad.

Samhällsbyggnadsnämnden beskriver i sitt yttrande att det idag inte finns några hinder för att försälja eller hyra ut skolbyggnader till enskilda aktörer under förutsättning att nödvändiga politiska beslut fattas för de enskilda objekten.

Barn- och utbildningsnämnden beskriver i sitt yttrande att nämnden har ett ansvar att ha beredskap för att ta emot alla kommunens elever och inte kan förutsätta att vårdnadshavare över tid kommer att välja en eventuellt ny aktörs skola. Att planera en avveckling av det kommunala huvudmannaskapet så att det är praktiskt möjligt för andra aktörer att ta över skolbyggnaden utan att uppehåll i undervisning behöver ske riskerar därmed att driva kommunens kostnader genom en överetablering av skolplatser. Nämnden framhåller även att det är Skolinspektionen som handlägger och beslutar i ärenden om godkännande av enskild huvudman för förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

Mot bakgrund av vad som framkommit i underlagen från samhällsbyggnadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden bedömer kommunstyrelseförvaltningen att det inte finns hinder mot att hyra ut eller sälja kommunala skollokaler som inte längre används till externa aktörer som godkänns av Skolinspektionen och vill bedriva skolverksamhet

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

där. Förvaltningen har inte kunnat identifiera ytterligare sätt att underlätta externa aktörers etablering. Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 120
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-09 Svar på motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-09-21 § 105 med yttrande över motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut
- Socialnämndens beslut 2023-09-18 § 62 Svar på remiss angående Motion - Hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund
- Kommunstyrelsens delegeringsbeslut 2023-09-18 Remiss av motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut
- Beslut KF 2023-03-15 Motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut
- Motion om hantering av kommunal skolbyggnad där undervisning upphör på grund av politiska beslut

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Förslag till beslut inför sammanträde var:

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Henrik Harlitz (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag om att bifalla motionen.

Ordföranden yrkar att motionen ska avslås. I yrkandet instämde Stefan Kärvling (V)

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag och ordförandens avslagsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med ordförandens avslagsyrkande.

Utdragsbestyrkande

§ 178

Svar på motion om lokala insatser mot telefonbedrägerier

KS 2024/263

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad med hänvisning till de åtgärder som redan vidtas mot telefonbedrägerier.

Sammanfattning av ärendet

Motionären vill skapa lokala insatser mot telefonbedrägerier då de menar att detta utgör en allt större inkomstkälla för de kriminella gängen och som framför allt riktar sig mot äldre personer. I samverkan med lokalpolisområde Östra Fyrbodal och konsumentkontoret vid socialförvaltningen har flera inriktade insatser genomförts med både digital information och möte med civilsamhället i Vänersborgs kommun. Dessa insatser kommer fortsätta utifrån den lokala lägesbild som kommer förnyas under innevarande år och redovisas till lokalt BRÅ.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 121
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-09 Svar på motion om lokala insatser mot telefonbedrägerier
- Motion om lokala insatser mot telefonbedrägerier - Maskad
- Beslut KF 2024-04-17 Motion om lokala insatser mot telefonbedrägerier

Utdragsbestyrkande

§ 179

Svar på motion om inköp av portabla metalldetektorer

KS 2024/267

Beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Förslagsställaren vill att kommunen köper in metalldetektorer med tillhörande säkerhetsbåge för att motverka att säkerhetsrisker leder till fler stängda nämndsammanträden och att insynen till sammanträdena förhindras.

Kommunfullmäktige har sitt sammanträde i Bojorten, vilket är en bra lokal att hantera säkerheten i eftersom lokalen kan anpassas mellan åhörare och deltagare i det politiska mötet. Nämnder kan ha sina möten i olika lokaler och kan välja att ha öppna eller stängda möten för åhörare.

Att installera en utrustning som ska detektera stickföremål eller motsvarande skulle kunna implementeras i Bojorten, men syftet att göra det uppfyller inte nyttan med kostnaden eftersom lokalen har god anpassning för säkerheten idag efter ombyggnad.

För möten som hålls av nämnder där lokalens utformning och plats kan variera, är det endast möjligt med utrustning som är portabel. Oavsett behöver lokalen vara anpassad att hantera utrustningen och de personer som kan behöva avvisas på ett säkert sätt efter visitationen. Eftersom detektionsutrustningen måste hanteras av utbildad personal och kräver lokalanpassning bedöms förslaget vara en relativt kostsam säkerhetshöjande åtgärd. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att larmbågar och väktare kan ha en generell säkerhetshöjande effekt vid öppna sammanträden men förordar att sammanträden hålls stängda för det fall säkerhetsrisker har identifierats i enlighet med 7 § i tillämpningsanvisningarna för öppna sammanträden. Mot denna bakgrund föreslås motionen avslås.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 122
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-09 Svar till motion om inköp av portabla metalldetektorer
- Motion om inköp av portabla metalldetektorer – Maskad
- Beslut KF 2024-04-17 Motion om inköp av portabla metalldetektorer

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

§ 180

Svar på motion om ökad trygghet genom kamerabevakning

KS 2025/175

Beslut

Kommunfullmäktige bifaller första attsatsen i motionen (punkt 1) och avslår övriga attsatser (punkt 2-5).

Sammanfattning av ärendet

Motionärerna beskriver att trygghet är en förutsättning för ett fungerande samhälle samtidigt som många invånare upplever en ökad oro för brott. De förslår därför bland annat att kommunen tar fram en kartläggning av platser lämpliga för kameraövervakning och en plan för installation av kameror på de platserna.

Det är av vikt att arbetet med kommunens lägesbild och andra trygghetsundersökningar påvisar brottsstatistik och med tillhörande trender för att motverka eller fastställa fakta gällande hur kommuners brottsstatistik faktiskt förhåller sig över tid. Genom att arbeta evidensbaserat kan vi gemensamt inom lokalt BRÅ fastställa om brott eller otrygghet ökar eller minskar inom egen kommun. Denna bedömning kommer sedan läggas till grund för bedömningen om kamerabevakning är en lämplig åtgärd på vissa platser eller inte. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer därför att det finns en fungerande process för ställningstagande kring kameraövervakning jämte andre brottsförebyggande åtgärder. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer därför att det inte föreligger behov av att ta fram en särskild plan för kameraövervakning utanför den processen. Detta eftersom kommunen då saknar underlag som ger stöd för att kameraövervakning det är en lämplig brottsminskande åtgärd.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 123
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-09 Svar till motion om ökad trygghet genom kamerabevakning.
- Motion om ökad trygghet genom kamerabevakning
- Beslut KF 2025-04-16 Motion om ökad trygghet genom kamerabevakning
- 2018 Fungerar kamerabevakning brottsförebyggande
-

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

Förslag till beslut inför sammanträde var:

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Mats Andersson (C) yrkade på att bifalla första attsatsen i motionen (punkt 1) och avslå övriga attsatser (punkt 2-5). I yrkandet instämmer Elisabeth Johansson (KD), Madelaine Karlsson (S) och Stefan Kärving (V).

Anders Strand (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag om att bifalla motionen. I yrkandet instämde Göran Svensson (MBP) och Henrik Harlitz (M).

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag och Mats Anderssons (C) yrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Mats Anderssons (C) yrkande om att bifalla första attsatsen och avslå övriga attsatser.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 181

Svar på motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen

KS 2026/121

Beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Protokollsanteckningar

Ordföranden godkände följande protokollsanteckning från Stefan Kärbling (V):

Protokollsanteckning ärende 17 Svar på motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen

Vänsterpartiet yrkade att bygget av GC-bron över Hamnkanalen skulle stoppas. Eftersom vårt yrkande inte fick läggas av ordförande röstade vi bifall på motionen att pausa bygget av bron.

Vänersborg 26/8 2026

Stefan Kärbling

Vänsterpartiet

Sammanfattning av ärendet

En motion om att pausa byggnationen av gång- och cykelbron över Hamnkanalen lämnades till kommunfullmäktige 2026-01-29. Motionären föreslår att upphandlingen för gång- och cykelbron avbryts tills vidare och att projektet pausas i avvaktan på förbättrat budgetläge och/eller nytt behovsunderlag.

Trafiksäkerheten och tryggheten som en renodlad gång- och cykelbro skapar har potential att styra om rörelsemönster och skapa ett ökat flöde genom Vänersborgs centrum. Ny tågplattform, ny gång- och cykelbro över trafikkanalen och planerad stadsutveckling kommer göra Sanden till en mer levande stadsdel med ökad rörelse framöver.

Vänersborgs kommun beviljades 2023 ett statsbidrag genom ett stadsmiljöavtal för byggandet av gång- och cykelbron. Bidraget gäller 50% av den då kalkylerade totalkostnaden (11 miljoner kr) och uppgår till max 5,5 miljoner. På grund av inflation och geotekniska förutsättningar som framkommit har budgeten för bron höjts till 15 miljoner kr. I och med inflationen riskerar kommunen att få betala en större andel av totalkostnaden om projektet pausas och skjuts framåt i tiden.

Med detta som bakgrund tillsammans med att åtgärden är beslutad i gällande mål- och resursplan (KF 2026-06-17 § 115) föreslås att motionen avslås.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-07 Svar på motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Beslut KF 2026-02-18 Motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Kommunstyrelsens delegeringsbeslut 2026-03-05 Remiss av motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Beslut SBN 2026-04-16 Svar på remiss av motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Svar på remiss av motion om paus för byggnation av gång- och cykelbro över Hamnkanalen
- Trafikverkets beslut om stöd för att främja hållbara stadsmiljöer för Vänersborgs kommun 2023-05-29
- Ändring av beslut från Trafikverket gällande stadsmiljöavtal 2026-02-10

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden yrkade att motionen skulle avslås. I yrkande instämde Mats Andersson (C), Madelaine Karlsson (S) och Jonas Sjöblom (MP).

Henrik Harlitz (M) yrkade bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag om att bifalla motionen. I yrkandet instämde Anders Strand (SD), Torbjörn Moqvist (SD), Göran Svensson (MBP), Stefan Kärving (V), Göran Nilsson (SD) och Niklas Claesson (M).

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag och ordförandens avslagsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag om att bifalla motionen.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 182

Svar på medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkans lokal i Frändefors

KS 2025/415

Beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget

Sammanfattning av ärendet

Vänersborgs kommun tackar för engagemanget och medborgarförslaget om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors. Förslaget inkom till kommunstyrelseförvaltningen 2025-09-25 och kommunfullmäktige beslutade 2025-10-22 §148 att överlämna ärendet till kommunstyrelsen varefter ärendet remitterades till barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Förslagsställaren skriver att barn och ungdomar behöver en fritidsgård för en meningsfull fritid. Det finns även stort behov att ha kvar förskolan i lokalen då det är generationsskifte i samhället och fler och fler barnfamiljer flyttar till Frändefors.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beslutat om förbud att bedriva förskoleverksamhet i Equmeniakyrkans lokaler från och med 1 januari 2029 (HÄLS.2023.1288). I beslutet skriver nämnden att slitaget och lokalernas utformning tillsammans med försämrad luftkvalitet skapar en ohållbar inomhusmiljön och att lokalen inte är byggd för stadigvarande verksamhet och därmed inte heller är lämpad för förskoleverksamhet.

För att lokalerna ska kunna fortsätta nyttjas för förskoleverksamhet efter 1 januari 2029 krävs renoveringar som möjliggör stadigvarande verksamhet och en god inomhusmiljö som uppfyller kraven som ställs på utbildningslokaler ur ett hälsoskyddsperspektiv.

Kultur- och fritidsnämnden skriver i sitt yttrande att det med nuvarande budgetförutsättningar saknas utrymme att bedriva fritidsgårdsverksamhet i Frändefors. Dessutom är Equmeniakyrkans lokal idag inte anpassad för denna typ av verksamhet utifrån ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Kultur- och fritidsnämnden ser dock positivt på att i framtiden kunna erbjuda fler aktiviteter för unga i Frändefors och gärna att detta kan ske i samverkan med andra kommunala verksamheter, till exempel samnyttjade av lokaler, eller externa aktörer. Detta kommer ske redan under 2026 inom ramen för Handlingsplan för förebyggande och främjande arbete barn och unga samt deras vårdnadshavare 2026–2028 där kultur- och fritidsförvaltningen under en treårsperiod kommer testa och utvärdera ett samarbete med civilsamhället i denna fråga.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Insats 15	Ansvarig	Budget			Budget totalt	Tidsplan
		2026	2027	2028		
Starta fritidsgård/öppen verksamhet för unga i Frändefors	KFF	500 tkr	500 tkr	500 tkr	1,5 mnkr	2026-2028
Finansiering						
Insatsen finansieras med avsatta medel för Handlingsprogrammet för förebyggande och främjande arbete barn och unga. Bidrag till medverkande förening, 500 tkr/år. Investering i utomhusyta, samt inköp av verksamhetsmaterial, upp till 400 tkr inom budgetram.						
Mål och förväntade resultat (<i>Vad vill vi uppnå och hur mäts det?</i>)						
Målet med insatsen är att ska skapa verksamhet närmare unga eftersom många har svårt att ta sig till centrala aktiviteter. Genom avtal som t ex IOP, privat utförare eller liknande, erbjuds öppen ungdomsverksamhet som ger social gemenskap, vuxna förebilder och en meningsfull fritid. Effekten mäts via antal besökare, öppettider samt dialoger med utförare och deltagare.						
Samverkansparter (<i>Vilka aktörer är involverade?</i>)						
Kultur- och fritidsförvaltningen, Förening i Frändefors.						

Barn- och utbildningsnämnden skriver i sitt yttrande att de ser att det på kort sikt vore positivt för förskoleverksamheten att fortsatt kunna nyttja Equmeniakyrkans lokaler, men på längre sikt behövs en mer varaktig och hållbar lösning. Barn- och utbildningsförvaltningen analyserar, i det pågående arbetet med översynen av förskole- och grundskoleorganisationen, hur platsbehovet för förskola kan lösas i ett helhetsperspektiv. Barn- och utbildningsnämndens ser positivt på att samnyttja lokaler med andra verksamheter i kommunen. Det är dock viktigt att det genomförs med lösningar som säkerställer barnens trygghet, integritetsskydd och tar hänsyn till säkerhetsaspekter och lagkrav.

I barn- och utbildningsnämndens reviderade förskole- och grundskoleplan 2027-2036 (BUTN 2025/123, beslutad 2025-10-13 §73), som redogör för nämndens lokalbehov under den kommande tio års perioden, förslås utbyggnationen av Frändefors förskola avvaktas med hänvisning till behov av att aktualitetspröva investeringen, då den beslutade förstudien som föreslog byggnationen baserades på befolkningsprognoser som skiljer sig från den nu gällande prognosen. Med nuvarande avtal finns möjlighet att hyra lokalen fram till 1/1 2029. Under denna tidsperiod skulle förvaltningen få en bättre överblick över långtidsbehoven och kunna planera en eventuell utbyggnad av befintlig förskola. Skulle det uppstå ett akut behov av platser, till exempelvis vid en uppsägning av nuvarande hyreskontraktet med Equmeniakyrkan, finns det dels en beredskap att utnyttja andra lokaler, vilket man gjort tidigare, dels möjlighet att komplettera nuvarande förskola med moduler i avvaktan på eventuell utbyggnad.

Med hänvisning till pågående planering, beredskap och insatser i berörda förvaltningar föreslår kommunstyrelseförvaltningen att medborgarförslaget avslås.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 125
- Svar på medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkans lokal i Frändefors
- Yttrande angående remiss av medborgarförslag om att Vänersborgs kommun köper Equmeniakyrkans lokal i Frändefors (BUTN 2025/139)
- Yttrande angående remiss av medborgarförslag om att Vänersborgs kommun köper Equmeniakyrkans lokal i Frändefors (KUFRN 2025/118)

Sändlista

Handläggare av ärendet
Medborgarförslagsställare
Kultur- och fritidsnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Kommunfullmäktiges meddelandelista

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 183

Svar på medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors och starta upp en fritidsgård

KS 2025/410

Beslut

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget

Sammanfattning av ärendet

Vänersborgs kommun tackar för engagemanget och medborgarförslaget om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors och starta upp fritidsgård. Förslaget inkom till kommunstyrelseförvaltningen 2025-09-19 och kommunfullmäktige beslutade 2025-10-22 §147 att överlämna ärendet till kommunstyrelsen varefter ärendet remitterades till barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Förslagsställaren skriver att det önskas fler verksamheter och aktiviteter för unga i Frändefors vilket framkommit av den invånardialog som hölls i Frändefors. Förslaget är då att kommunen tar tillfället i akt att köpa lokalen och dels starta upp en fritidsgård i den delen av lokalen som inte förskolan använder och dels säkra att förskolan kan fortsätta bedriva sin verksamhet i ett par år till. När sedan förskoleverksamheten inte får bedrivas längre kan fritidsgården växa.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beslutat om förbud att bedriva förskoleverksamhet i Equmeniakyrkans lokaler från och med 1 januari 2029 (HÄLS.2023.1288). I beslutet skriver nämnden att slitaget och lokalernas utformning tillsammans med försämrad luftkvalitet skapar en ohållbar inomhusmiljön och att lokalen inte är byggd för stadigvarande verksamhet och därmed inte heller är lämpad för förskoleverksamhet.

För att lokalerna ska kunna fortsätta nyttjas för förskoleverksamhet efter 1 januari 2029 krävs renoveringar som möjliggör stadigvarande verksamhet och en god inomhusmiljö som uppfyller kraven som ställs på utbildningslokaler ur ett hälsoskyddsperspektiv.

Kultur- och fritidsnämnden skriver i sitt yttrande att det med nuvarande budgetförutsättningar saknas utrymme att bedriva fritidsgårdsverksamhet i Frändefors. Dessutom är Equmeniakyrkans lokal idag inte anpassad för denna typ av verksamhet utifrån ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Kultur- och fritidsnämnden ser dock positivt på att i framtiden kunna erbjuda fler aktiviteter för unga i Frändefors och gärna att detta kan ske i samverkan med andra kommunala verksamheter, till exempel samnyttjade av lokaler, eller externa aktörer. Detta kommer ske redan under 2026 inom ramen för Handlingsplan för förebyggande och främjande arbete barn och unga samt deras vårdnadshavare 2026–2028 där kultur- och fritidsförvaltningen under en treårsperiod kommer testa och utvärdera ett samarbete med civilsamhället i denna fråga.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Insats 15	Ansvarig	Budget			Budget totalt	Tidsplan
		2026	2027	2028		
Starta fritidsgård/öppen verksamhet för unga i Frändefors	KFF	500 tkr	500 tkr	500 tkr	1,5 mnkr	2026-2028
Finansiering						
Insatsen finansieras med avsatta medel för Handlingsprogrammet för förebyggande och främjande arbete barn och unga. Bidrag till medverkande förening, 500 tkr/år. Investering i utomhusyta, samt inköp av verksamhetsmaterial, upp till 400 tkr inom budgetram.						
Mål och förväntade resultat (<i>Vad vill vi uppnå och hur mäts det?</i>)						
Målet med insatsen är att ska skapa verksamhet närmare unga eftersom många har svårt att ta sig till centrala aktiviteter. Genom avtal som t ex IOP, privat utförare eller liknande, erbjuds öppen ungdomsverksamhet som ger social gemenskap, vuxna förebilder och en meningsfull fritid. Effekten mäts via antal besökare, öppettider samt dialoger med utförare och deltagare.						
Samverkansparter (<i>Vilka aktörer är involverade?</i>)						
Kultur- och fritidsförvaltningen, Förening i Frändefors.						

Barn- och utbildningsnämnden ser att det på kort sikt vore positivt för förskoleverksamheten att fortsatt kunna nyttja Equmeniakyrkans lokaler, men på längre sikt behövs en mer varaktig och hållbar lösning. Barn- och utbildningsförvaltningen analyserar, i det pågående arbetet med översynen av förskole- och grundskoleorganisationen, hur platsbehovet för förskola kan lösas i ett helhetsperspektiv. Barn- och utbildningsnämndens ser positivt på att samnyttja lokaler med andra verksamheter i kommunen. Det är dock viktigt att det genomförs med lösningar som säkerställer barnens trygghet, integritetsskydd och tar hänsyn till säkerhetsaspekter och lagkrav.

I barn- och utbildningsnämndens reviderade förskole- och grundskoleplan 2027-2036 (BUTN 2025/123, beslutad 2025-10-13 §73), som redogör för nämndens lokalbehov under den kommande tio års perioden, förslås utbyggnationen av Frändefors förskola avvaktas med hänvisning till behov av att aktualitetspröva investeringen, då den beslutade förstudien som föreslog byggnationen baserades på befolkningsprognoser som skiljer sig från den nu gällande prognosen. Med nuvarande avtal finns möjlighet att hyra lokalen fram till 1/1 2029. Under denna tidsperiod skulle förvaltningen få en bättre överblick över långtidsbehoven och kunna planera en eventuell utbyggnad av befintlig förskola. Skulle det uppstå ett akut behov av platser, till exempelvis vid en uppsägning av nuvarande hyreskontraktet med Equmeniakyrkan, finns det dels en beredskap att utnyttja andra lokaler, vilket man gjort tidigare, dels möjlighet att komplettera nuvarande förskola med moduler i avvaktan på eventuell utbyggnad.

Med hänvisning till pågående planering, beredskap och insatser i berörda förvaltningar föreslår kommunstyrelseförvaltningen att medborgarförslaget avslås.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 126
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-10 Svar på medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors och starta upp en fritidsgård
- Yttrande angående remiss av medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors och starta upp en fritidsgård (BUTN 2025/138)
- Yttrande angående remiss av medborgarförslag om att köpa Equmeniakyrkan i Frändefors och starta upp en fritidsgård (KUFRN 2025/117)

Sändlista

Handläggare av ärendet
Medborgarförslagsställare
Kultur- och fritidsnämnden
Barn- och utbildningsnämnden
Kommunfullmäktiges meddelandelistan

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 184

Läkarintyg eller journalutlåtande vid specialkost och behovskost med medicinsk orsak

KS 2023/1045

Beslut

Kommunfullmäktige konstaterar att det redan ingår i samhällsbyggnadsnämndens befogenhet att utreda frågan om läkarintyg vid specialkost eller behovskost. I övrigt avvisas samhällsbyggnadsnämndens förslag om att upphäva kommunfullmäktiges tidigare beslut i förhållande till motion.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ger nämnden i uppdrag att vidare utreda möjligheterna att begära medicinskt intyg eller journalkopia vid ansökan om specialkost och behovskost med medicinsk grund.

Samhällsbyggnadsnämnden har även föreslagit att kommunfullmäktige ska upphäva ett tidigare fattat beslut gällande en motion, där sakfrågan om läkarintyg lyfts.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag om att upphäva beslut om motion avvisas, eftersom kommunfullmäktiges svar på motioner inte hindrar att ett ärende om samma sakfråga väcks och bereds på nytt. Kommunfullmäktige avstår från att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att begära läkarintyg vid special- eller behovskost, då det redan ligger inom ramen för nämndens befogenhet att på eget initiativ utreda denna fråga. I den mån samhällsbyggnadsnämnden efter utredning önskar vidta åtgärder som påverkar fler nämnders verksamhetsområden eller som kan anses vara av större vikt, ska föreslagna åtgärder lyftas till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 127
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-09 Läkarintyg eller journalutlåtande vid specialkost och behovskost med medicinsk orsak.
- Samhällsbyggnadsnämndens beslut 2023-11-16 §151 Begäran om att få utreda möjligheten att begära intyg vid ansökan om specialkost

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 185

Begäran om tilläggsanslag år 2026 till socialnämnden för ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter

KS 2026/276

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att tillföra socialnämnden tilläggsbudget om 272 tkr i 2026 års budget. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden begär tilläggsbudget om 272 tkr avseende ett generellt statsbidrag för ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter. Statsbidraget syftar till att stärka kommunernas beredskap genom att möjliggöra uppbyggnad av lager av bland annat medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning och livsmedel för särskilda medicinska ändamål. Medlen kan användas för att uppfylla de lagkrav på lagerhållning som träder i kraft den 1 januari 2027.

Vänersborgs kommun har tilldelats statsbidraget för ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter, men bidraget har inte fördelats i beslutet 2025-06-18 §108 om mål- och resursplan 2026–2028. Mot denna bakgrund föreslås att socialnämndens budgetram för 2026 justeras med motsvarande belopp. Finansiering sker genom att budgeten för generella statsbidrag utökas med motsvarande belopp.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut §128
- Begäran om tilläggsanslag år 2026 till socialnämnden för ökad lagerhållning av sjukvårdsprodukter

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 186

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget under 2026 för underhåll av ladan på Landeriet.

KS 2026/280

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå samhällsbyggnadsnämndens begäran om tilläggsbudget för underhåll av ladan på Landeriet, fastighet Holmängen 1:12. Nämnden uppmanas utreda möjligheten att stycka av fastigheten och försälja byggnaden.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär tilläggsbudget för underhåll av ladan på Fredrikslunds landeri. I övriga byggnader på landeriet bedrivs daglig verksamhet som kombinerar öppen gård och hunddagis. Landeriet ligger på fastigheten Holmängen 1:12 med en total area om 104 593 kvm.

Då byggnaden omfattas av underhålls- och verksamhetskravet enl. Plan- och bygglagen (2010:900) 8 kap 14§ innebär det att fastighetsägaren har skyldighet att hålla byggnadsverk i vårdat skick och som särskilt värdefullt ska de underhållas så att de särskilda värdena bevaras krävs att åtgärder på byggnaden utförs.

Delvis på grund av flera fuktskador och ärenden gällande inomhusmiljöproblem, samt stormen Dave som även den åsamkat en del skador, så ryms inte kostnaden för dessa åtgärder inom samhällsbyggnadsnämndens ansträngda underhållsbudget. Därför önskar samhällsbyggnadsnämnden få tillskjutande medel för ändamålet.

I kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan 2026-2028 framgår följande: Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2026, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlas i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder. Vidare konstaterar kommunstyrelsen att det budgeterade resultatet i budget 2026 endast uppgår till 10 mnkr. I delårsrapport per april 2026 prognostiseras ett resultat om 2 mnkr men enligt balanskravsutredningen kommer kommunens resultat för 2026 uppgå till -3,5 mnkr. Vänersborgs kommun kommer därmed inte att uppfylla balanskravet. Det innebär att det inte finns något utrymme att fördela tilläggsbudget till samhällsbyggnadsnämnden för underhåll av Landeriet. Nämnden uppmanas att finansiera kostnaderna inom tilldelad ram i budget 2026.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar vidare att det inte finns något behov av att nyttja byggnaden för kommunens verksamheter. I kommunens fastighetspolicy framgår att fastigheter som inte är ekonomiskt hållbara ska försälgas till marknadsvärde efter övervägande av vad som anges i policyn. Kommunstyrelseförvaltningen bedömer mot denna bakgrund att möjligheterna till att stycka av fastigheten och försälja byggnaden bör utredas.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 129
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-08 Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget under 2026 för underhåll av ladan på Landeriet.
- Beslut SBN 2026-05-21 Ställningstagande landeriet Holmängen
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-28 Landeriet
- Rapport Statusbesiktning Landeriet
- Beslut SBN 2025-06-12 Förslag till rivning av Landeriet, Holmängen 1:12 Sida 32

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Förslag till beslut inför kommunstyrelsens sammanträde var:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå samhällsbyggnadsnämndens begäran om tilläggsbudget för underhåll av ladan på Landeriet, fastighet Holmängen 1:12. Nämnden uppmanas att finansiera kostnaderna inom tilldelad ram i budget 2026 och utreda möjligheten att stycka av fastigheten och försälja byggnaden.

Niklas Claesson (M) yrkade på att ta bort följande skrivning i Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut:

att finansiera kostnaderna inom tilldelad ram i budget 2026 och

Detta så att beslutet fick följande lydelse:

Kommunfullmäktige beslutar att avslå samhällsbyggnadsnämndens begäran om tilläggsbudget för underhåll av ladan på Landeriet, fastighet Holmängen 1:12. Nämnden uppmanas utreda möjligheten att stycka av fastigheten och försälja byggnaden.

Beslutsgång

Ordföranden redovisade att det fanns två förslag till beslut, nämligen kommunstyrelsens arbetsutskottets förslag och Niklas Claessons (M) ändringsyrkande.

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Niklas Claessons (M) ändringsyrkande.

Utdragsbestyrkande

§ 187

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsbudget inom VA-verksamheten

KS 2026/319

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att omfördela 4 mnkr från investeringsprojekt Dagvatten till investeringsprojekt Sanering VA enligt blåplan, i investeringsbudget 2026, enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär i beslut 2026-06-16 att få omfördela 4 mnkr i investeringsbudget 2026, från investeringsprojekt Dagvatten till investeringsprojekt Sanering VA enligt blåplan, i investeringsbudget 2026.

Ökade indexuppräknningar i ramavtalet innebär ökade kostnader för pågående VA-saneringsprojekt. Kostnadsökningarna avser främst plastbaserat VA-material, såsom VA-ledningar, men även asfalt samt transporter till och från arbetsplatserna. För att inte behöva avbryta saneringsarbetena behöver budgeten utökas med 4 mnkr. Ett avbrott av projektet skulle innebära ökade totala kostnader, dels till följd av avetablering och efterföljande återetablering, dels genom en mer utdragen genomförandetid. En utökning av budgeten kan ske genom omfördelning av budget från projektet Dagvattenanläggningar då det inte kommer kunna upparbetas under 2026.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 130
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-30 Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsbudget inom VA-verksamheten
- Samhällsbyggnadsförvaltningen 2026-06-04 Förslag till beslut om omfördelning av investeringsbudget från Dagvattenanläggningar till Sanering VA enligt blåplan
- Beslut SBN 2026-06-16 Förslag till beslut om omfördelning av investeringsbudget från Dagvattenanläggningar till Sanering VA enligt blåplan

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 188

Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget för driftkostnader av tomställda lokaler

KS 2026/279

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå samhällsbyggnadsnämndens begäran om tilläggsbudget för driftkostnader av tomställda lokaler. Nämnden uppmanas att finansiera kostnaderna inom tilldelad ram i budget 2026.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden begär tilläggsbudget för driftkostnader av tomställda lokaler. Det avser driftkostnader för lokalerna Kyrkogatan 22, Huvudnässkolans aula, Hallevibadet, Frode, Björkholmsgatans förskola och del av Lindgården. Samhällsbyggnadsnämnden hänvisar till att möjligheten att underhålla andra lokaler påverkas då nämnden ska finansiera de tomställda lokalerna.

I kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan 2026–2028 framgår följande: Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2026, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlas i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder. Vidare konstaterar kommunstyrelsen att det budgeterade resultatet i budget 2026 endast uppgår till 10 mnkr. I delårsrapport per april 2026 prognostiseras ett resultat om 2 mnkr men enligt balanskravsutredningen kommer kommunens resultat för 2026 uppgå till -3,5 mnkr. Vänersborgs kommun kommer därmed inte att uppfylla balanskravet. Det innebär att det inte finns något utrymme att fördela tilläggsbudget till samhällsbyggnadsnämnden för finansiering av tomställda lokaler. Nämnden uppmanas att finansiera kostnaderna inom tilldelad ram i budget 2026.

I kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan 2027–2029 är det budgeterade resultatet endast 1 mnkr. Det innebär att det inte finns möjlighet att fördela ytterligare budget till nämnderna. Kommunstyrelseförvaltningen noterar att samhällsbyggnadsnämnden har startat processen med att försälja eller hyra ut flertalet av fastigheterna som söks finansiering för. Kommunstyrelseförvaltningen ser positivt på denna utveckling. Det är av största vikt att processerna slutförs samt att handlingsalternativ utreds skyndsamt för de fastigheter där processen ännu inte startat för att möjligheterna till underhåll inte ska påverkas ytterligare. Samhällsbyggnadsnämnden måste även framåt i tiden hitta finansiering inom egen ram.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 131

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-26 Begäran från samhällsbyggnadsnämnden om tilläggsbudget för driftkostnader av tomställda lokaler.
- Beslut SBN 2026-05-21 Översyn finansiering för tomställda lokaler
- Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-28 Översyn finansiering för tomställda lokaler
- Beskrivning för tomställda lokaler

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 189

Förstudie IT-avdelningens lokaler

KS 2025/527

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår samhällsbyggnadsnämnden att i lokalplaneringen för Lindgården planera för att inrymma även IT-avdelningen i Lindgården i enlighet med *förstudie angående IT-avdelningens lokaler* daterad 2026-06-08.

Sammanfattning av ärendet

2025-11-05 beslutade kommunstyrelsen uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att genomföra en förstudie angående IT avdelningens lokaler. Tre handlingsalternativ belyses i förstudien: att behålla nuvarande lokalisering, lokalisering i den kommunalt ägda byggnaden Lindgården samt extern förhyrning på Vänerparken 19. Förstudien bedömer att en lokalisering på Lindgården är det mest fördelaktiga alternativet under förutsättning att fastighetens eftersatta underhåll åtgärdas.

Socialnämnden beslutade 2025 föreslå samhällsbyggnadsnämnden starta lokalplanering för Lindgården i enlighet med upprättad förstudie. I det förslag till fastighetsinvesteringar som behandlades vid kommunstyrelsens sammanträde 2026-06-03 föreslås totalt 124 mnkr avsättas för Lindgården. För att täcka hela fastighetens underhållsbehov krävs ytterligare ca. 4 mnkr. Om även IT-avdelningen kan inrymmas i fastigheten klargörs först under lokalplaneringen.

En förhyrning av renoverade lokaler på Lindgården beräknas innebära en hyreshöjning för verksamheten om ca. 900 000 kr/år. Då verksamheten är intäktsfinansierad behöver dialog angående en eventuell höjning av IT-kontorets priser föras med köparna.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 133
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-10 Förstudie ITavdelningenslokaler
- Förstudie angående IT-avdelningens lokaler
- Beslut KS 2025-11-05 Beslut angående att starta förstudie för IT avdelningens lokaler

Sändlista

Handläggare av ärendet
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Åsa Meijer, kommunstyrelseförvaltningen

Utdragsbestyrkande

§ 190

Antagande av yttrande över remiss gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029

KS 2026/314

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom yttrande gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029.

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna 79,94 kr/invånare i medlemsbidrag (inkluderar basfinansiering på 40,59 kr/invånare samt delregionala utvecklingsmedel på 39,35 kr/invånare) till Fyrbodals kommunalförbund för år 2027.

Beslutet är gällande under förutsättning att övriga kommuner i samarbetet fattar likalydande beslut om finansieringsandelen.

Bilaga/bilagor

Bilaga 9: Yttrande gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029

Sammanfattning av ärendet

Direktionen för Fyrbodals kommunalförbund har beslutat att översända förslag till Verksamhetsplan 2027–2029 och budget 2027 på remiss till medlemskommunerna för synpunkter. Arbetet har genomförts under våren 2026 i dialog med medlemskommunernas chefsnätverk, och planen utgår från förbundsordningen samt visionen om det goda livet.

Förslaget till budget 2027 omfattar såväl förbundets basverksamhet som finansiering av delregionala utvecklingsmedel och utgör grunden för genomförandet av verksamhetsplanens prioriteringar under året.

Budgeten för den medlemsfinansierade basverksamheten för förbundskansliet 2027 baseras på en uppräknings om 3 procent och uppgår till 40,59 kronor per invånare, motsvarande totalt 11,02 mnkr (för Vänersborgs kommun 1 625 508 kr).

För de delregionala utvecklingsmedlen föreslås en avgift om 39,35 kronor per invånare, motsvarande totalt 8,45 mnkr (för Vänersborgs kommun 1 575 897 kr) som samfinansieras med Västra Götalandsregionen enligt principen om 50/50.

Verksamhetsplanen anger två förbundsövergripande mål:

1. att stärka Fyrbodalsregionens attraktionskraft
2. stödja och utveckla det kommunala självstyret.

Dessa konkretiseras genom elva delmål som omfattar centrala utvecklingsområden:

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

Delmål för förbundsgemensamma mål:

1. En god och hållbar arbetsmiljö
2. En god och meningsfull kommunikation

Delmål för insatsområde regional utveckling

3. Konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv
4. Attraktiva livsmiljöer
5. Robust och sammanhållen samhällsplanering

Delmål för insatsområde kompetensförsörjning

6. Stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv
7. Livslångt lärande

Delmål för insatsområde välfärdsutveckling

8. Verksamhetsutveckling och utvecklande samverkan
9. Forskning, kunskapsutveckling och kvalitet
10. Utvecklande, hälsofrämjande och tidiga insatser

Delmål för budget och finansiering

11. En god ekonomisk hushållning

Planen betonar vikten av samverkan mellan kommunerna och andra aktörer som en grund för att möta gemensamma samhällsutmaningar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 134
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-04 Antagande av yttrande över remiss gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029
- Yttrande gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029
- Verksamhetsplan 2027-2029 och budget 2027 samt tjänsteskrivelse om remiss av densamma

Sändlista

Handläggare av ärendet
Fyrbodals kommunalförbund
Ekonomiavdelningen Vänersborgs kommun

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 191

Borgensavgifter för de kommunala bolagen

KS 2026/270

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa nya marknadsmässiga borgensavgifter för kommunens helägda bolag enligt följande nivåer:

- Fastighets Aktiebolag Vänersborg: 0,74 %
- Nätaktiebolaget Biogas Brålanda: 0,60 %
- Vänersborgsbostäder: 0,48 %

De nya borgensavgifterna ska tillämpas från och med 1 januari 2027.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att årligen låta uppdatera borgensavgifterna utifrån vedertagen och marknadsmässig modell.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunens helägda bolag i första hand ska finansiera sitt behov av likvida medel genom egen extern upplåning. Om bolagen nyttjar kommunens checkräkningskredit ska detta ske på marknadsmässiga villkor, varvid marknadsmässig ränta tas ut på det belopp som utnyttjas.

Jäv

Mats Andersson (C), Anders Strand (SD) och Bo Carlsson (C) anmälde jäv och deltog inte handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ställer i dag borgen för lån som tas upp av de helägda kommunala bolagen. Enligt EU:s statsstödsregler och gällande skatteregler ska sådan borgen prissättas marknadsmässigt för att undvika otillåtet statsstöd eller otillbörlig resultatöverföring. Vänersborgs kommun har under en längre tid tillämpat en borgensavgift där AB Vänersborgsbostäder betalar 0,25 %, Fastighets AB betalar 0,3 % och Nätaktiebolaget betalar ingen borgensavgift på sina lån.

På uppdrag av kommunen har Söderberg & Partners genomfört en analys av marknadsmässiga borgensavgifter baserat på aktuell marknadsdata, bolagens finansiella ställning samt kapitalbindning. Analysen visar att en differentierad borgensavgift per bolag bättre speglar faktisk risk och uppfyller kraven på marknadsmässighet. Mot denna bakgrund föreslås att nya borgensavgifter fastställs enligt redovisade nivåer.

Analysen omfattar även bolagens nyttjande av kommunens checkräkningskredit. Kommunens inriktning är att bolagen i första hand ska finansiera sitt likviditetsbehov genom egen extern upplåning och att eventuell intern finansiering via checkkredit endast ska användas som ett komplement och då på marknadsmässiga villkor.

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 135
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-12 Beslut om borgensavgifter för de kommunala bolagen
- Nätaktiebolaget Biogas Brålanda 2026-05-07
- Vänersborgsbostäder (justerad soliditet) 2026-05-07
- Analys Vänersborg borgensavgifter maj 2026
- Fastighets Aktiebolag Vänersborg (justerad soliditet) 2026-05-07

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 192

Beslut om yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun

KS 2026/275

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner och översänder bilagt yttrande *Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun* till barn- och utbildningsnämnden.

Bilaga/bilagor

Bilaga 10: Yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun

Deltog inte i beslutet

Lena Eckerbom Wendel (M) deltog inte i beslutet.

Protokollsanteckning

Ordföranden godkände följande protokollsanteckning av Lena Eckerbom Wendel (M)

Det övergripande ansvaret för Kommunstyrelsen är *ha ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning*. Dessutom bereder Kommunstyrelsen de ärenden som är av så strategisk vikt att beslut fattas av Kommunfullmäktige.

Yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun, 2026-06-12, tar istället avstamp i en punkt mycket längre ner i reglementet och lyfter som den viktigaste aspekten av en ändrad skolstruktur "Kommunstyrelsens verksamhet bedöms endast påverkas vad gäller tillhandahållande av IT tjänster. Ur detta perspektiv bedöms förslagen inte ge någon besparing".

Det kommer sedan ett tillägg som förutsätter ett "fortsatt" arbete kring förskolor och grundskolors geografiska läge och lite resonemang om lokalkostnader för lokaler man går ur, men utan att ta ställning i grundfrågan.

Var våra förskolor och skolor ska ligga och hur stora de ska vara är en strategisk fråga för alla våra invånare!

Frågan förtjänar ett större fokus från den styrande konstellationen i Vänersborgs kommun.

Lena Eckerbom Wendel (M)

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Sammanfattning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att remittera ärendet *Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun – Översyn av organisationen utifrån förändrade behov* (daterad 2026-05-08) till kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt byggnadsnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara barn- och utbildningsnämnden tillhanda senast 2026-09-25.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram förslag på yttrande enligt bilaga som svar på remissen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 136
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-12 Yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun
- Yttrande Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun
- Beslut BUN 2026-06-08 Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun - Översyn av organisationen utifrån förändrade behov
- Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun Översyn av organisationen utifrån förändrade behov

Sändlista

Handläggare av ärendet
Barn- och utbildningsnämnden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 193

Beslut om yttrande i samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1

KS 2026/311

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom bilagt yttrande

Bilaga/bilagor

Bilaga 11: Yttrande i samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1

Jäv

Madelaine Karlsson (S) och Gunilla Cederbom (V) anmälde jäv och deltog inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Byggnadsnämnden har bjudit in till samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1. Syftet är att undersöka förutsättningarna för att kunna stycka av två tomter vid befintliga bostadshus intill Dalaborgsparken. Kommunstyrelsen menar att planen bör utformas så att den inte begränsar Dalaborgsparkens utvecklingsmöjligheter, då parken historiskt och förhoppningsvis även i framtiden är mycket betydelsefull för Vänersborgs identitet och aktivitetsutbud. Konkret föreslår kommunstyrelsen att ansvaret för eventuella bullersänkande åtgärder tydliggörs i planbestämmelser och att konsekvenserna av borttagen utrymningsväg analyseras ytterligare.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 137
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Beslut om yttrande i samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1
- Yttrande i samråd om detaljplan för del av Tamburinen 1
- Plankarta avseende detaljplan för del av Tamburinen 1 – samråd
- Planbeskrivning avseende detaljplan för del av Tamburinen 1 - samråd

Sändlista

Handläggare av ärendet
Byggnadsnämnden

Utdragsbestyrkande

§ 194

**Beslut om yttrande över förslag till ändring av
Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2025:6) om
farledsavgifter**

KS 2026/336

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner yttrandet och överlämnar det till Sjöfartsverket

Bilaga/bilagor

Bilaga 12: Yttrande över remiss angående förslag till ändringar av föreskrifterna om farledsavgift

Sammanfattning av ärendet

Sjöfartsverket har inkommit med en remiss angående förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2025:6) om farledsavgifter. Det är kort remisstid och yttrande ska vara Sjöfartsverket tillhanda senast 4 september

Vänersborgs kommun motsätter sig alla former av höjningar av avgifter för yrkessjöfarten. Sjöfarten bekostar själva farledsavgifter, hamnavgifter och lotsning medan andra transportslag inte behöver bära sådana kostnader, exempelvis lastbilstrafik. Ytterligare hinder motarbetar näringsdepartementets mål med överflyttning av gods från väg till järnväg och sjöfart vilket är ett av tre övergripande mål i Sveriges nationella godstransportstrategi (NGTS).

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 138
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-20 Beslut om yttrande över förslag till ändringar av föreskrifterna om farledsavgift
- Yttrande över remiss angående förslag till ändringar av föreskrifterna om farledsavgift
- Remissmissiv avseende förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2025:6) om farledsavgifter
- Konsekvensutredning angående förslag till ändringar av föreskrifterna om farledsavgift

Sändlista

Handläggare av ärendet
Avdelningen för näringsliv och strategisk samhällsplanering
Sjöfartsverket

Utdragsbestyrkande

§ 195

Beslut om yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal

KS 2026/335

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner yttrandet och överlämnar det till Sjöfartsverket

Bilaga/bilagor

Bilaga 12: Yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal

Sammanfattning av ärendet

Sjöfartsverket föreslår en reviderad föreskrift om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte, Säffle och Södertälje kanal. Förslaget innebär att avgiftsnivåerna justeras i nivå med utvecklingen av KPI-KS sedan den senaste revideringen samt utifrån de ekonomiska mål Sjöfartsverket har för avgiftsbelagd verksamhet. Justeringen motsvarar en avgiftsökning om 14,4 procent. Den reviderade föreskriften föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

God tillgänglighet och rimliga avgifter i Trollhätte kanal är avgörande för besöksnäringen i Vänerregionen, eftersom höjda kostnader riskerar att minska båttrafiken och därmed tillväxt och sysselsättning. Vänersborgs kommun anser att den föreslagna taxeeökningen på 14,4 procent inte är tillräckligt motiverad då KPI-Ks endast ökat med 1,8 % under perioden och det saknas utfästelser om förbättringar av service och infrastruktur för fritidsbåtstrafiken som skulle kunna motivera den.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut §139
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-15 Beslut om yttrande över förslag till ändringar i Sjöfartsverkets föreskrifter om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte, Säffle och Södertälje kanal
- Yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal
- Remissmissiv avseende förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter(SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

- Konsekvensutredning angående förslag till ändringar av föreskrifterna om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte, Säffle och Södertälje kanal

Sändlista

Handläggare av ärendet
Avdelningen för näringsliv och strategisk samhällsutveckling
Sjöfartsverket

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 196

Beslut om invånardialog Utvecklingsforum 2026

KS 2026/321

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att tid för Utvecklingsforum 2026 ska sättas till onsdagen 14 oktober kl 18.

Kommunstyrelsen beslutar att frågeställningen för Utvecklingsforum 2026 ska vara:
”Mot en arkitekturpolicy: Hur utvecklar vi attraktiva livsmiljöer tillsammans för att stärka Vänersborgs identitet och framtidstro?”

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 1 april att inrätta en årligen återkommande invånardialog under namnet Utvecklingsforum. Arrangemanget ska vara ett tillfälle för allmänhet intresserade av samhällsbyggande att träffa beslutsfattare och tjänstepersoner för gemensamma samtal om olika utvecklingsfrågor. Syfte, genomförandefrågor med mera beskrivs i den plan som låg till grund för beslutet, se Underlag.

Kommunstyrelsen ska besluta om frågeställning. I tjänsteskrivelsen lämnas förvaltningens förslag, men frågan ställs öppet till kommunstyrelsen på sammanträdet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 140
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-31 Beslut om invånardialog Utvecklingsforum 2026
- Plan för invånardialog genom utvecklingsforum - beslutad

Sändlista

Handläggare av ärendet
Gruppledare för partierna

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 197

Beslut om yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland

KS 2026/256

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom bilagt yttrande.

Bilaga/bilagor

Bilaga 14. Yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland

Sammanfattning av ärendet

Länsstyrelsen har bjudit in till remiss gällande reviderad Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götalands län. Den gällande planen publicerades 2021. Inga förändringar föreslås kring vilka vattenresurser som pekas ut som regionalt viktiga. Den tydligaste förändringen är att beredskapsperspektiven lyfts fram mer och kompletterats med risk för krig. I förslag till yttrande påpekas bland annat att konsekvenserna av nya beredskapsperspektiv för kommunerna inte konkretiseras, att åtgärdsförslagen redan ingår i kommunernas ansvarsområden och att det är av särskild vikt att regionala och statliga myndigheter tar ett ökat ansvar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 141
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-31 Beslut om yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland
- Yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland
- Utkast av regional vattenförsörjningsplan för Västra Götalands län
- VB: Remiss vattenförsörjningsplan

Sändlista

Handläggare av ärendet
Länsstyrelsen Västra Götaland

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 198

Fastställande av sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt bolagsdag för de helägda kommunala bolagen

KS 2026/329

Beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att under år 2027 sammanträda onsdagar, med undantag för den 14 december som är en tisdag, och tid:

17 februari	kl. 18:00
17 mars	kl. 18:00
21 april	kl. 18:00
26 maj	kl. 18:00
23 juni	kl. 13:00
8 september	kl. 18:00
20 oktober	kl. 18:00
24 november	kl. 18:00
14 december (tisdag)	kl. 18:00

Ordföranden får, då särskilda skäl föreligger, besluta att ändra datum och tid för ett sammanträde.

- Kommunstyrelsen beslutar för egen del att under år 2027 sammanträda onsdagar, med starttid kl. 08:30 följande dagar:

27 januari
24 februari
31 mars
14 april
12 maj
9 juni
25 augusti
6 oktober
10 november
1 december

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

Kommunstyrelsen fastställer även att Bolagsdagen år 2027 är en del av kommunstyrelsens sammanträde 14 april 2027.

Kommunstyrelsen noterar att bolagsstämmorna för respektive bolag ska ligga i anslutning till kommunstyrelsens sammanträde 12 maj 2027.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 5 kap. 12 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige bestämma när ordinarie sammanträden med fullmäktige ska hållas.

Av § 5 i kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att kommunfullmäktige normalt håller ordinarie sammanträden varje månad utom i januari, juli och augusti.

Sammanträdestiderna behöver även till stor del anpassas efter ekonomiavdelningens budget- och redovisningsprocesser.

Kanslienheten har, med hänsyn tagen till vad som angivits ovan, tagit fram ett förslag till sammanträdesdagar för år 2027, för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen ska även varje år fastställa bolagsdag för de helägda kommunala bolagen. Dessa är Fastighets AB Vänersborg, AB Vattenpalatset Vänerparken, AB Vänersborgsbostäder samt Halle och Hunneberg AB. Bolagsdagen är varje år en del av ett av kommunstyrelsens sammanträden. Vid bolagsdagen redovisar respektive bolag förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning.

Kanslienheten har därför även tagit fram förslag på datum för den årliga bolagsdagen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 142
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-14 Fastställande av sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott samt bolagsdag för de helägda kommunala bolagen

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Förslag till beslut för kommunfullmäktiges del inför kommunstyrelsens sammanträde var:

- Kommunfullmäktige beslutar att under år 2027 sammanträda onsdagar, med undantag för den 14 december som är en tisdag, och tid:

17 februari	kl. 18:00
17 mars	kl. 18:00
21 april	kl. 18:00

Utdragsbestyrkande

2026-08-26

26 maj	kl. 18:00
23 juni	kl. 09:00
8 september	kl. 18:00
20 oktober	kl. 18:00
24 november	kl. 18:00
14 december (tisdag)	kl. 13:00

Ordföranden får, då särskilda skäl föreligger, besluta att ändra datum och tid för ett sammanträde.

Ordföranden yrkade på att kommunfullmäktiges sammanträdestider skulle förtydligas samt att några tider justeras enligt följande:

- kommunfullmäktige sammanträder på onsdagar, med undantag för sammanträdet i december som är en tisdag
- kommunfullmäktiges sammanträden i juni och december börjar kl. 13.00 respektive kl. 18.00

Beslutsgång

Ordföranden frågade om kommunstyrelsen kunde bifalla förslaget med justeringar och fann att kommunstyrelsen bifallit det justerade förslaget.

Sändlista för kommunstyrelsens del

Samtliga nämnder och förvaltningar
Ekonomikontoret
It-kontoret
Fastighets AB Vänersborg
Vattenpalatset Vänerparken AB
AB Vänersborgsbostäder
Halle och Hunneberg AB

Utdragsbestyrkande

§ 199

Meddelandelista till kommunstyrelsen

KS 2026/22

Beslut

Kommunstyrelsen lägger meddelandelistan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningens kanslienhet har lämnat förteckning över meddelanden som inkommit för att redovisas vid kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsunderlag

- Meddelandelista till kommunstyrelsen 2026-08-26

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 200

Delegeringslista till kommunstyrelsen

KS 2026/23

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegeringsbeslut.

Bilaga/bilagor

Bilaga X: Delegeringslista till kommunstyrelsen 2026-08-26

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har överlåtit sin beslutanderätt till presidiet, kommunstyrelsens arbetsutskott, ordförande och tjänstepersoner i enlighet med kommunstyrelsens delegeringsordning. Kommunstyrelsen har beslutat att alla delegeringsbeslut ska redovisas till styrelsen. Redovisningen innebär inte att det ankommer på kommunstyrelsen att ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot får kommunstyrelsen återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutanderätten genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. Kommunstyrelseförvaltningens beredningssekretariat har lämnat förteckning över delegeringsbeslut som upprättats för att redovisas vid kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutsunderlag

- Delegeringslista till kommunstyrelsen 2026-08-26

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2026-08-26

§ 201

Initiativärende - Fritidskort för unga

KS 2026/363

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade att initiativärendet om fritidskort för unga ska tas upp för beslut vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde.

Bilaga/bilagor

Bilaga 15: Initiativärende om Fritidskort för unga

Sammanfattning av ärendet

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 26 augusti 2026 väckte Stefan Kärving (V) ett initiativärende om Fritidskort för unga med följande lydelse:

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett fritidskort för unga skulle kunna anpassas utifrån olika målgrupper mm utifrån kommunfullmäktiges beslut att bifall till motion i frågan. Västra Götalandsregionens infrastruktur och kollektivtrafiknämnd har den 22 maj 2026 tagit beslut om möjlighet för kommuner att köpa fritidskort för unga inom en zon, vilket var förutsättningen för kommunfullmäktiges bifall.

Beslutsunderlag

- Initiativärende om Fritidskort för unga

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Mats Andersson (C) yrkade på att ärenden ska tas upp för på nästkommande sammanträde för kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågade om kommunstyrelsen kunde godkänna att initiativärendet tas upp för beslut vid nästkommande sammanträde, vilket kommunstyrelsen biföll.

Sändlista

Handläggare i ärenden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Vänersborgs kommun

Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning.....	2
1. Rätt till ersättning	4
2. Arvoden	4
2.1 Gemensamma bestämmelser	4
2.2 Årsarvoden	4
Kommunalråd.....	5
2.3 Sammanträdesarvode	5
2.4 Förrättningsarvode	5
Kompetensutveckling och verksamhetsbesök.....	6
2.5 Inläsningsarvode	6
2.6 Uppdragsarvode	6
2.7 Jourarvode.....	6
3 Avgångar och frånvaro	6
3.1 Avgångar och frånvaro.....	6
3.2 Sjukfrånvaro	6
4 Reseersättning	7
4.1 Reseersättning	7
5 Ersättning för övriga kostnader	7
5.1 Ersättning för barntillsynskostnader	7
5.2 Ersättning för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller sjuk person .	7
5.3 Förtroendevald med funktionsnedsättning	7
6 Utbetalning av ersättning	7
6.1 Utbetalning av sammanträdes- och årsarvoden med mera	7
7. Förlust av arbetsinkomst och pensions- och semesterförmån.....	8
7.1 Förlorad arbetsinkomst	8
7.2 Förlust av pensions- och semesterförmån	8
7.3 Avgångs- och pensionsförmåner	8
8 Personalutskottets mandat.....	8
8.3 Förändring av ersättningsnivåer	8
8.4 Tolkning och tillämpning	9
9. Ersättningstabell.....	9

Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda
2025-xx-xx

Dokumentinformation Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda		Dokumentansvarig Kanslichef	
Antagen	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad -	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad	Diarienummer KS 2026/68	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (KL, 2017:725), Socialnämndens delegeringsordning, Lag (1991:1047) om sjuklön, Anvisning – Tjänsteresor, Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR 26), Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF), Normalpensionsreglemente för kommunala förtroendevalda (PRF), KAP- KL, AKAP-KL.			

1. Rätt till ersättning

Ledamöter och ersättare i kommunens politiska organ får arvoden och ersättningar enligt bestämmelserna nedan.

Kommunens politiska organ är:

- a) Kommunfullmäktige, revisionen, nämnder och kommunstyrelsen
- b) Utskott tillsatta av fullmäktige, styrelsen eller kommunal nämnd, i vilka ingår två eller flera förtroendevalda
- c) Beredningar tillsatta av fullmäktige, styrelsen eller kommunal nämnd, i vilka ingår två eller flera förtroendevalda
- d) Intressesammansatta organ inrättade av fullmäktige, styrelsen eller kommunal nämnd, så som kommunala råd och samordningsgrupper
- e) Övriga organ eller förtroendeuppdrag, som kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller annan kommunal nämnd har beslutat om.

Som politiskt organ räknas inte kommunala bolag, stiftelser, förbund, föreningar eller andra externa organisationer.

Ledamöter och ersättare i kommunens intressesammansatta organ som representerar externa organisationer har endast rätt till sammanträdesarvode och reseersättning. De som innehar uppdrag till följd av en anställning i kommunen eller annan organisation har inte rätt till arvoden eller ersättningar enligt bestämmelserna nedan.

Gällande belopp för de arvoden och ersättningar som anges nedan finns i bilagd ersättningstabell.

2. Arvoden

2.1 Gemensamma bestämmelser

Arvode till förtroendevalda beräknas i procent av årsarvode för riksdagsledamot. Justering av arvoden görs årligen från 1 januari utifrån det då gällande riksdagsarvodet.

Sammanlagd ersättning för arvode och förlorad arbetsinkomst i kommunala organ och kommunala bolag kan per kalenderår inte överstiga 100 % av årsarvodet för kommunstyrelsens ordförande. Förtroendevald ansvarar själv för bevakning av detta.

2.2 Årsarvoden

Innehavare av uppdrag enligt bilagd ersättningstabell har rätt till årsarvode.

Årsarvodet ersätter förtroendevald för arbetsuppgifter som ligger inom uppdraget, utöver sammanträden och förrättningar. Arbetsuppgifter som anses ingå och täcks av årsarvodet är bland annat:

- Inläsning av handlingar
- Kontakter med allmänhet och press
- Rutinmässigt informera sig om förvaltningens arbete. Samråd och kontakter med förvaltningsledningen, besök på förvaltningar för information
- Samråd och kontakter med andra ordföranden i frågor som berör

nämnden/styrelsens frågor

- Representera nämnden/styrelsen vid invigningar, uppvaktningar, avtackningar, premiärer och motsvarande
- Genomgång och beredning av ärenden med sekreteraren, föredragande eller annan anställd till exempel inför sammanträde eller förrättning
- Fatta beslut i ärenden som nämnden delegerat, påskrift av handlingar eller liknade

Kommunalråd

Kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande fullgör sina uppdrag på heltid och har benämningen kommunalråd. Deras årsarvode innefattar arvode för samtliga politiska uppdrag i Vänersborgs kommun inklusive helägda kommunala bolag. Deras årsarvode utesluter rätt till sådana andra former av ersättningar och arvoden som utgår till förtroendevalda enligt detta reglemente.

2.3 Sammanträdesarvode

Förtroendevalda har rätt till sammanträdesarvode för sammanträde med det kommunala organ som den förtroendevalde har uppdrag i.

Arvode utgår för protokollfört styrelse-, nämnd- eller utskottssammanträde eller sammanträde, som sker under motsvarande former.

Sammanträdesarvode utgår som helt eller halvt arvode. För sammanträde upp till 4 timmar utgår ett halvt arvode och för sammanträde över 4 timmar utgår ett helt arvode. Vid tidsberäkningen görs avdrag för lunch.

Sammanträdesarvode utgår inte för sammanträde med kommunfullmäktige.

2.4 Förrättningsarvode

Förtroendevalda har rätt till ersättning för förrättning som gäller kommunal angelägenhet.

Med förrättning avses uppdrag för kommunens räkning för vilket sammanträdesarvode inte utgår och som beslutats av kommunalt organ eller dess ordförande.

Förrättningsarvode utgår som helt eller halvt arvode. Sammankomst upp till 4 timmar utgår ett halvt arvode och för sammankomst över 4 timmar utgår ett helt arvode. Vid tidsberäkningen görs avdrag för lunch.

Ersättning för förrättning kan godkännas i efterhand. Om inget annat angetts ska ersättningen utgå från det (ett av de) organ man representerat vid förrättningen.

Som förrättning räknas bland annat:

- sammankomster avseende exempelvis information, inspektion eller studiebesök inom det kommunala förvaltningsområdet, under förutsättning att protokoll eller likvärdiga anteckningar förs
- kongress, konferens, kursdeltagande, studieresa och informationsmöte
- förhandling eller förberedelse till förhandling med personalorganisation eller annan motpartöverläggning med annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde tillhör
- deltagande i förberedelsearbete till sammanträde (inte sammanträde med partigrupp)
- överläggning med myndigheter och organ

-
- fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag (Ersättning utgår inte vid revision på uppdrag för externa organisationer)
 - möte för genomförande av protokollsjustering vid särskilt angiven tid och plats
 - efter särskild kallelse till hearings, debatter med mera

Kompetensutveckling och verksamhetsbesök

Förtroendevalda i kommunala organ enligt 1.2, kan göra studiebesök och delta i information eller liknande, i syfte att utbilda sig inom den verksamhet som uppdraget omfattar. Informationen får inte anordnas av politiskt parti.

Varje förtroendevald har fem utbildningsdagar per kalenderår, med rätt till förrättningsarvode. Aktiviteten ska vara godkänd av ordförande i berört organ och den förtroendevalde ska kunna styrka att den genomförts. Kostnaden belastar berört organ.

2.5 Inläsningsarvode

Närvarande ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, ersättare i kommunstyrelsen samt ledamöter i socialnämndens socialutskott har rätt till ersättning för sammanträdet i form av ett inläsningsarvode.

2.6 Uppdragsarvode

Förordnade ledamöter/ersättare i socialnämnden med kompletterande beslutanderätt har rätt till uppdragsarvode vid beslut i ärenden som inte kan invänta socialutskottets sammanträde enligt socialnämndens delegeringsordning.

2.7 Jourarvode

Förordnade ledamöter/ersättare i socialnämnden med kompletterande beslutanderätt har rätt till jourarvode vid jourtjänstgöring enligt särskilt upprättat schema för handläggning av ärenden, enligt 2.6. Ersättning utgår med dygnersättning. Med dygn avses tid mellan klockan 06.00 – 06.00.

3 Avgångar och frånvaro

3.1 Avgångar och frånvaro

Om förtroendevald med årsarvode avgår under pågående mandatperiod, ska arvodet mellan avgående och tillträdande fördelas proportionerligt i förhållande till tid på uppdraget.

Om förtroendevald med årsarvode inte kan utföra sitt uppdrag på grund av annan anledning än sjukdom, under en sammanhängande tid som överstiger två månader, ska avdrag ske från arvodet. Avdraget görs för den överstigande tiden, med så stor del av årsarvode som motsvarar det den förtroendevalde avstår från uppdraget.

Avdrag enligt dessa bestämmelser ska inte göras för den tid som kan anses motsvara semesterledighet.

3.2 Sjukfrånvaro

Förtroendevald som inte kan utföra sitt uppdrag på grund av sjukdom, ska anmäla det till nämndsekreteraren.

För kommunalråd tillämpas sjuklönelagens regler på samma sätt som för kommunens anställda.

För övriga förtroendevalda utgår årsarvode oförminskat i två månader.

4 Reseersättning

4.1 Reseersättning

Förtroendevald med rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode som är kallad till sammanträde eller förrättning inom kommunen har rätt till ersättning för resa om avståndet mellan folkbokföringsadressen och sammanträdes- eller förrättningsstället överstiger sex kilometer.

Ersättning utgår per kilometer enligt Skatteverkets schablonbelopp för resa med egen bil. För resa med kollektivtrafik utgår ersättning motsvarande utlägg.

Vid sammanträde eller förrättning inom kommunens centrala tätort räknas kommunhuset som sammanträdes- och förrättningsställe.

Vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen räknas tiden för sammanträdet eller förrättningen från tidpunkt för avfärd från folkbokföringsadressen till tidpunkt för återkomsten till folkbokföringsadressen. Ersättning kan utgå för högst 12 timmar per dygn. För resekostnadsersättning och traktamente gäller styrande dokument som behandlar tjänsteresor.

5 Ersättning för övriga kostnader

5.1 Ersättning för barntillsynskostnader

Förtroendevald med rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode har rätt till skälig ersättning för barntillsyn. Tid som ersätts är tid för deltagande i sammanträde eller förrättning. Kostnader som ersätts ska gälla tillsyn av barn under 12 år.

5.2 Ersättning för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller sjuk person

Förtroendevald med rätt till sammanträdes- eller förrättningsarvode, har rätt till skälig ersättning för kostnader som uppkommit i samband med fullgörande av uppdrag för vård av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad.

5.3 Förtroendevald med funktionsnedsättning

Förtroendevald med funktionsnedsättning har rätt till skälig ersättning för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträde/förrättning. Exempel på vad som kan ersättas är kostnader för resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar. Ersättning lämnas endast för kostnader som inte ersätts på annat sätt.

6 Utbetalning av ersättning

6.1 Utbetalning av sammanträdes- och årsarvoden med mera

Arvoden betalas ut månadsvis, i efterskott, via bank eller på annat lämpligt sätt. Årsarvoden betalas ut från den dag då uppdraget påbörjats efter beslutet vunnit laga kraft. Vid sammanträde sammanställs underlag för utbetalning. Sekreterare upprättar och ordförande bestyrker förteckning över deltagarna. Förteckningen ska ange de arvodesberättigades närvaro, samt tid för sammanträdet. Samma förfarande får tillämpas för förrättningar.

6.2 Utbetalning av förrättningsarvode och resekostnadsersättning

Förrättningsarvode och resekostnadsersättning utbetalas så snart som möjligt efter det att attesterad reseräkning eller annan likvärdig uppgift kommit in till löneenheten. Utlägg ska styrkas med kvitto eller motsvarande verifikation.

Yrkande om ersättning ska framställas senast ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande.

7. Förlust av arbetsinkomst och pensions- och semesterförmån

7.1 Förlorad arbetsinkomst

Förlorad arbetsinkomst ersätts med ett belopp per timme som baseras på den faktiska inkomstförlusten. I arbetsinkomsten inräknas eventuell semesterersättning, ob-tillägg, skifttillägg och motsvarande ersättningar.

Den som begär ersättning ska styrka sin förlust genom intyg från sin arbetsgivare. Den som inte har någon arbetsgivare ska styrka sin förlust på annat sätt, till exempel med stöd av deklARATIONER eller uppgifter från Försäkringskassan. Nya uppgifter ska redovisas varje år, samt om väsentlig förändring sker under året.

Det finns en särskild blankett för ansökan om ersättning för förlorad arbetsinkomst för egenföretagare. Blanketten ska lämnas in till löneenheten för beräkning av ersättning. Timersättningen för förlorad arbetsinkomst för egenföretagare får inte överstiga kommunstyrelsens ordförandes arvode per timme.

Närvaro vid förrättningar som genomförs på uppdrag av nämnden berättigar till ersättning för förlorad arbetsinkomst, på samma sätt som närvaro vid sammanträden.

7.2 Förlust av pensions- och semesterförmån

Förtroendevald som tagit tjänstledigt för att fullgöra förtroendeuppdraget, i så stor omfattning att tjänstledigheten minskar antalet semesterdagar, har rätt till ersättning för den förlorade semesterförmånen. Den förtroendevalde ska styrka storleken av den förlorade förmånen.

Förlorad pensionsförmån på grund av förlorad arbetsinkomst kompenseras. Vid utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst sker en avsättning till en pensionsförsäkring, enligt samma regler som gäller för tjänstepension för kommunens anställda. Avsättningen placeras av Vänersborgs kommun.

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst ska framställas senast ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande.

Yrkande om ersättning för förlorade pensionsförmåner ska framställas senast inom ett år från den förtroendevaldes pensionstillfälle.

7.3 Avgångs- och pensionsförmåner

Kommunalråd som lämnat sitt uppdrag omfattas i förekommande fall av aktiva omställningsinsatser och ekonomiskt omställningsstöd enligt SKR:s gällande kollektivavtal för omställning.

För förtroendevalda avsätts pensionsbehållning enligt gällande pensionsavtal.

Anmärkning

OPF-KR gäller under förutsättning att den förtroendevalde inte tidigare omfattats av Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF, Normalpensionsreglemente för kommunala förtroendevalda, PRF, eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

8 Personalutskottets mandat

8.3 Förändring av ersättningsnivåer

Uppräkning av ersättningsnivåerna avseende årsarvoden, sammanträdes- och förrättningsersättning, jourarvode, uppdragsarvode samt inläsningsarvoden ska ske från och med den 1 januari varje år utifrån det då gällande riksdagsledamotsarvodet.

8.4 Tolkning och tillämpning

Frågor om tolkning och tillämpning avgörs av kommunstyrelsens personalutskott.

9. Ersättningstabell

Kommunalpolitiska organ	Årsarvode % av riksdagsledamots årsarvode	Sammanträdesarvode	Inläsningsarvode
Kommunfullmäktige:			
Ordförande	12%	Nej	Ja
1:e vice ordförande	6%	Nej	Ja
2:e vice ordförande	6%	Nej	Ja
Ledamöter (48)		Nej	Ja
Ersättare (26)		Nej	Ja
Fasta beredningar:			
Valberedningen			
Ordförande	2%	Ja	Nej
Vice ordförande	1%	Ja	Nej
Demokrati- och jämställdhetsberedningen			
Ordförande	4%	Ja	Nej
Vice ordförande	2%	Ja	Nej
Revisionen			
Ordförande	4%	Ja	Nej
vice ordförande	3%	Ja	Nej
Övriga revisorer	2%	Ja	Nej
Valnämnden			
Ordförande	1,5%	Ja	Nej
Vice ordförande	0,5%	Ja	Nej
Överförmyndarnämnden			
Ordförande	11%	Ja	Nej
Vice ordförande	5%	Ja	Nej
Kommunstyrelsen			
Ordförande	91%	Nej	Nej
1:e vice ordförande	80%	Nej	Nej
2:e vice ordförande	80%	Nej	Nej

Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda
2025-xx-xx

Ledamöter	3%	Ja	Nej
Ersättare	0%	Ja	Ja
Kommunstyrelsens arbetsutskott			
Ordförande	Ingår	Nej	Nej
1:e vice ordförande	Ingår	Nej	Nej
2:e vice ordförande	Ingår	Nej	Nej
Ledamöter	Ingår	Ja	Nej
Personalutskott			
Ordförande	9%	Ja	Nej
Vice ordförande	4,5%	Ja	Nej
Barn- och utbildningsnämnden			
Ordförande	23%	Ja	Nej
1:e vice ordförande	10%	Ja	Nej
2:e vice ordförande	12%	Ja	Nej
Byggnadsnämnden			
Ordförande	14%	Ja	Nej
Vice ordförande	7%	Ja	Nej
Miljö- och hälsoskyddsnämnd			
Ordförande	9%	Ja	Nej
Vice ordförande	4,5%	Ja	Nej
Kultur- och fritidsnämnd			
Ordförande	13%	Ja	Nej
Vice ordförande	6%	Ja	Nej
Socialnämnden			
Ordförande	23%	Ja	Nej
1:e vice ordförande	10%	Ja	Nej
2:e vice ordförande	12%	Ja	Nej
Socialutskott			
Ordförande	6%	Ja	Nej
Vice ordförande	3%	Ja	Nej
Ledamöter (3)		Ja	Ja
Teknik- och servicenämnd			
Ordförande	15%	Ja	Nej
Vice ordförande	7%	Ja	Nej

Bestämmelser om arvoden och andra ersättningar till förtroendevalda
2025-xx-xx

Gruppledare			
1 per parti i kommunfullmäktige som inte innehar kommunalrådspost	2%		

Övriga arvoden	Typ av arvode	% av riksdagsledamotsarvode
Sammanträdesarvode	Halvt < 4 tim	0,8%
	Helt > 4 tim	1,75%
Förrättningsarvode	Halvt < 4 tim	0,8%
	Helt > 4 tim	1,75%
Inläsningsarvode KF och KS	Fast belopp	1,75%
Inläsningsarvode Soc.utskott	Fast belopp	0,7%
Uppdragsarvode	Per tillfälle	0,8%
Jourarvode	Per dygn	0,2%

Vänersborgs kommun

Reglemente kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens uppgifter	1
Ledningsfunktionen och styrfunktionen	1
Kommunstyrelsens övergripande uppgifter.....	1
Företag och stiftelser	3
Kommunalförbund	3
Ekonomi och medelsförvaltning.....	3
Delegering från kommunfullmäktige.....	4
Personalpolitiken	5
Uppföljningsfunktionen	5
Särskilda uppgifter	5
Processbehörighet.....	5
Krig, krigsfara, krisledning och höjd beredskap.....	6
Arbetslöshetsnämnd och hamnmyndighet	6
Arkivmyndighet	6
Anslagstavla och webbplats.....	6
Författningssamling	6
För kommunstyrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser.....	7
Uppdrag och verksamhet	7
Ansvar inom verksamhetsområdet	7
Personal- och organisationsfrågor	7
Personuppgifter	7
Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige.....	7
Information, samråd, delaktighet och inflytande	7
E-förslag.....	8
Arbetsformer.....	8
Sammansättning	8
Ordföranden.....	8
Heltidsengagerade förtroendevalda	8
Utskott	9
Arbetsutskott	9
Personalutskott.....	9

Dokumentinformation Reglemente		Dokumentansvarig Kanslichef	
Antagen 2017-11-22, § 177	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad 2026-xx-xx	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad	Diarienummer KS 2024/654	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Kommunallagen (2017:725), Plan och bygglagen (2010:900), Finanspolicy (KF, 2007-03-21, § 17), Lagen om kommunal redovisning (1997:614), Kameraövervakningslagen (2013:460), Lokalförsörjningspolicy (KF, 2006-10-17, § 86), Lagen om medbestämmande i arbetslivet (1976:580), Lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47), Lagen om totalförsvar och höjd beredskap (1992:1403), Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544), Lagen om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. (1988:97), Lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Hemvärnsförordningen (1997:146), Lagen om arbetslöshetsnämnd (1944:475), Reglemente för kommunarkivet (KF, 1996-03-26, § 22), Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer (KF, 2017-11-22, § 176), Regler för öppna sammanträden (KF, 2014-06-18, § 88)			

Kommunstyrelsens uppgifter

1 §

Kommunstyrelsen är Vänersborgs kommuns ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och förtlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till kommunfullmäktige (uppföljningsfunktion).

Kommunstyrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd. Härutöver ansvarar kommunstyrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (KL) och annan lagstiftning.

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

2 §

Kommunstyrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Kommunstyrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

3 §

Kommunstyrelsen ska;

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,
3. ha ett övergripande ansvar för de strategiska samhällsbyggnadsfrågorna i kommunen,
4. ansvara för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom,
5. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
6. ha hand om kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendehanteringssystem, e-postsystem, förtroendemannaregister och liknande kommunövergripande system samt tryckeri/film och kontaktcenter,
7. hos kommunfullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
8. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
9. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad kommunfullmäktige särskilt beslutar,

10. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad kommunfullmäktige särskilt beslutar,
11. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
12. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av kommunfullmäktige i enlighet med KL,
13. verkställa kommunfullmäktiges beslut, om kommunfullmäktige inte beslutat annat,
14. besluta om planbesked enligt plan- och bygglagen (PBL) då det gäller nya detaljplaner/områdesbestämmelser. Ansökan för planbesked ska alltid lämnas till byggnadsnämnden som bereder underlag och föreslår förslag till beslut. Finansiering av detaljplaner sker via planavtal med byggnadsnämnden som hanterar planprocessen. Kommunstyrelsen ska, senast i granskningsyttrandet meddela byggnadsnämnden om styrelsen anser att detaljplanen är av stor vikt eller principiell beskaffenhet i enlighet med 5 kap 27, 38 och 39 §§ PBL.

Om kommunfullmäktige inte har beslutat något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige ska handlägga ska beredas.

Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bl.a.;

1. utvecklingen av den kommunala demokratin,
2. strategisk planering av kommunens utveckling,
3. personalpolitiken,
4. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten enligt 4 kap plan- och bygglagen,
5. mark- och bostadspolitik, se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjning och exploatering underlättas,
6. utarrendera eller annars upplåta rätt i fastigheter och anläggningar som inte hanteras av teknik- och servicenämnden,
7. som fastighetsägare företräda kommunen,
8. ansvara för jakt och viltfrågor med tillhörande frågor på kommunalägd mark och i rollen som fastighetsägare,
9. sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
10. energiplaneringen samt främja energihushållningen,
11. de lokala miljö- energi- och klimatmålen,
12. övergripande trafikplanering och kollektivtrafik
13. turismen
14. evenemang och evenemangsutveckling
15. informations- och kommunikationsverksamheten,
16. den förvaltningsövergripande utvecklingen,
17. frågor om arbetsmiljö, jämställdhet och medbestämmande för de kommunalt anställda,
18. kvalitetssäkring,
19. den kommunala förvaltningens organisation,
20. drogförebyggande arbete,
21. integrationsfrågor,
22. folkhälsofrågor,

23. säkerhetsfrågor,
24. internationella frågor,
25. dataskyddsfrågor,
26. tillgänglighetsfrågor.

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa;

1. miljövårds- och naturvårdspolitiken och verka för en god miljö i kommunen,
2. socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas,
3. den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård,
4. skolväsendet och verka för att skollagsstiftningens mål kan uppfyllas,
5. fritids- och kulturpolitiken och verka för en god fritids- och kulturverksamhet i kommunen.

Företag och stiftelser

4 §

Kommunstyrelsen ska;

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. ansvara för regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna,
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 3–6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
5. årligen pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges kommunfullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunalförbund

5 §

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Ekonomi och medelsförvaltning

6 §

Kommunstyrelsen ska;

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter för denna ("Finanspolicy"). Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att;
 - a. ansvara för den lösa egendom som inte har anförtrotts annan nämnd,
 - b. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - c. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
4. se till att bokföring och redovisning sker samt att årsredovisning och delårsrapport upprättas i enlighet med lagen om kommunal redovisning,
5. i enlighet med kommunfullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

Delegering från kommunfullmäktige

7 §

Kommunstyrelsen beslutar i följande grupper av ärenden;

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt,
2. i mål och ärenden där kommunstyrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal,
3. tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen,
4. avgivande av yttranden enligt kameraövervakningslagen,
5. anställande av förvaltningschefer,
6. köp, försäljning, byte av fastighet eller fastighetsdel samt upplåta tomträtt inom av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt. Nämnden har att köpa och sälja fastigheter eller del av fastigheter för ett värde upp till 200 prisbasbelopp. Fastighetsinköp och fastighetsavyttring som är av principiell beskaffenhet, strategiska eller annars av större vikt ska alltid underställas kommunfullmäktige oavsett belopp. Detta enligt gällande riktlinjer.
7. Extern förhyrning av lokaler för kommunstyrelsens verksamhet med en hyrestid om maximalt 5 år och en årlig hyreskostnad på maximalt 25 prisbasbelopp. Eventuell avtalad återställningskostnad och lösenkostnad ska fördelas över hyrestiden. Beslut överstigande dessa gränser fattas av kommunfullmäktige. Av kommunfullmäktige antagen "Lokalförsörjningspolicy" gäller i övrigt för kommunens lokalförsörjning.

Kommunstyrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av kommunfullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

Personalpolitiken

8 §

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bl.a. att;

1. vara kommunens sammanhållna personalorgan,
2. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
3. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
4. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
5. besluta om stridsåtgärd,
6. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen om vissa kommunala befogenheter,
7. utfärda riktlinjer för personalpolitik och personaladministration,
8. utse en kommundirektör samt i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under kommunstyrelsen, instruktionen ska även fastställa direktörens övriga uppgifter,
9. vara anställningsmyndighet för kommunens alla medarbetare.

Uppföljningsfunktionen

9 §

Kommunstyrelsen ska;

1. övervaka att av kommunfullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
4. två gånger per år rapportera till kommunfullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av kommunfullmäktige fastställda program och direktiv,
6. två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de motioner och medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Särskilda uppgifter

Processbehörighet

10 §

Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller

beslut av kommunfullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av kommunfullmäktiges beslut, om inte kommunfullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Krig, krigsfara, krisledning och höjd beredskap

11 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen om totalförsvaret och höjd beredskap samt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, förutom de uppgifter som fullgörs av krisledningsnämnden i fredstid. Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens uppgifter och skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor. Detta i den mån uppgifter inte överlåtits till Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Kommunstyrelsen utser ledamot till hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen.

Arbetslöshetsnämnd och hamnmyndighet

12 §

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen om arbetslöshetsnämnd.

Kommunstyrelsen är hamnmyndighet.

Arkivmyndighet

13 §

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av kommunfullmäktige antaget arkivreglemente.

Anslagstavla och webbplats

14 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla. Anslagstavlan ska finnas på kommunens webbplats.

Kommunstyrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

15 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

För kommunstyrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser

Uppdrag och verksamhet

16 §

Kommunstyrelsen ska inom sitt respektive verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att kommunstyrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Ansvar inom verksamhetsområdet

17 §

Kommunstyrelsen ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Personal- och organisationsfrågor

18 §

Kommunstyrelsen utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal-och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Personuppgifter

19 §

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i kommunstyrelsens verksamhet.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige

20 §

Kommunstyrelsen ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Kommunstyrelsen ska tre gånger per år redovisa till kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente
2. genom finansbemyndigande.

Kommunstyrelsen ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

Information, samråd, delaktighet och inflytande

21 §

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnd få den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Kommunstyrelsen beslutar om formerna för samrådet.

Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till.

E-förslag

22 §

E-förslag, där kommunstyrelsen överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget inkommit till kommunen. Nämnden ska fortlöpande informera kommunstyrelsen om de beslut som fattats med anledning av ett E-förslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de E-förslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. När ett E-förslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i "Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer" gäller bestämmelserna nedan för kommunstyrelsen.

Sammansättning

23 §

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

Ordföranden

25 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att - närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning - med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor - främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt - representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande får närvara vid sammanträde med de nämnder som kommunfullmäktige angivit i särskilt beslut. Ordföranden får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Heltidsengagerade förtroendevalda

26 §

Kommunstyrelsens ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande skall ägna hela sin arbetstid åt uppdrag åt kommunen.

Ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande skall vara kommunalråd. Kommunfullmäktige beslutar om de heltidsengagerades ansvarsområden.

Utskott

27 §

Arbetsutskott

Inom Kommunstyrelsen ska finnas ett arbetsutskott.

Arbetsutskottet består av 5 ledamöter och 5 ersättare, som kommunstyrelsen väljer för samma tid som de invalts i kommunstyrelsen. Ersättare deltar vid tjänstgöring.

Personalutskott

Inom kommunstyrelsen ska finnas ett personalutskott.

Personalutskottet består av 5 ledamöter och 5 ersättare, som kommunstyrelsen väljer för samma tid som de invalts i kommunstyrelsen. Ersättare deltar vid tjänstgöring.

Vänersborgs kommun

Reglemente Byggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhetsområde **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Delegering från kommunfullmäktige 1

Ansvar inom verksamhetsområdet..... 2

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige 2

Personuppgiftsansvar 2

Personal- och organisationsfrågor 2

Processbehörighet..... 3

Information, samråd, delaktighet och inflytande 3

Medborgarförslag..... 3

Dokumentinformation		Dokumentansvarig	
Byggnadsnämndens reglemente		Förvaltningschef	
Antagen 2017-11-22, § 176	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad 2026-xx-xx	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad	Diarienummer KS 2024/654	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglagen (2010:900), Lagen om skydd mot olyckor (2003:778), Lagen om lägenhetsregister (2006:378), Miljöbalken (1998:808), Lokalförsörjningspolicy (KF, 2020-04-15, § 52), Regler för öppna sammanträden (KF, 2014-06-18, § 88), Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer (KF, 2017-11-22, § 176)			

Uppdrag och verksamhetsområde

1 §

Nämnden ska inom sitt respektive verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Byggnadsnämndens ansvar omfattar följande;

1. de uppgifter som kommunen har inom plan- och byggväsendet med undantag för den strategiskt översiktliga planeringen enligt 3 kap. plan- och bygglagen (PBL) och med undantag av att besluta om planbesked då det gäller ansökan om ny detaljplan/områdesbestämmelse,
2. de övriga uppgifter som enligt lag, förordning och lokala föreskrifter ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet,
3. de uppgifter som kommunen har enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning när det gäller frågor om skyltar,
4. ansvaret för geografiskt informationssystem (GIS),

de uppgifter som åvilar kommunen enligt lagen om lägenhetsregister.

Delegering från kommunfullmäktige

2 §

Byggnadsnämnden ska besluta i följande ärenden;

1. nämnden har rätt att initiera, anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser som inte är av stor vikt eller principiell betydelse i enlighet med 5 kap 27, 38 och 39 §§ PBL,
2. nämnden handlägger alla ansökningar om planbesked. I de fall kommunstyrelsen ska ta beslut om planbesked överlämnar byggnadsnämnden ett förslag till beslut.
3. Nämnden beslutar om planbesked när det gäller ändring av eller upphävande av detaljplan/områdesbestämmelse.
4. nämnden beslutar om strandskyddsdispenser och utövar tillsyn över strandskyddet i enlighet med vad som anges i miljöbalken.
5. Nämnden svarar för verksamheten vid den kommunala lantmäterimyndigheten,
6. nämnden utövar kommunens befogenhet att påkalla fastighetsreglering och fastighetsbestämning samt anläggningsförrättning. Befogenheten avser inte kommunen som fastighetsägare,
7. nämnden fastställer lokalisering namn, namn på gator, namn på kvarter, allmänna platser, stadsdelar och offentliga byggnader,
8. nämnden beslutar om belägenhetsadresser och därtill hörande frågor,
9. extern förhyrning av lokaler för nämndens verksamhet med en hyrestid om maximalt 5 år och en årlig hyreskostnad på maximalt 25 prisbasbelopp. Eventuell avtalad återställningskostnad och lösenkostnad ska fördelas över hyrestiden. Beslut

överstigande dessa gränser fattas av kommunfullmäktige. Av kommunfullmäktige antagen "Lokalförsörjningspolicy" gäller i övrigt för kommunens lokalförsörjning,

10. ansvara för donationsförvaltning som anvisas nämnden.
11. Byggnadsnämnden beslutar i ärenden som miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 6 kap. 7 § kommunallagen är förhindrad att handlägga. (Miljö- och hälsoskyddsnämnden får inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen i ärenden där nämnden företräder kommunen som part. Nämnden får inte heller utöva i lag eller annan författning föreskriven tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver

Ansvar inom verksamhetsområdet

3 §

Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av Kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige

4 §

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska tre gånger per år redovisa till kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till dem

1. I reglemente
2. Genom finansbemyndigande

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige.

Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Personuppgiftsansvar

5 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Personal- och organisationsfrågor

6 §

Kommunstyrelsen utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal- och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Processbehörighet

7 §

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden inom sitt ansvarsområde.

Information, samråd, delaktighet och inflytande

8 §

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Nämnden ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till.

E-förslag

9 §

E-förslag, där kommunstyrelsen överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget inkommit till kommunen. Nämnden ska fortlöpande informera kommunstyrelsen om de beslut som fattats med anledning av ett E-förslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de E-förslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. När ett E-förslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer gäller bestämmelserna nedan för Byggnadsnämnden.

Sammansättning

10 §

Byggnadsnämnden ska ha 9 ledamöter och 9 ersättare.

Nämnden ska ha ordförande och vice ordförande.

Vänerns kommun

Reglemente teknik- och servicenämnden

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet 1

Delegering från kommunfullmäktige 2

 Ansvar inom verksamhetsområdet 2

 Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige..... 2

 Personuppgiftsansvar 2

 Personal – och organisationsfrågor 3

 Processbehörighet..... 3

 Information, samråd, delaktighet och inflytande 3

 Medborgarförslag **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Dokumentinformation Reglemente		Dokumentansvarig Förvaltningschef	
Antagen 2026-xx-xx	Antagen av Ange beslutsinstans eller tjänstepersons titel	Reviderad Ange beslutsdatum och § för senaste revidering	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad	Diarienummer KS 2024/654	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Miljöbalken (1998:808), Lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (1998:814), Riktlinjer för köp eller försäljning av fastighet (KF, 2015-10-21, § 142), Lokalförsörjningspolicy (KF, 2006-10-17, § 86), Regler för öppna sammanträden (KF, 2014-06-18, § 88), Reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer (KF, 2017-11-22, § 176)			

Uppdrag och verksamhet

1 §

Nämnden ska inom sitt respektive verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Teknik- och servicenämndens ansvar omfattar följande;

1. handhar frågor om parkeringsköp enligt gällande styrande dokument,
2. fullgör uppgifter som ankommer på trafiknämnd och skall fullgöra de uppgifter som enligt allmänna författningar ankommer på sådan nämnd, liksom hantering av upplåtelse av allmän plats och polistillstånd,
3. handhar kommunens uppgifter avseende allmän parkering och parkeringsövervakning,
4. handhar all skötsel och utför anläggande gällande gatu- och väganläggningar, allmänna platser och parkanläggningar,
5. underhåller och ansvarar för kommunens på allmän plats placerade springbrunnar, flaggstänger och dylikt,
6. svarar för kommunens åligganden avseende vattenförsörjning och avloppshantering,
7. vårdar, förvaltar och utvecklar kommunens byggnader och bebyggda fastigheter,
8. äger att uthyra eller annars upplåta rätt i byggnader och anläggningar som nämnden förvaltar,
9. ny- om- och tillbyggnader av kommunens byggnader och bebyggda fastigheter,
10. fatta beslut om bostadsanpassningsbidrag,
11. svara för kommunens måltidsservice till skolor, äldreomsorg samt förskolor efter beställning från dessa,
12. svara för lokalvård i kommunens lokaler såsom skolor, förskolor, arena- och fritidsverksamhet, kommunhus och äldreboenden efter beställning från dessa,
13. svara för intern service i form av reception och cafeteria i kommunhuset samt posthantering, vaktmästeri och fordonsadministration,
14. svara för posthantering och vaktmästeri inom skolor, förskolor, arena- och fritidsverksamhet och äldreboende efter beställning från dessa,
15. svara för uppgiften att besluta om bokning av el och elcertifikat för kommunens totala förbrukning,
16. ansvara för kommunens hantering av mobil reservkraft.

Enligt Miljöbalken (MB) och Lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (LGS);

1. svara för avfallsplaneringen i kommunen och utarbeta de förslag och bereda de ärenden som är påkallade vad gäller renhållningsordning och annan reglering av avfallshantering i kommunen,
2. svara för transport, återvinning och bortskaffande av avfall som ankommer på kommunen enligt MB,
3. handlägga frågor om renhållningsabonnemang, inklusive frågor om ändring av abonnemang (t.ex. gemensam behållare eller förlängt hämtningsintervall), som inte

- kräver tillstånd eller dispens, och svara för debitering av renhållningsavgifter,
4. svara för gaturenhållning och för renhållning i övrigt utomhus där allmänheten får färdas fritt som ankommer på kommunen enligt LGS,
 5. handlägga frågor om undantag från skyldighet att svara för gångbanerenhållning som kan ha ålagts fastighetsinnehavare.

Delegering från kommunfullmäktige

2 §

Teknik- och servicenämnden ska besluta i följande ärenden;

1. extern förhyrning av lokaler för nämndens verksamhet med en hyrestid om maximalt 5 år och en årlig hyreskostnad på maximalt 25 prisbasbelopp. Eventuell avtalad återställningskostnad och lösenkostnad ska fördelas över hyrestiden. Beslut överstigande dessa gränser fattas av kommunfullmäktige. Av kommunfullmäktige antagen "Lokalförsörjningspolicy" gäller i övrigt för kommunens lokalförsörjning,
2. ansvara för donationsförvaltning som anvisas nämnden.

Ansvar inom verksamhetsområdet

3 §

Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig med hänsyn till av kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige

4 §

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska tre gånger per år redovisa till kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente
2. genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Personuppgiftsansvar

5 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Personal – och organisationsfrågor

6 §

Kommunstyrelsen utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal-och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Processbehörighet

7 §

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden inom sitt ansvarsområde.

Information, samråd, delaktighet och inflytande

8 §

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Nämnden ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till.

E-förslag

9 §

E-förslag, där kommunstyrelsen överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget inkommit till kommunen. Nämnden ska fortlöpande informera kommunstyrelsen om de beslut som fattats med anledning av ett E-förslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de E-förslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. När ett E-förslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i ”Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer” gäller bestämmelserna nedan för teknik- och servicenämnden.

Sammansättning

10 §

Teknik- och servicenämnden ska ha 11 ledamöter och 11 ersättare.

Nämnden ska ha ordförande och vice ordförande

Vänersborgs kommun

Reglemente Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Uppdrag och verksamhet 1

Delegering från kommunfullmäktige 1

Ansvar inom verksamhetsområdet..... 1

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige 1

Personuppgiftsansvar 2

Personal- och organisationsfrågor 2

Processbehörighet..... 2

Information, samråd, delaktighet och inflytande 2

E-förslag 2

Arbetsformer 3

Sammansättning 3

Dokumentinformation		Dokumentansvarig	
Reglemente överförmyndarnämnden		Kanslichef	
Antagen 2018-03-28, § 22	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad 2026-xx-xx	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad	Diarienummer KS 2026/249	Intranät ☐	Hemsida ☒
Andra regelverk som omnämns Föräldrabalken (1949:381), Lokalförsörjningspolicy (KF, 2020-04-15, § 52), Regler för öppna sammanträden (KF, 2014-06-18, § 88), Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer (KF, 2017-11-22, § 176)			

Uppdrag och verksamhet

1 §

Nämnden ska inom sitt respektive verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Överförmyndarnämndens ansvar omfattar att fullgöra överförmyndarverksamheten i kommunen och att denna bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

Delegering från kommunfullmäktige

2 §

Överförmyndarnämnden beslutar i följande ärenden:

1. extern förhyrning av lokaler för nämndens verksamhet med en hyrestid om maximalt 5 år och en årlig hyreskostnad på maximalt 25 prisbasbelopp. Eventuell avtalad återställningskostnad och lösenkostnad ska fördelas över hyrestiden. Beslut överstigande dessa gränser fattas av kommunfullmäktige. Av kommunfullmäktige antagen "Lokalförsörjningspolicy" gäller i övrigt för kommunens lokalförsörjning,
2. förvaltning av donationer som anvisas nämnden,
3. ingående av skriftliga avtal med privata aktörer som utför kommunala angelägenheter för Vänersborgs kommuns räkning inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde.

Ansvar inom verksamhetsområdet

3 §

Nämnden ansvarar för att dess verksamhet är ändamålsenlig och följer kommunfullmäktiges fastställda mål och kvalitetskrav samt gällande lagar och andra författningar för verksamheten. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till verksamhetsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Nämnden ansvarar även för översyn, revidering och fastställande av styrande dokument som omfattas av nämndens verksamhetsområde.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till kommunfullmäktige

4 §

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska tre gånger per år redovisa till kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente,
2. genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Personuppgiftsansvar

5 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Personal- och organisationsfrågor

6 §

Kommunstyrelsen utgör kommunens samlade personalorgan. Regleringen av personal-och organisationsfrågor framgår av kommunstyrelsens reglemente.

Processbehörighet

7 §

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden inom sitt ansvarsområde.

Information, samråd, delaktighet och inflytande

8 §

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Nämnden ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till.

E-förslag

9 §

E-förslag, där kommunstyrelsen överlåtit till nämnden att fatta beslut, ska beredas så att nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget inkommit till kommunen. Nämnden ska fortlöpande informera kommunstyrelsen om de beslut som fattats med

anledning av ett E-förslag. Kommunstyrelsen ska två gånger per år lämna kommunfullmäktige en redovisning över de E-förslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. När ett E-förslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

Arbetsformer

Utöver det som föreskrivs i "Reglemente om styrelsens och nämndernas arbetsformer" gäller bestämmelserna nedan för överförmyndarnämnden.

Sammansättning

10 §

Överförmyndarnämnden består av 3 ledamöter och 3 ersättare.

Nämnden har en ordförande och en vice ordförande.

Vänersborgs kommun

Landsbygdsprogram för Vänersborgs kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Varför ett landsbygdsprogram?	1
1.2 Definition – vad är landsbygden?	1
1.3 Definition i detta program	2
2 Utgångspunkter och styrning	2
2.1 Vision	2
2.2 Koppling till Agenda 2030	3
2.3 Styrdokument – sammanfattad koppling	4
2.4 Samverkan och genomförandemodell	4
3. Landsbygdens bakgrund, nuläge och förutsättningar	6
3.1 Historia, natur- och kulturmiljöer	6
3.2 Demografi och geografi	6
3.3 Näringsliv	7
3.4 Natur- och landskapsvärden	7
3.5 Definierade landsbygdsområden	8
3.5.1 Dalboslätten – Brålanda, Gestad, Frändefors, Sundals-Ryr	9
3.5.2 Vänerkusten – Vänersnäs & Dalslandskusten	9
3.5.3 Väne-Ryr	9
3.5.4 Västra Tunhems landsbygd	9
3.6 Ansvar och rådighet	10
4. Fokusområden	10
4.1 Livsmiljöer och service	11
4.1.1 Nuläge	11
4.1.2 Invånarperspektiv	13
4.1.3 Övergripande prioriteringar	14
4.1.4 Initiativtyper	14
4.2 Näringsliv och innovation	15
4.2.1 Nuläge	15
4.2.2 Invånarperspektiv	17
4.2.3 Övergripande prioriteringar	17
4.2.4 Initiativtyper	17
4.3 Infrastruktur och mobilitet	18

4.3.1 Nuläge.....	18
4.3.2 Invånarperspektiv.....	19
4.3.3 Övergripande prioriteringar.....	20
4.3.4 Initiativtyper.....	20
4.4 Kompetensutveckling och utbildning	20
4.4.1 Nuläge.....	20
4.4.2 Invånarperspektiv	21
4.4.3 Övergripande prioriteringar.....	21
4.4.4 Initiativtyper.....	22
4.5 Social hållbarhet och inkludering.....	22
4.5.1 Nuläge.....	22
4.5.2 Invånarperspektiv	23
4.5.3 Övergripande prioriteringar.....	24
4.5.4 Initiativtyper.....	25
4.6 Robusthet och beredskap	25
4.6.1 Nuläge.....	25
4.6.2 Invånarperspektiv	25
4.6.3 Övergripande prioriteringar.....	26
4.6.4 Initiativtyper.....	26
5. Genomförande och uppföljning	27
5.1 Ansvar och organisering	27
5.2 Finansiering	27
5.3 Uppföljning och utvärdering.....	28
5.4 Modell och metodstöd för livskraftiga landsbygder	28
5.5 Framtidens livsmiljöer	29
6. Källförteckning.....	31
Bilaga 1: Statistik	33
A.1 Demografi.....	33
A.2 Befolkningsutveckling – nyckeltal.....	34
A.3 Åldersstruktur.....	35
B. Näringsliv – identifierade noder	36
C. Infrastruktur – invånarenkät.....	36
D. Sammanfattade enkätresultat	37

ÅÅÅÅ-MM-DD

Dokumentinformation Landsbygdsprogram		Dokumentansvarig Hållbarhetschef	
Antagen Ange beslutsdatum och ev §	Antagen av Kommunfullmäktige	Reviderad Ange beslutsdatum och § för senaste revidering	Giltighet
Aktualiserad Ange datumet för dokumentets senaste aktualisering	Diarienummer KS	Intranät ☐	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☐ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☐ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns			

1 Inledning

Vänersborgs landsbygder är en tillgång för kommunen, för regionen och för Sverige. Här finns starkt föreningsliv, aktiva lokalsamhällen och unika naturmiljöer. Och här bor drygt en fjärdedel av kommunens invånare. Här produceras mat, energi, och här finns ett rikt utbud av naturupplevelser.

Landsbygdsprogrammet är ett strategiskt program till för de som bor, verkar och besöker kommunens landsbygder. Programmet beskriver de övergripande prioriteringar kommunkoncernen ska förhålla sig till för att nå en hållbar landsbygdsutveckling, samt vilka initiativ som kan stärka kommunens landsbygd.

Arbetet har genomförts under 2025–2026 genom intervjuer med nyckelaktörer i Leaderområdena, Västra Götalandsregionen, Tillväxtverket, Visit Dalsland, Visit Trollhättan-Vänersborg, Gröna Klustret, landsbygdsföretagare, föreningsaktiva samt sakkunniga inom Vänersborgs kommun. Vidare så har enkäter till invånare och företag bidragit med en viktig del i underlaget. Tidigare genomförda invånardialoger samt genomgång av befintliga styrdokument och statistik från olika nationella, regionala och kommunala databaser har också varit kunskapskällor.

1.1 Varför ett landsbygdsprogram?

Landsbygdsprogrammet syftar till att skapa en livskraftig och sammanhållen kommun där landsbygder och tätorter erbjuder likvärdiga möjligheter till boende, arbete, företagande och välfärd.

En stor del av kommunens invånare bor på landsbygden. Det är därför viktigt att både stad och landsbygd bildar en gemensam helhet med livskraftiga och likvärdiga möjligheter för alla som bor i Vänersborgs kommun. Detta innefattar möjligheter för boende, arbete, företagande och välfärd. En viktig del är en fungerande infrastruktur som binder samman kommundelarna samt tillgång till olika typer av offentlig och kommersiell service.

Landsbygden i Vänersborg bidrar till Sveriges konkurrenskraft och har många etablerade företag som skapar arbetstillfällen och tillhandahåller varor och tjänster. Den spelar också en central roll i livsmedelsförsörjningen och har några av de största sammanhängande jordbruksmarkerna i Sverige. Näringslivet på landsbygden är i flera fall drivande för att innovera och utveckla en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi och till ett hållbart nyttjande av naturresurser.

1.2 Definition – vad är landsbygden?

Det finns flera nationella definitioner av landsbygd men finns ingen fastställd enhetlig definition, vilken som används beror på sammanhang och syfte. De vanligast förekommande är:

- SCB anger att landsbygd är område utanför sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare¹.
- Jordbruksverket beskriver att det är områden utanför tätorter med 3 000 invånare².

¹ Tillväxtverket. *Olika typer av landsbygder*. Hämtad 2026-05-07 från <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/guiderochverktyg/guiderochverktyg/metodstodforlivskraftigalandsbygder/olikatyperavlandsbygder.5538.html>

² Tillväxtverket. *Att sätta fokus på landsbygder*, del 2, s. 15

- Tillväxtverket gör kommunindelningar med sex olika kommuntyper där Vänersborg klassas som en tät blandad kommun (mindre än 50 procent av befolkningen bor i rurala områden och där minst hälften av befolkningen har mindre än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare)³.
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som definierar på kommunnivå för landsbygdskommuner, vilket är kommuner med mindre än 15 000 invånare i största tätorten. Vänersborg är i deras kommunindelning klassad som "Lågpendlingskommun nära större stad"⁴.

1.3 Definition i detta program

I Vänersborgs kommuns översiktsplan, gällande landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) har landsbygd definierats som ett område med mer än 5 minuters bilresa till en tätort med minst 3000 invånare⁵. Det innebär att med landsbygd avses de geografiska områden i Vänersborgs kommun som ligger utanför Vänersborgs och Vargöns tätortsområden. Den övergripande indelningen kan ge en logisk definition av Vänersborgs landsbygder men exkluderar då bland annat delar av Västra Tunhems landsbygder. I detta program så definieras därför alla kommunområden utanför tätortsområdena Vänersborg och Vargön. Denna avgränsning är även vanlig i liknande landsbygdsprogram där alla områden utanför centralorten definieras som landsbygd.

Programmet omfattar då kommundelar såsom Brålanda, Frändefors, Gestad, Väne-Ryr, Vänersnäs, Sundals-Ryr och Västra Tunhem med omgivande landsbygd. Kommunens landsbygder skiljer sig åt i karaktär och förutsättningar. Tätortsnära delar längs Vänerkusten och i Västra Tunhem fungerar i hög grad som pendlingslandsbygd. Dalbosläppen i norr och nordväst har en mer självständig ekonomisk karaktär med lantbruket och industrin som bärande näringar och med längre avstånd till centralorten.

2 Utgångspunkter och styrning

2.1 Vision

Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet.

Vänersborgs vision är en ledstjärna och en gemensam färdriktning för all kommunal verksamhet. Den innefattar också landsbygderna och understryker att de ska vara en levande, attraktiv och hållbar del av kommunen.

Vänersborgs landsbygder ska vara en attraktiv plats för boende, näringsliv, föreningar och besökare, där hållbar tillväxt, god livskvalitet och samverkan mellan aktörer står i fokus.

Område	Innebörd
Levande	Landsbygdens samhällen ska ha goda förutsättningar för att utvecklas, växa och behålla sin befolkning

³ Tillväxtverket. Att sätta fokus på landsbygder, del 1: Så gör kommuner och regioner. 2021.

⁴ Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Kommungruppsindelning. Hämtad 2026-05-13 från <https://skr.se/kommunerochregioner/kommungruppsindelning.8281.html>

⁵ Underlagsdel, bilaga 1 till Vänersborgs översiktsplan 2017, s. 47

Attraktiv	Landsbygden ska upplevas som ett attraktivt alternativ för boende, företagande och besök
Hållbar tillväxt	Landsbygdens resurser och natur ska nyttjas ansvarsfullt och bidra till kommunens klimat- och hållbarhetsmål

Tillväxtverket beskriver livskraftiga bygder som platser med *förutsättningar* (funktionella vägar, attraktiva bostäder och tillgänglig service) och *förmågor* (kompetens och handlingskraft; människor och deras drivkraft är central) inklusive långsiktig anpassningsförmåga till förändringar i omvärlden.

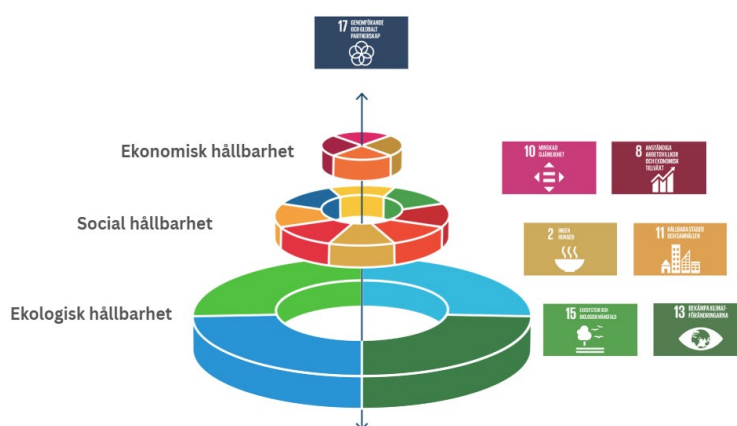
2.2 Koppling till Agenda 2030

Vänersborgs landsbygdsprogram tar avstamp i de globala målen för hållbar utveckling och omsätter dem i konkreta prioriteringar för kommunens landsbygder. Genom att stärka den lokala livsmedelsproduktionen och skapa goda villkor för lantbruket bidrar programmet till ökad självförsörjning, i linje med *mål 2 – Ingen hunger*. Samtidigt främjas *mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* – genom satsningar på landsbygdsföretagande och utvecklingen av de gröna näringarna.

En central utgångspunkt i programmet är att skapa likvärdiga livsvillkor i hela kommunen. Det innebär att arbetet även bidrar till *mål 10 – Minskad ojämlikhet* genom att stärka möjligheterna att leva, arbeta och verka på landsbygden oavsett bostadsort. Detta hänger nära samman med *mål 11 – Hållbara städer och samhällen*, där fokus ligger på att utveckla livskraftiga tätorter och en levande landsbygd som tillsammans bildar en hållbar helhet.

Programmet har också en tydlig miljö- och klimatsdimension. Genom att främja förnybar energiproduktion, biogaslösningar och cirkulära flöden på landsbygden bidrar det till *mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna*. Parallellt stärks *mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald* – genom insatser för ett hållbart nyttjande av naturresurser och utveckling av grön infrastruktur.

Slutligen bygger programmets genomförande på samverkan och partnerskap, i linje med *mål 17 – Genomförande och globalt partnerskap*. Genom regionala samarbeten, arbete inom Leader och nyttjande av olika riktade stöd, såsom EU-medel, skapas goda förutsättningar för att långsiktigt utveckla Vänersborgs landsbygder.

Figur 1: Sammanställd illustration; Azote/Stockholm Resilience Center & Globala Målen

2.3 Styrdokument – sammanfattad koppling

Landsbygdsprogrammet tar sin utgångspunkt i ett antal kommunala och regionala styrdokument:

- **Översiktsplan 2017 med tillhörande fördjupade översiktsplaner:** Översiktsplan med fördjupade översiktsplaner utgör viktiga ramverk för mark och vattenanvändning och anger prioriteringar och avvägningar för riksintressen, allmänintressen, nationella mål, planer och program. Dialogbaserad process där enkäter och information från landsbygdsprogrammet kan bidra till att stärka planering och utveckling av landsbygdsområden.
- **Planeringsstrategi 2024–2028:** Landsbygdsprogrammet konkretiserar intentioner om en levande landsbygd och pekar ut prioriterade landsbygdsområden.
- **Miljöstrategi 2030:** Grön omställning, biobaserad ekonomi och ekosystemtjänster på landsbygden bidrar direkt till miljöstrategins mål.
- **Friluftsstrategi 2024:** Satsningar på friluftsområden, tillgänglighet och besöksnäring stödjer lokal utveckling och företagande. Samtidigt främjas hållbarhet, folkhälsa och jämlika livsvillkor på landsbygden.
- **Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025–2030:** Särskilt fokus på gröna näringar, infrastruktur, kompetens och attraktionskraft bidrar till en levande landsbygd med hållbar ekonomisk utveckling.
- **Handlingsprogram för förebyggande och främjande arbete för barn och unga samt deras vårdnadshavare med tillhörande Handlingsplan för 2026-2028:** Handlingsprogrammet och handlingsplanen bidrar till landsbygdsutveckling genom att stärka barns och ungas uppväxtvillkor, trygghet och delaktighet i hela kommunen, oavsett bostadsort.
- **Leader Lokal utvecklingsstrategi 2023–2027 Göta Älv & Säreån samt Framtidsbygder Dalsland:** Leaderstrategierna bidrar till landsbygdsutveckling genom att stärka lokalt engagemang, företagande och utvecklingsprojekt i landsbygdsområden.
Genom samverkan, innovation och EU-finansiering stödjer de hållbar tillväxt och attraktiva livsmiljöer på landsbygden.
- **Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland (RUS) 2021–2030:** Den regionala utvecklingsstrategin (RUS) kopplar till landsbygdsutveckling genom att stärka hållbar tillväxt, innovation och attraktiva livsmiljöer i hela Västra Götaland.
- **Regionalt serviceprogram Västra Götaland 2023–2030:** Det regionala serviceprogrammet kopplar till landsbygdsutveckling genom att stärka tillgången till grundläggande service och funktioner i landsbygder och mindre orter.

Programmet duplicerar inte dessa dokument utan pekar ut landsbygdsperspektivet i kommunens samlade arbete och säkerställer att landsbygdens intressen vägs in i alla relevanta beslut, det som kallas landsbygdsbedömning (se även modell i stycke 5.4).

2.4 Samverkan och genomförandemodell

Framgångsrik landsbygdsutveckling förutsätt en kommunorganisation med ett utvecklat internt samarbete och ett tydligt helhetstänk samt ett samarbete med ideell, privat och övrig offentlig sektor. Kommunens arbetsmodell bygger på ett trepartnerskap där perspektivet är invånaren på landsbygden, vilket förutsätter:

- Intern kommunal samordning mellan kommunens nämnder för bättre förutsättningar för offentlig service.
- Samverkan med privata och ideella aktörer – byaplaner, dialogprocesser och lokal platsutveckling.
- Samverkan med Fyrbodal, Västra Götalandsregionen och nationella aktörer – EU-medel, Leader och statliga stödformer.

Partner	Roll i landsbygdsutvecklingen
Fyrbodals kommunalförbund	Regional samverkan kring näringsliv, kompetensförsörjning och infrastruktur.
Västra Götalandsregionen	Processtöd för lokal platsutveckling (Västra Götalandsregionen, Kulturförvaltningen), Regionalt serviceprogram, finansieringsmöjligheter inom Västra Götalandsregionens kraftsamlingsområden.
Leader Göta Älv & Sävåån	EU-finansierad landsbygdsutveckling med underifrånperspektiv – täcker Vänersnäs och Västra Tunhem.
Leader Framtidsbygder Dalsland, Årjäng & Munkedal	EU-finansierad landsbygdsutveckling – täcker kommunens landsbygd (Dalbosläppen och Dalslandskusten).
Visit Dalsland Visit Trollhättan & Vänersborg	Turistorganisationer som organiserar besöksnäringen i Vänersborgs landsbygd.
Gröna Klustret Nuntorp	Kunskaps- och utvecklingsnod på Nuntorp Gård i Brålanda – strategisk partner för gröna näringar, kompetensförsörjning och lokal livsmedelsproduktion.
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	Nationell krisberedskap, information och stöd till kommuner.
Länsstyrelsen Västra Götaland	Samverkanspart livsmedelsförsörjning, naturvård, regional utveckling, landsbygdsstöd samt regional samordning räddningstjänst och krisberedskap.

3. Landsbygdens bakgrund, nuläge och förutsättningar

3.1 Historia, natur- och kulturmiljöer

Vänersborgs landsbygd bär på en rik historia som format dagens landskap och samhällen. Dalbosläkten har sedan urminnes tider präglats av jordbruk, det öppna Dalslandslandskapet med sina sammanhängande åkrar och gårdar är ett levande kulturlandskap. Längs Vänerkusten och på Vänersnäs halvö finns strandnära bebyggelse med anrika fiskar- och bondetraditioner.

Runtom Hästefjordarna söder om Frändefors finns lämningar från ett stort antal stenåldersboplatser. Ett av Västsveriges äldsta bevarade redskap, den så kallade Hästefjordsharpunen, har påträffats i Frändefors socken⁶. Där vittnar även mer än 200 fornlämningar om boplatser och aktivitet från både äldre och yngre järnålder. Halle- och Hunnebergsplatån dominerar landskapet i sydöst och är ett viktigt natur- och kulturlandskap som avskildes till kronans behov redan av Gustav Vasa⁷.

Kulturmiljöerna är en tillgång för identitet, turism och platsattraktivitet och ska hanteras med omsorg för att långsiktigt bevara deras unika värden. En viktig strategisk uppgift är att göra dessa värden tillgängliga och synliga, för boende, besökare och framtida generationer.

Samtidigt är många av dessa värdefulla miljöer formellt skyddade eller särskilt utpekade genom så kallade riksintressen, vilket påverkar hur mark och vatten får användas. Riksintressena blir därmed ett viktigt verktyg för att bevara landsbygdens natur- och kulturvärden i samband med utveckling och förändring. Kommunens översiktsplan spelar en central roll i att väga olika intressen mot varandra och väger även in lokala och regionala värden som inte är specificerade riksintressen.

Riksintressen i Vänersborgs kommun omfattar flera landsbygdsområden med höga natur-, kultur- och friluftsvärden. Dessa innefattar bland annat Vänern med strandområden, Kroppefjäll samt Halle- och Hunneberg, som är betydelsefulla för både naturvård och rekreation. Även jordbrukslandskap som Tunhemsslätten och områden kring Dättern har stora värden kopplade till biologisk mångfald och fågelliv.

Dessa riksintressen bidrar till att skydda och utveckla landsbygdens natur- och kulturmiljöer, men ställer också krav på noggrann planering och avvägningar vid förändringar.

3.2 Demografi och geografi

Vänersborgs kommun hade 40 078 invånare i början av 2026 och ökade med 37 invånare sedan början av ⁸2019. Kommunen har en befolkningstäthet på 62 invånare per km² (2025) en ökning från 57,2 inv./km² år 1991. Kommunen tillhör Västra Götalands län.

⁶ Vänersborgs museum. *Frändefors – Hästefjordsharpunen*. DigitaltMuseum. Hämtad 2026-05-21 från <https://digitaltmuseum.se/011015360887/frandefors-hastefjordsharpunen>

⁷ Vänersborgs kommun. *Årtal i Vänersborgs historia*. Hämtad 2026-05-21 från <https://vanersborg.se/uppleva-och-gora/arkiv-och-slaktforskning/kommunens-historia/artal-i-vanersborgs-historia>

⁸ SCB. *Folkmängd och befolkningsförändringar – Kvartal 1, 2026*. Hämtad 2026-05-20 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning-och-levnadsforhallanden/befolkningens-sammansattning-och-utveckling/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-och-befolkningsforandringar---manad-kvartal-och-halvar/folkmangd-och-befolkningsforandringar---kvartal-1-2026/>

Kommunen som helhet växte med 1 619 invånare mellan 2015 och 2024. Tillväxten drivs av ett positivt flyttnetto medan födelsenettet är negativt. Andelen utrikes födda ökade från 11,9 % till 15,5 % under perioden 2014–2024. Tabellen nedan är en översikt på distriktsnivå och förändring i befolkning.

Distrikt	Inv. 2015	Inv. 2024	Förändring	Procent
Vänersborgs distrikt	24 227	25 796	+1 569	+6,5 %
Frändefors	3 297	3 415	+118	+3,6 %
Gestad	714	845	+131	+18,3 %
Väne-Ryr	499	514	+15	+3,0 %
Sundals-Ryr	504	506	+2	+0,4 %
Brålanda	2 270	2 168	-102	-4,5 %
Vänersnäs	615	587	-28	-4,6 %
Västra Tunhem (inklusive Vargön)	6 204	6 118	-86	-1,4 %
Summa distrikt ⁹	38 330	39 949	+1 619	+4,2 %

Källa: SCB

Könsfördelningen visar fler män på landsbygden; då unga kvinnor tenderar att flytta till centralorten eller andra större orter¹⁰.

3.3 Näringsliv

Näringslivet på landsbygden i Vänersborg är aktivt och varierat. Samverkan i näringslivet är också starkt och präglad av engagemang. Kommunen arbetar aktivt utifrån sin näringslivsstrategi med att utveckla frågor kopplat till företagsdialog, service, etablering, tillväxt, infrastruktur, digitalisering, innovation, omställning, kompetensplanering, attraktionskraft och hållbarhet. Aktivt arbete pågår också med besöksnäringen att stärka kommunens attraktivitet och marknadsföring.

3.4 Natur- och landskapsvärden

Vänersborgs landsbygd har höga natur- och kulturmiljövärden som utgör grunden för friluftsliv, turism och livskvalitet:

- Halle–Hunnebergsplatån – Unesco Global Geopark med naturreservat och rekreationsområden

⁹ Distriktssumman avviker från kommunens officiella folkmängd (40 041 år 2024), dels för att personer utan känd distriktstillhörighet redovisas enbart på kommunnivå, dels på grund av SCB:s integritetsskyddande avrundning.

¹⁰ Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys*, GIS-plattform. Hämtad 2026-05-20 från <https://regionalanalys.tillvaxtverket.se/map>

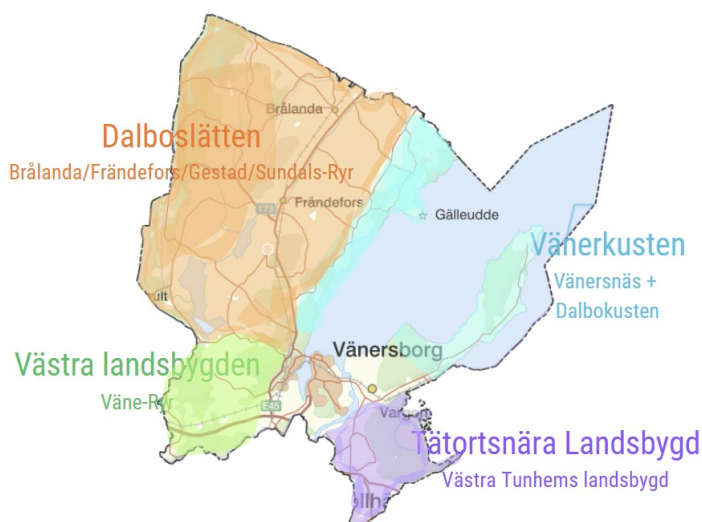
- Vänerkusten – strandnära miljöer med LIS-potential, attraktiva och unika skärgårdsmiljöer för naturturism och permanentboende.
- Dalbobergen – naturreservat utmed Vänerns strand med vandringsleden Dalbostigen.
- Frändeforsån – blågrön infrastruktur med potential för rekreation, bad och kanotsport.
- Vänerleden – rundled längs hela Vänern med regional dragningskraft för både cykling och vandring.
- Pilgrimsleder – kulturhistoriska stråk som kopplar samman landsbygdens historia och natur.

3.5 Definierade landsbygdsområden

Utifrån landsbygdsdefinitionen och de olika karaktärerna på landsbygder så har fyra landsbygdsområden definierats. Dessa är Dalbosläätten, Vänerkusten, västra landsbygden i Väne-Ryr och den tätortsnära landsbygden i Västra Tunhem. Dessa områden har en samlad befolkning på ca 9700 personer och har ökat med ungefär 2,4 procent över en 10 års period.

Befolkningsdata för Vänersborgs landsbygd visar en förändrad åldersstruktur. En positiv utveckling syns i gruppen 30–39 år (+15,4 %), vilket tyder på att landsbygden attraherar barnfamiljer och yngre vuxna som väljer att etablera sig här. Även gruppen 10–19 år växer (+5,2 %), vilket vittnar om en levande uppväxtmiljö. Gruppen 20–29 år minskar kraftigt (–31,2 %) liksom gruppen 40–49 år (–16,9 %).

Liknande många andra svenska landsbygdsområden sker en naturlig förskjutning mot en äldre befolkning, där grupperna 70–79 år (+19,9 %) och 80–89 år (+25,9 %) ökar. Detta ställer krav på välfungerande service och omsorg, men speglar också att landsbygden i Vänersborg är en attraktiv plats att åldras på¹¹.

Figur 2 Vänersborgs landsbygder

¹¹ Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys* [GIS-plattform]. Hämtad 2026-06-18 från <https://pipos.se>

3.5.1 Dalboslätten – Brålanda, Gestad, Frändefors, Sundals-Ryr

Öppet jordbrukslandskap med stark Dalslandskaraktär. Norra delen täcks av Leader Framtidsbygder Dalsland, Årjäng & Munkedal. Dalboslätten har en solid bas i både industriell verksamhet och jordbruk, och den lokala matproduktionen utgör en naturlig grund för vidare utveckling. Det finns fortsatt potential att bygga ut livsmedelsförädling och hantering som en förlängning av det befintliga jordbruket. Företagarlivet är välorganiserat med stark lokal förankring, och de planerade tågstoppen i Brålanda och vid Frändefors station skapar nya förutsättningar för hela området. Omläggningen av E45 har stor betydelse för den framtida utvecklingen. Gröna Klustret Nuntorp är en etablerad utvecklingsnod med flera intressanta initiativ och verksamheter för utbildning, företagande och innovation. I området bor drygt 6000 personer och befolkningen har varit i stort oförändrad de senaste 10 åren.

3.5.2 Vänerkusten – Vänersnäs & Dalslandskusten

Kustlandskapet och närheten till Vänern utgör en betydande tillgång för området. Den starka lokala identiteten kring sjön och naturlandskapet skapar goda förutsättningar för en besöksnäring och naturturism med långsiktig bärkraft. Inom ramen för gällande planering finns också möjligheter till strandnära boendeutveckling genom utpekade LIS-områden, bland annat vid Frösjö och Åkersäng på Vänersnäs samt vid Sikhallsviken längs Dalslandskusten. Vänerkusten har ca 1600 invånare och har ökat med ca 200 invånare de senaste 10 åren. Demografin visar på en tydligt åldrande befolkning med minskande andel i alla ålderskategorier under 50 år förutom 30-39 år som ökade med 7,4 procent¹².

Området står samtidigt inför frågor som kräver avvägning och planering.

Befolkningsutvecklingen är ojämn inom området, medan delar av Dalslandskusten växer minskar befolkningen på Vänersnäs, vilket bör mötas med riktade insatser. Naturvärdena är höga, vilket innebär att utveckling av besöksnäring och bebyggelse behöver ske med hänsyn till de ekologiska och landskapsmässiga kvaliteter som utgör områdets främsta tillgång. Den avvägningen, mellan utveckling och bevarande, är central för hur området kan utvecklas på ett hållbart sätt över tid.

3.5.3 Väne-Ryr

Väne-Ryr är en skogs- och glesbygd med ett relativt litet befolkningsunderlag, men uppvisar en positiv befolkningstrend. Mellan 2015 och 2024 ökade befolkningen. Området har ett pendlingsavstånd till Trestad som gör det möjligt att bo i en lantlig miljö med tillgång till ett bredare utbud av arbetsplatser, service och kommunikationer i regionen. Den typen av boendekvalitet, lugn miljö kombinerat med rimligt pendlingsavstånd, är attraktivt och ger goda möjligheter till att förstärka pågående och framtida initiativ och utveckling i området. Väne-Ryr har strax över 1000 invånare och har ökat något de senaste 10 åren. De har ökat med fler invånare i åldrarna under 20 år och har även positiv utveckling i åldrarna 30-39 år vilket visar på attraktiva boendemiljöer för barnfamiljer¹³.

3.5.4 Västra Tunhems landsbygd

Västra Tunhem präglas av sitt läge längs Göta älv och sin industrihistoriska bakgrund, samtidigt som närheten till både kommunens centralort och till Trollhättan gör det till ett pendlingsintensivt område, vilket också ställer krav på samverkan för god kommunal

¹² Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys* [GIS-plattform]. Hämtad 2026-06-18 från <https://pipos.se>

¹³ Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys* [GIS-plattform]. Hämtad 2026-06-18 från <https://pipos.se>

service. Invånarna delar till viss del de utmaningar som är typiska för landsbygden i övrigt, bland annat vad gäller service, infrastruktur och tillhörighet. Halle-Hunnebergs naturreservat utgör en unik naturmiljö av regional betydelse, och landskapet längs Göta älv bidrar med ytterligare naturvärden och rekreationsmöjligheter. Västra Tunhems befolkning minskade något de senaste 10 åren och har en befolkning på strax över 1000 personer. De har en kraftigt ökande äldre befolkning och visar också på bäst tillgänglighet till service av de olika landsbygderna¹⁴.

3.6 Ansvar och rådighet

Infrastrukturen är avgörande för landsbygdens attraktivitet. Kommunen har identifierat fiber, mobiltäckning och kommunalt VA som centrala förutsättningar. Kollektivtrafik lyfts av flertalet invånare och aktörer som den enskilt viktigaste faktorn för landsbygdens framtid.

Tågstoppen i Brålanda och Frändefors bedöms ha en transformativ effekt, jämförbar med inflyttningsboomen längs banan Trollhättan–Göteborg. Utbyggnaden av E45-förbifarten till 2+1 väg har också en omfattande påverkan på orterna. Förseningarna i större infrastrukturprojekt kan upplevas negativt och det kan uppstå utmaningar i att kommunicera vilken rådighet som kommunen har gällande infrastruktur och service.

Ansvar för vägarna beror på om de är enskilda eller allmänna vägar. För enskilda vägar ansvarar vägföreningar, samfällighetsföreningar eller privatpersoner. För de allmänna vägarna så är ansvaret antingen statligt eller kommunalt. Utanför centralorten så är det vanligtvis Trafikverket eller vägföreningar som är väghållare. Detta begränsar kommunens påverkan i de fall då man inte äger vägar och mark både då det gäller förvaltningen men även utbyggnad, detta gäller även cykelvägar vid statliga vägar. Samma sak gäller offentlig och kommersiell service där kommunen inte styr över enskilda näringsidkare men kan skapa förutsättningar genom översiktlig planering för utveckling av privat mark samt stötta samordning.

4. Fokusområden

I förarbetet till programmet har ett idématerial tagits fram som lyfter upp aspekter av Vänersborgs landsbygder och frågeställningar. Prioriterade områden har även identifierats som vägledande i framtagandet av programmet. Dessa är:

- Livsmiljöer och service,
- Näringsliv och innovation
- Infrastruktur och mobilitet
- Kompetens och utbildning
- Social hållbarhet och inkludering
- Robusthet och beredskap

Underlagen har därför fokuserat på dessa områden och sammanställts i nuläge, invånarperspektiv, övergripande prioriteringar och initiativtyper för att ge vägledning i

¹⁴ Ibid

framtagande av till exempel handlingsplaner som i sin tur förtydligar aktiviteter, ansvar och tidsramar. Åtgärder, ansvar och tidplaner beslutas av respektive nämnd inom ramen för årlig budget- och verksamhetsplaneringen.

Invånarperspektivet lyfts fram och kommer från enkät som skickats ut och besvarats av kommuninvånare på landsbygden och är deras perspektiv på de olika områdena.

Invånarenkäten genomfördes under programarbetet våren 2026 och besvarades av 514 personer boende på kommunens landsbygder. Svaren fördelar sig över samtliga delområden: Brålandaområdet (186 svar), Vänersnäs (112), Frändeforsområdet (99), Västra Tunhem (49), Vänerkusten (21), Väne Ryr (10) samt annan del av kommunen (37). Resultaten för Vänerkusten och Väne Ryr bygger på ett litet antal svarande och redovisas därför med försiktighet.

Svarande i åldrarna 30–64 år dominerar, medan unga under 30 år utgör en liten andel av svaren. Ungas perspektiv fångas därför endast i begränsad utsträckning i enkäten, vilket motiverar de särskilda dialoginsatser riktade till barn och unga som lyfts under fokusområdet social hållbarhet och inkludering. MUCF undersökning visar att unga som bor i landsbygdskommuner har generellt har sämre möjligheter till meningsfull fritid och transport till aktiviteter, skola och jobb. Samtidigt så är unga i landsbygder i högre grad etablerade på arbetsmarknaden, har lättare att hitta bostad och upplever högre grad av trygghet i sitt bostadsområde¹⁵.

Enkäten ska ses som en bred temperaturmätning snarare än ett statistiskt urval, och resultaten har genomgående ställts mot registerdata, intervjuer och tidigare genomförda dialoger. En företagsenkät har också skickats ut och besvarats av 18 företagare.

4.1 Livsmiljöer och service

4.1.1 Nuläge

Livsmiljö kan betyda många olika saker och kan ses som summan av de yttre omständigheter som krävs för att leva, till exempel mat, vatten, hus, arbete och skola, men handlar också om upplevelser, naturområden, mötesplatser och en social samhörighet. Sedan 2018 finns en samlad politik för gestaltad livsmiljö, beslutad av riksdagen, som tar ett helhetsgrepp på utformningen av våra miljöer med människans behov i fokus, där design, arkitektur och konst ska bidra till en mer hållbar, jämlik och mindre segregerad samhällsutveckling¹⁶.

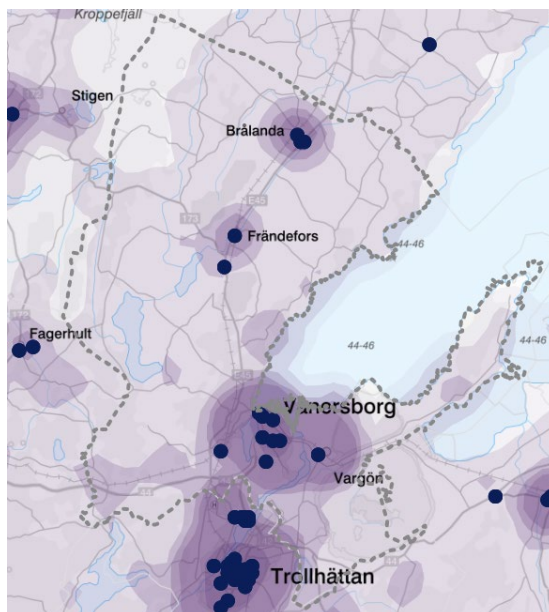
Grundläggande kommersiell service definieras oftast som dagligvaror, drivmedel, apoteks och postservice samt betaltjänster¹⁷. För att ha en grundläggande nivå av kommersiell service så ska vardagen fungera på ett tillfredsställande sätt. Översikten nedan visar på dagligvaruhandel och spridningen i kommunen. Flera av dessa har också annan service

¹⁵ MUCF, *Olika plats – olika liv: Unga och socioekonomisk ojämlikhet*, Fokus 25 (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2025), s. 184.

¹⁶ Kulturdepartementet, *Politik för gestaltad livsmiljö* (Ku18:05) (Regeringskansliet, 2018), <https://regeringen.se/contentassets/4220b20d0d6142fb8045345375bb2933/politik-for-gestaltad-livsmiljo-.pdf>.

¹⁷ SOU 2015:35. *Service i glesbygd*. Stockholm: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

såsom paketutlämning och apoteksutbud. Det finns dock sårbarheter om dessa skulle lägga ner vilket skulle öka avståndet till grundläggande service.

Källa: Pupos, Tillväxtverket; dagligvaruhandel dagligbasis, folkbokförda

Tillgängligheten till service, utbildning, sjukvård och arbetsmarknad är lägre på Vänersborgs landsbygd än i riket som helhet, vilket är ett mönster som är typiskt för landsbygder i Sverige¹⁸. Tillgänglighetsindex (Pipos Regionalanalys) mäter befolkningens tillgång till service vägt utifrån avstånd, utbud och färdmöjligheter, och jämförs med riksgenomsnittet. Ett högre värde innebär bättre tillgänglighet.

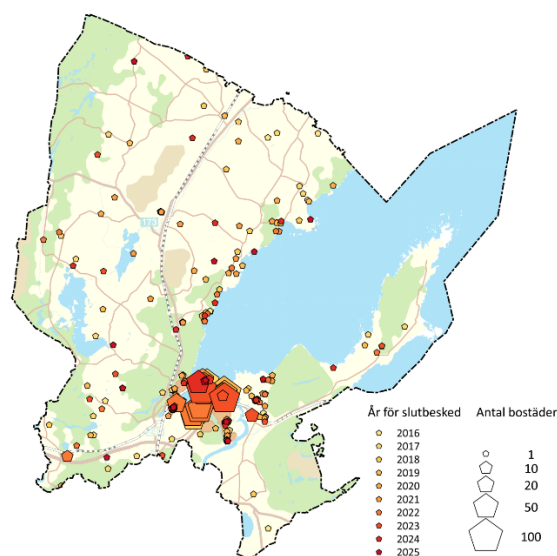
Kategori	Vänersborgs landsbygd	Vänersborgs tätort	Riket
Offentlig service (myndigheter)	31,5%	57,8%	33,1%
Kommersiell service (dagligvaror, post/paket, drivmedel, kontanthantering)	46,8%	78,3%	73,2%
Utbildning (förskola, grundskola, komvux etc)	43,8%	76,5%	67,9%
Sjukvård (vårdcentral, apotek/apoteksombud)	38,7%	77,6%	68,7%
Arbetsmarknad	17,4%	44,3%	45,2%

¹⁸ Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys* [GIS-plattform]. Hämtad 2026-06-11 från <https://pipos.se>

Kartan nedan illustrerar var bostadsbyggandet faktiskt har skett i kommunen under tioårsperioden 2016–2025. Mönstret visar att merparten av nyproduktionen är koncentrerad till Vänersborgs tätort och dess närmaste omland, med enstaka mindre projekt spridda över landsbygden.

På landsbygden dominerar enstaka- och fåtalsbostadsprojekt (en till tio bostäder), vilket speglar en organisk och marknadsstyrd byggtakt snarare än en planerad expansion. Aktiviteten är relativt jämnt spridd över perioden, utan tydlig uppgång eller nedgång i antalet landsbygdsprojekt år för år.

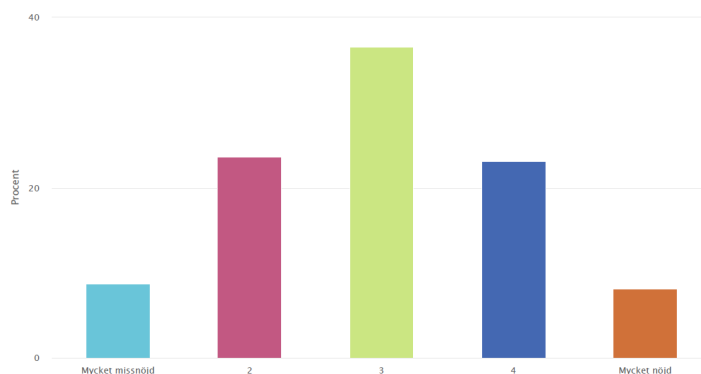
Detta understryker en av landsbygdsprogrammets centrala utmaningar: att skapa förutsättningar för ett mer kvalitativt (behovsanpassat och varierat), kontinuerligt och volymstarkare bostadsbyggande på kommunens landsbygder. Kartbild visar samtliga slutbesked för bostadsbyggande fördelat på år och antal bostäder per projekt.

Källa: Vänersborgs kommun, bygglovsregister.

4.1.2 Invånarperspektiv

Livsmiljö och service är centrala frågor för landsbygdsutveckling. Tillgången till grundläggande service är en essentiell del av livet på landsbygden och enkätsvaren pekar på viktiga delar såsom livsmedelsbutik, förskola och skola, äldreomsorg nära hemmet samt post- och paketutlämning som prioriterade servicefunktioner. Ungefär 40 procent i enkäten ger tillgängligheten till service på landsbygden ett mittenbetyg.

Från enkät: Hur nöjd är du med tillgången till grundläggande service (mataffär, apotek, vård) nära där du bor?

Bilden av tillgången till mötesplatser är sammansatt. Drygt hälften av de svarande uppger att det finns en fungerande mötesplats i deras område som används aktivt, medan en betydande andel antingen upplever att mötesplatsen används sällan eller att den saknas helt. Ungefär var fjärde svarande uppger att de ibland upplever ensamhet eller isolering, vilket pekar på behovet av sociala sammanhang och gemensamma platser i vardagen.

Vad gäller framtidsplanerna för boendet är bilden övervägande positiv. Fyra av tio svarande planerar att bo kvar hela livet och ytterligare drygt en tredjedel på överskådlig framtid. Omkring en av sex är osäker och uppger att det beror på hur området utvecklas, medan knappt en av tio funderar på att flytta. Det indikerar att kommunens insatser inom service, mötesplatser och social sammanhållning kan ha reell betydelse för hur befolkningsutvecklingen ser ut på sikt. På frågan om man trivs att bo på landsbygden i Vänersborgs kommun svarar över 75 procent att de trivs bra eller mycket bra.

4.1.3 Övergripande prioriteringar

Kommunen bör aktivt verka för att behålla och utveckla grundläggande service på landsbygden. Äldreomsorg, förskola och skola ska planeras med ett tydligt landsbygdsperspektiv, och kommersiell service såsom dagligvaror, drivmedel och apotek bör stödjas där marknaden inte räcker till. Ensamhet och social isolering bör motverkas genom olika och attraktiva mötesplatser och ett aktivt stöd till civilsamhället. Bostadsförsörjningen på landsbygden bör inkludera attraktiva och varierande alternativ för äldre, vilket skapar fungerande flyttkedjor och frigör bostäder för inflyttande familjer.

4.1.4 Initiativtyper

- Landsbygdsbedömning – alla kommunala beslut om service utvärderas för konsekvenser på landsbygden
- Servicehubbar – utred möjligheten till kombinerade service- och mötesplatser i landsbygdsorternas kärna
- Smarta äldreboende – utred tillsammansboende i markplan på landsbygd för att skapa flyttkedje-effekter
- Samarbete med regionen om kommersiell service via Regionalt serviceprogram Västra Götaland 2023–2030
- Främja bygg- eller bogemenskaper för ökad variation i bostadsutbudet
- Aktiv ödehus-politik för att säkerställa att tomma hus/lokaler fylls med liv

4.2 Näringsliv och innovation

4.2.1 Nuläge

I kommunen som helhet så finns över 3700 aktiva företag och organisationer. Inom kommunalsområdets Brålanda, Frändefors, Vänersnäs, Västra Tunhem och Väne-Ryr så finns det över 1200 aktiva företag. Det innefattar aktiebolag, enskild näringsverksamhet samt handels-kommanditbolag. Det visar på att särskilt Brålanda och Frändefors är områden med starkt etablerat företagande där också många är registrerade aktiebolag.

Företagsform	Brålanda	Frändefors	Vänersnäs	Västra Tunhem	Väne-Ryr	Totalt
Aktiebolag	134	119	35	39	24	351
Enskild näringsverksamhet	379	329	62	56	21	847
Handelsbolag/kommanditbolag	5	8	0	2	2	17
Totalt	518	456	97	97	47	1215

Svenskt Näringslivs undersökning av det lokala företagsklimatet 2026 ger kommunen ett sammanfattande omdöme på 3,3 vilket motsvarar "godtagbar nivå" (Sverigesnitt på 3,5)¹⁹.

Landsbygdsområdena har flera starka etableringar med en konkurrenskraftig position inom industri men också inom primärproduktion, livsmedelsförädling och livsmedelshantering samt stort intresse och potential i besöksnäringen.

Sjöfart och vattenburna transporter har en lång tradition i kommunen och utgör en del av näringslivets förutsättningar. Väneren och Göta Älv har historiskt varit viktiga transportleder, och det finns fortsatt en viktig kopplingen mellan företagande, sjöfart och logistik. Småbåtshamnar, godstransporter och maritima näringar bidrar till lokal sysselsättning, och båtlivet har betydelse för besöksnäring och lokal handel på landsbygden.

Gröna Klustret Nuntorp på Nuntorps Gård är sedan 1944 en kunskaps- och utvecklingsnod för gröna näringar i hela Fyrbodals kommun. Klustret är explicit utpekad av Fyrbodals kommunalförbund som en av delregionens centrala utvecklingsnoder²⁰.

Jordbruket i Vänersborgs kommun har genomgått en betydande strukturomvandling sedan år 2000. Antalet jordbruksföretag har minskat från cirka 611 till 354, en minskning med närmare 40 procent på 25 år. Minskningen är särskilt tydlig bland medelstora gårdar.

¹⁹ Svenskt Näringsliv. Lokalt företagsklimat – kommunrapport Vänersborg. Hämtad 2026-06-03 från <https://www.foretagsklimat.se/rapporter/kommun/vanersborg.pdf>

²⁰ Fyrbodals kommunalförbund. Utvecklingsnoder. Hämtad 2026-06-03 från <https://www.fyrbodals.se/verksamhet/verksamhet-regional-utveckling/naringsliv-fyrbodals/utvecklingsnod/>

Samtidigt har de största gårdarna, över 100 hektar, ökat från 41 till 63 företag, den enda storleksklassen som vuxit under perioden. Det speglar en nationell trend där jordbruksmark koncentreras till färre och större enheter när mindre gårdar läggs ner eller köps upp.

För landsbygden i Vänersborg innebär detta att det aktiva odlingslandskapet på Dalboslätten och i kommunens övriga jordbruksbygder i allt högre grad bärs upp av ett fåtal stora företag. Det småskaliga lantbrukets tillbakagång påverkar inte bara sysselsättningen utan också landskapsvärden, den lokala livsmedelsproduktionen och landsbygdens karaktär och mångfald.

Storlek	2000	2010	2016	2025	2000–2025 (antal / procentuellt)
–2,0 ha	..	12	16	11	–
2,1–5,0 ha	67	57	38	32	–35 (–52%)
5,1–10,0 ha	96	101	93	79	–17 (–18%)
10,1–20,0 ha	143	114	95	63	–80 (–56%)
20,1–30,0 ha	79	47	41	25	–54 (–68%)
30,1–50,0 ha	104	62	55	38	–66 (–63%)
50,1–100,0 ha	81	70	47	43	–38 (–47%)
100,1– ha	41	63	65	63	+22 (+54%)
Totalt	611	526	450	354	–257 (–42%)

Källa: Jordbruksverket, Lantbruksregistret 2000–2025.

I Vänersborgs kommun äger 1 008 fysiska personer produktiv skogsmark, med en total deklarerad areal på cirka 14 000 hektar. Det genomsnittliga innehavet med cirka 14 hektar per ägare speglar ett fragmenterat och småskaligt privatskogsbruk, vilket är ett typiskt mönster i Västra Götaland. Skogen utgör en viktig resurs för landsbygdens ekonomi och identitet, och är samtidigt central för kommunens arbete med biologisk mångfald, rekreation och klimatanpassning²¹.

Besöksnäringen är en växande del av landsbygdsekonomin i Vänersborg. Visit Dalsland samt Visit Trollhättan Vänersborg organiserar turistföretag och marknadsför besöksmål, inklusive delar av kommunens landsbygd. Antalet gästnätter för 2025 visade på 209 617 gästnätter, en ökning med fyra procent jämfört med föregående år. Översikten visar att 75 procent av besökarna är från Sverige och övriga från utlandet, främst från Norge och besökare från Tyskland²².

Vänersborgs landsbygder rymmer besöksmål som fått både nationell och internationell uppmärksamhet. Framåt finns goda möjligheter att utveckla besöksnäringen ytterligare, bland annat genom att stärka exportmognaden, förlänga säsongen och lyfta fram mat och

²¹ Skogsstyrelsen. Statistikdatabas – Skogsäggande efter kommun. Hämtad 2026-06-17 från <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas>

²² Tillväxtverket. Inkvartering – Gästnätter, statistikportal. Hämtad 2026-06-25 från <https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/statistikportal>

kultur som reseanledningar. En ökande trend är att turister från södra Europa söker svalare resmål under sommaren (s.k. coolcation), vilket skapar nya möjligheter för Vänersborgs landsbygd.

Samtidigt finns utmaningar att hantera. Säsongsberoendet är påtagligt och många småföretagare saknar tid och kompetens för marknadsföring. Det är också viktigt att utpekade besöksmål, som badplatser och naturområden, har tillräckliga resurser för underhåll och håller hög kvalitet, besökare måste kunna lita på att förväntningarna infrias. En strategi för besöksnäringen håller på att tas fram och kommer att ge tydligare inriktning för hur landsbygden kan ta emot fler besökare på ett hållbart sätt.

4.2.2 Invånarperspektiv

Näringsliv och innovation är ett prioriterat område för landsbygdens långsiktiga utveckling. Enkätresultaten ger en tydlig bild av vilka hinder som landsbygdsföretagare och invånare uppfattar som mest påtagliga. Dålig infrastruktur och vägstandard lyfts som det i särklass största hindret, särskilt i Brålandaområdet där en stor majoritet av de svarande anger detta som en begränsande faktor. Långa handläggningstider hos myndigheter och en liten lokal marknad är andra återkommande hinder som lyfts i samtliga delområden. Svårigheten att hitta personal med rätt kompetens är också framträdande, särskilt i Brålanda och Frändefors. Tillgången till kapital och finansiering samt möjligheten att synas och marknadsföra sig lyfts som kompletterande utmaningar.

En betydande andel (32 procent) av de svarande är själva delaktiga i ett företag på landsbygden, vilket speglar det starka företagarengagemang som finns i området. I Brålandaområdet gäller detta drygt fyra av tio svarande, och andelen är ännu högre längs Vänerkusten. Det finns med andra ord en aktiv företagarbaser.

Landsbygden i Vänersborgs kommun har goda förutsättningar för utveckling av gröna näringar och lantbruksföretagande, och det finns en outnyttjad potential inom livsmedelsförädling och hantering kopplad till den befintliga jordbruksbasen. Besöksnäringen är i dagsläget säsongsbetonad, vilket skapar behov av insatser för att förlänga säsongen och bredda utbudet. Infrastruktur, kompetensförsörjning och tillgång till relevanta nätverk framstår som de viktigaste förutsättningarna för att stärka näringslivet, något som också återspeglas i de öppna svaren där invånare efterfrågar bättre vägar, tågförbindelser och ett ännu mer aktivt företagsklimat. Stöttning för rekrytering och samverkan med andra företag lyfts även som viktiga områden.

4.2.3 Övergripande prioriteringar

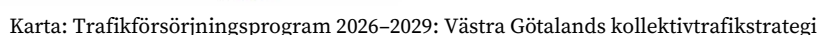
Vänersborgs landsbygder bör ha goda förutsättningar för ett livskraftigt och diversifierat näringsliv. Befintliga lantbruksföretag och gröna näringar bör stärkas. Besöksnäringen bör utvecklas med fokus på hållbarhet, förlängd säsong och ett bättre tillgängliggörande av Vänerkusten och kommunens naturmiljöer. Nya företagsetableringar bör underlättas genom tillgång till mark, tydlig planering, rådgivning och en företagsvänlig myndighetsutövning. Lokala företag bör ges bättre möjligheter att delta i offentliga upphandlingar, bland annat genom uppdelning av kontrakt och krav som premierar färskhet och lokala mervärden.

4.2.4 Initiativtyper

- Samarbete med Visit Dalsland/Visit Trollhättan-Vänersborg för fortsatt utveckling av besöksnäringen med fokus på hållbarhet och förlängd säsong.

- ### 4.3 Infrastruktur och mobilitet

Vänersborgs kommun ingår i Västra Götalandsregionens kollektivtrafiksyst m där tågtrafiken utg r stommen och busstrafiken kompletterar i relationer utan järnväg. Vänersborg är utpekad som regional kärna i det regionala kollektivtrafiknätet, vilket ger relativt goda förbindelser till Göteborg och Trollhättan. Mellan tätorterna erbjuds ett lägst grundutbud beroende på tätortens storlek. För landsbygden utanför tätorterna  r tillgängligheten lägre. Enligt Västra Götalandsregionens trafikförsörjningsprogram ska landsbygder erbjudas minst en resmöjlighet tur och retur per vardag till kommunhuvudorten, i första hand via anropsstyrd trafik f r serviceresor²³. Det är ett grundutbud som möjliggör nödvändiga ärenden men svårare för pendling eller ett aktivt arbetsliv utan bil.

18

Det finns fler cykelleder vilka har sammanställts i en kommunal cykelkarta och som ger en översikt för befintliga cykelleder²⁴. Att vissa områden har utmaningar gällande säkerhet för cykling framgår bland annat en infrastrukturutredning för Brålanda²⁵.

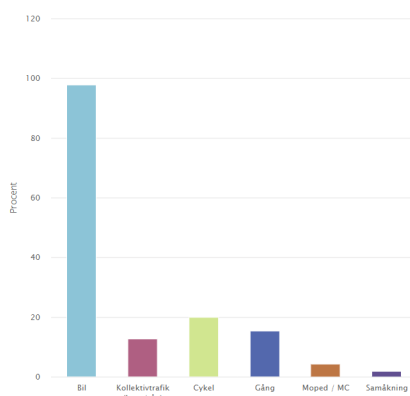
Vänersborgs kommun har generellt god digital infrastruktur. Enligt Post- och telestyrelsen (PTS) bredbandskarta har 99,5 procent av hushåll och arbetsställen utanför tätort tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s via någon teknik, och 98 procent är faktiskt anslutna på den hastigheten.

Samtidigt finns strukturella skillnader som är relevanta för landsbygdens långsiktiga utveckling. Fiber (den mest robusta accesstekniken) når 74,9 procent av hushåll och arbetsställen utanför tätort, jämfört med 81,5 procent i tätorter och småorter. Det innebär att landsbygden i högre grad är beroende av mobilt bredband som primär uppkoppling. Mobilt bredband är känsligare vid störningar och strömbrott, vilket utgör en sårbarhet ur både vardags- och beredskapsperspektiv²⁶.

Fortsatt samverkan för utbyggnad av fast och mobil uppkoppling sker bland annat i ett gemensamt projekt där kommuner i Dalsland samverkar med finansiering av Västra Götalandsregionen. Detta stärker både kapaciteten och robustheten i den digitala infrastrukturen i landsbygderna.

4.3.2 Invånarperspektiv

Infrastruktur och mobilitet är det fokusområde som invånarna sammantaget rankar högt i enkäten, vilket tydligt speglar vardagens utmaningar på landsbygden. Bilen dominerar som färdmedel i alla delområden medan kollektivtrafikens andel är låg.

Enkät: Svar på frågan; Vilket eller vilka färdmedel använder du i vardagen?

²⁴ Vänersborgs kommun. *Cykelkarta 2025*. Geodataenheten, Miljö- och byggnadsförvaltningen. Hämtad 2026-06-09 från

https://vanersborg.se/download/18.42e8c6c41989771b7482a59e/1755073255407/Cykelkarta_2025.pdf

²⁵ Tyréns, *Översiktlig trafik- och infrastrukturutredning Brålanda*, slutrapport, beställd av Vänersborgs kommun, 26 januari 2022.

²⁶ Bredbandskartan, Post- och telestyrelsen, <https://bredbandskartan.pts.se/> 23 juni 2026

Kollektivtrafikens tillgänglighet återkommer som fråga i samtliga delområden.

Vägstandarden är också en källa till möjlig utveckling och skicket på vägar och cykelvägar är en återkommande synpunkt.

Tågstoppet i Brålanda, planerat till 2032, lyfts återkommande i enkätsvaren som den enskilt viktigaste infrastrukturfrågan och ses av många invånare som avgörande för ortens framtid. Även Frändefors station nämns i det sammanhanget. Förutom tåget efterfrågas förbättrade bussförbindelser och utbyggd cykelinfrastruktur som komplement till bilen i vardagen. Digital infrastruktur i form av fiber och mobiltäckning är en annan fråga som lyfts, om än mer sällan än de fysiska kommunikationerna. VA-utbyggnad berörs i mer begränsad utsträckning i enkätsvaren men är en strukturell fråga av betydelse för möjligheterna till bebyggelseutveckling på landsbygden.

4.3.3 Övergripande prioriteringar

Infrastruktur är en grundläggande förutsättning för landsbygdens utveckling och kommunens förmåga att hålla ihop. Kommunen bör aktivt verka för att planerade infrastruktursatsningar genomförs enligt tidsplan och stötta berörda myndigheter. Kollektivtrafiken till och mellan landsbygdsorterna bör förbättras i dialog med Västtrafik och Västra Götalandsregionen. Den digitala infrastrukturen bör säkerställas med fortsatt fiberutbyggnad som prioritet, som komplement till mobilt bredband, för att stärka både vardagsfunktion och robusthet. VA-utbyggnad bör planeras med hänsyn till landsbygdsorters behov och möjligheter till bebyggelseutveckling. Vägar och cykelvägar på landsbygden bör förbättras med utgångspunkt i de mest angelägna sträckorna.

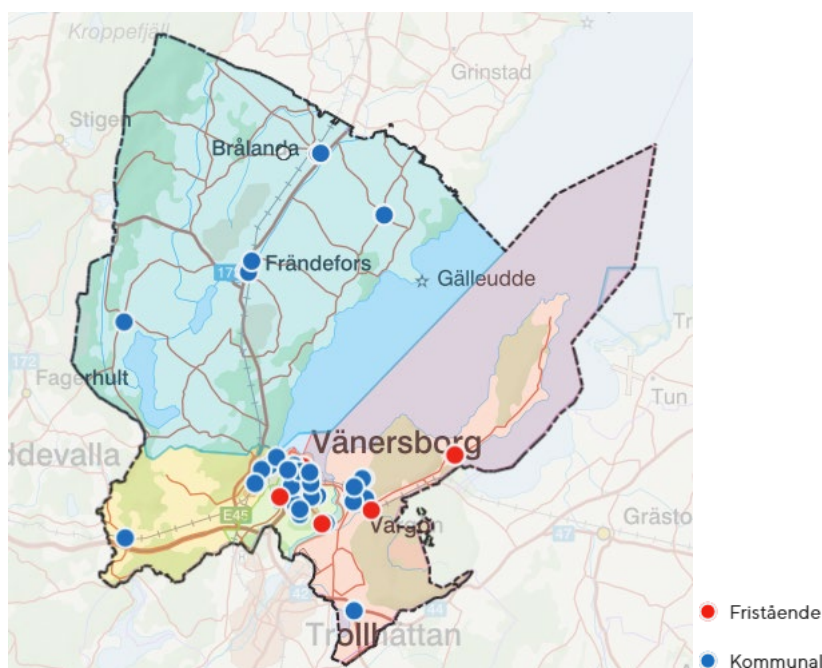
4.3.4 Initiativtyper

- Fortsatt samverkan med Trafikverket och Västra Götalandsregionen för realisering av tågstopp Brålanda och Frändefors och för att stärka utvecklingen av mötesplatser, bostäder, service och näringsliv
- Lyfta landsbygdsperspektivet i dialog med Västtrafik, Västra Götalandsregionen och kommunerna
- E45-utbyggnad till mötesfri väg, verka för prioritering av trafiksäkerhetsåtgärder
- Fortsatt bredbandsutbyggnad i samverkan
- Planera VA-utbyggnad med hänsyn till landsbygdsorters behov

4.4 Kompetensutveckling och utbildning

4.4.1 Nuläge

Kompetensutveckling och utbildning är ett område med direkt koppling till landsbygdens långsiktiga befolkningsutveckling och näringsliv. Utbudet av förskolor och grundskolor i kommunens landsbygdsdelar är relativt väl geografiskt fördelat med främst kommunala alternativ. Vänersnäs skola och förskola är ett exempel som drivs i fristående regi och omfattar förskola, förskoleklass samt årskurs 1–6.

Källa: Webbkarta Vänersborg, Förskolor och Grundskolor

4.4.2 Invånarperspektiv

Enkätresultaten visar att en övervägande majoritet av invånarna i samtliga delområden anger grundskola och gymnasium nära hemmet som den viktigaste utbildningsformen. Det signalerar att tillgången till lokal grundutbildning inte bara är en pedagogisk fråga utan en avgörande faktor för om barnfamiljer väljer att bo kvar eller flytta.

Yrkesutbildning på orten och distansutbildning med lokalt stöd efterfrågas i lägre utsträckning i enkäten men lyfts i de öppna svaren som viktiga komplement, inte minst för att koppla utbildning till landsbygdens gröna näringar och det lokala arbetslivet. En dryg tiondel av de svarande uppger att de distansarbetar eller distansstuderar, vilket visar att förutsättningarna för det redan används men kan stärkas ytterligare genom utbyggd digital infrastruktur.

En strukturell utmaning är att unga vuxna, och i synnerhet unga kvinnor, tenderar att lämna bygden för studier och inte återvänder. Gruppen 20–24 år minskade med omkring en femtedel under perioden 2014–2024. Erfarenheter från Campus Dalsland visar att detta mönster kan brytas när utbildning finns tillgänglig lokalt eller regionalt, unga vuxna väljer i högre grad att stanna när de inte behöver flytta för att studera. Det pekar på att kopplingen mellan lokal utbildning, näringsliv och boendemöjligheter är avgörande för att vända trenden.

4.4.3 Övergripande prioriteringar

Tillgång till utbildning och möjligheter till kompetensutveckling är avgörande för att unga ska vilja stanna och för att landsbygdens näringsliv ska kunna rekrytera och utvecklas. Tillgängligheten till förskola och grundskola är en aktiv dragkraft för barnfamiljer. Yrkesutbildning bör kopplas tydligare till landsbygdens näringsliv inom gröna yrken, livsmedel och skog. Kompetensutveckling för landsbygdsföretag och föreningar bör stärkas. Riktade insatser ska motverka att unga vuxna, särskilt unga kvinnor, lämnar bygden utan att återvända.

4.4.4 Initiativtyper

- Utveckla ytterligare samarbete om kompetensutvecklingsinsatser för landsbygdsföretag och föreningar
- Initiera Erasmus-projekt för lärande och mobilitet
- Stärk Gröna Klustret som regional knutpunkt för lantbruksutbildning och innovation
- Dialog med Campus Dalsland om samverkan och tillgänglighet för Vänersborgs landsbygdsbor
- Förskolor och skolor på landsbygden med natur- och utepedagogik som dragkraft
- Koppla yrkesutbildning till landsbygdens näringsliv och gröna yrken
- Möjliggöra distansarbete och studier via digital infrastruktur

4.5 Social hållbarhet och inkludering

4.5.1 Nuläge

Vänersborgs tätort och landsbygd uppvisar olika socioekonomiska profiler, vilket understryker behovet av ett riktat landsbygdsprogram som berör de olika områdena.

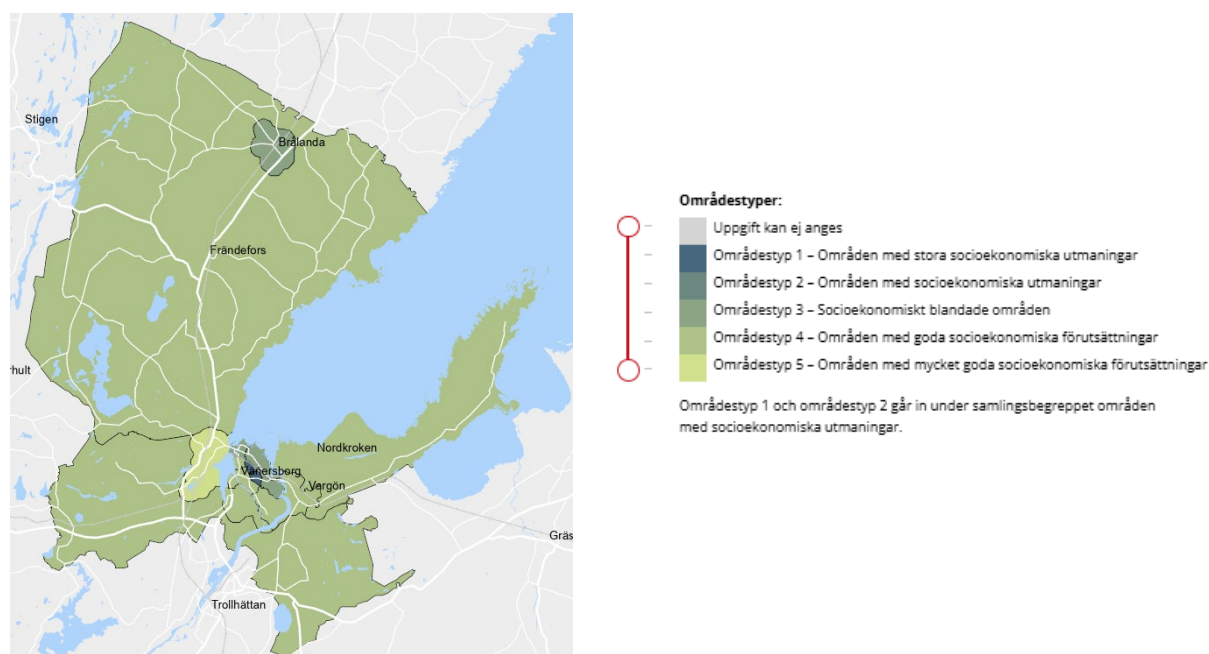
Indikator	Tätort	Landsbygd
Folkbokförda	31 227	9708
Kvinnor	50,4 %	48,1 %
Män	49,6 %	51,9 %
Genomsnittsålder	42,5 år	45,2 år
Utrikes födda	17,3%	7,6 %
Eftergymnasial utbildning	20,9%	15,9 %
Ekonomisk standard	293 tkr/år	314 tkr/år
Hushåll med fordon	67,5%	80,6 %
Pendlare förvärvsarbetare	37,6%	39,3 %
Boende i äganderätt	44,5%	91,3 %
Boende i hyresrätt	35,8%	8,6 %
Boende i bostadsrätt	19%	0,1 %

Källa: Pupos, Tillväxtverket Regionalanalys.

Befolkningen i landsbygder är äldre, har lägre utbildningsnivå och är mer bilberoende. Boendestrukturen är helt dominerande äganderätt (91,3 procent mot tätortens 44,5 procent) och bostadsrätt förekommer knappt alls. Det är stor risk att det begränsar rörligheten och försvårar för unga, äldre och nyanlända att etablera sig på landsbygden.

Den ekonomiska standarden är något högre på landsbygden (314 tkr/år) än i tätorten (293 tkr/år), trots lägre utbildningsnivå. Det förklaras möjligtvis av tätortens större andel hushåll med försörjningsstöd och lägre inkomster i hyresrättsbeståndet. Det är även betydande skillnader när man granskar specifika orter såsom Brålanda, Frändefors och Väne-Ryr där Väne-Ryr har en generellt högre ekonomisk standard (323 tkr/år). Enligt Boverkets

Segregationsbarometer visar landsbygden i Vänersborg generellt goda socioekonomiska förutsättningar förutom Brålanda som är ett socioekonomiskt blandat område²⁷.

Karta: Socioekonomiska områdestyper i Vänersborgs kommun. Boverket, Segregationsbarometern – Vänersborg.

4.5.2 Invånarperspektiv

Social hållbarhet och inkludering handlar om de förutsättningar som avgör om människor trivs, känner sig delaktiga och väljer att stanna på landsbygden. Enkätresultaten ger en nyanserad bild där styrkor och utmaningar existerar sida vid sida.

Gemenskapen och sammanhållningen upplevs som relativt stark. En stor majoritet av de svarande i Brålanda och Vänersnäs ger höga betyg på den lokala gemenskapen, och i de öppna svaren lyfts föreningsliv, grannsämla och naturens roll som bärande delar av landsbygdens sociala liv. Samtidigt finns en tydlig baksida, en betydande andel invånare uppger att de ibland upplever ensamhet eller isolering, och mönstret återkommer i samtliga delområden. I Frändefors och längs Vänerkusten är andelen något högre än i övriga områden. Det pekar på att den upplevda gemenskapen inte når alla lika väl, och att det finns grupper, nyinflyttade, äldre, ensamstående som riskerar att stå utanför.

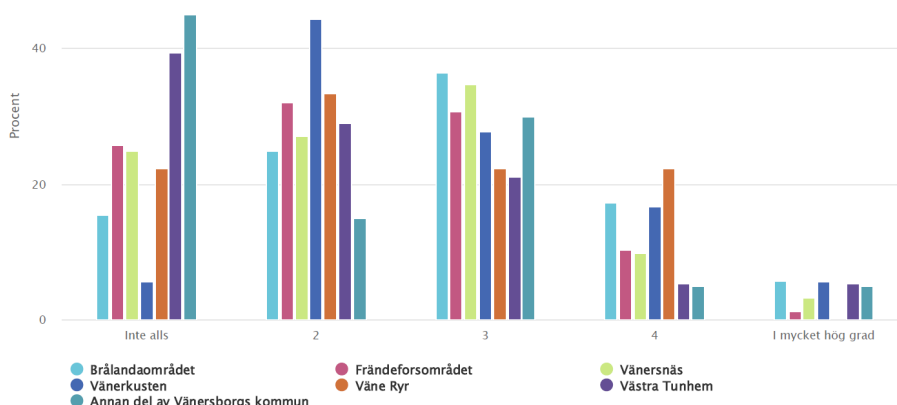
Tillgången till mötesplatser är ojämnt fördelad. I Vänersnäs uppger en stor majoritet att det finns en fungerande mötesplats som används aktivt, medan bilden i Frändefors är mer splittrad, mer än var fjärde svarande där uppger att en mötesplats saknas helt. Civilsamhällets föreningar och bygdegårdar bär i stor utsträckning upp den sociala infrastrukturen, men gör det ofta på frivilliga krafter utan långsiktig finansiering. Föreningsliv, natur, vänner och övrig social gemenskap lyfts i kommentarerna kring meningsfull fritid.

²⁷ Boverket. Segregationsbarometern – Vänersborg. Hämtad 2026-05-26 från <https://segregationsbarometern.boverket.se/kommun/vanersborg/>

Illustration ordmoln från enkät. Svar på frågan: Vad innebär en meningsfull fritid för dig?

Känslan av att kunna påverka den egna ortens utveckling är genomgående låg. I de flesta delområden uppger mer än hälften av de svarande att de i liten utsträckning eller inte alls känner att de kan påverka.

Enkät: Svar på frågan; I vilken utsträckning känner du att du kan påverka utvecklingen i ditt område?

4.5.3 Övergripande prioriteringar

Landsbygdens sociala hållbarhet bygger på att människor trivs, känner tillhörighet och upplever att de kan påverka sin ords utveckling. Civilsamhällets föreningar, byalag och mötesplatser utgör en bärande social infrastruktur som kommunen ska stödja och värna. Ensamhet och isolering bör motverkas aktivt, särskilt bland äldre, nyinflyttade och andra grupper som riskerar att stå utanför den lokala gemenskapen. Barn och ungas perspektiv bör inkluderas i landsbygdsutvecklingen, och invånarnas upplevelse av delaktighet och påverkansförmåga stärkas genom kontinuerlig dialog. Planering, utveckling och service bör utformas med tillgänglighet och rättighetsperspektiv som en självklar del.

4.5.4 Initiativtyper

- Aktiv dialog i byar och samhällen, inkludera unga, nyinflyttade och grupper som sällan hörs
- Västra Götalandsregionens platsutveckling som processtöd för medborgardriven platsutveckling i orter i landsbygderna
- Samarbete med skolan kring barn och ungas perspektiv
- Utred möjligheten till kombinerade service- och mötesplatser i landsbygdsorter där mötesplats saknas

4.6 Robusthet och beredskap

4.6.1 Nuläge

Robusthet och beredskap har fått ökad aktualitet i takt med ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och mer frekventa extremväder. Vänersborgs kommun är belägen vid Vänerns södra spets och längs Göta älvs avrinningsområde, vilket innebär exponering för höjda vattennivåer, skred och skyfall²⁸. För landsbygden är risken för skogsbränder, torka och vattenbrist under torra perioder särskilt relevant, liksom sårbarheten vid strömbrott i områden där mobilt bredband är primär uppkoppling.

Landsbygden har samtidigt strukturella förutsättningar för robusthet som sällan lyfts fram. Lokal livsmedelsproduktion, korta försörjningskedjor och ett aktivt föreningsliv utgör tillgångar som kan mobiliseras snabbt vid en kris. Kommunens Frivilliga resursgrupp (FRG) kan aktiveras med kort varsel för utrymning, informationsspridning och hantering av nödvatten, och bygdegårdar och föreningslokaler kan fungera som trygghetspunkter på landsbygden. Vid allvarliga händelser kan även POSOM-grupper aktiveras för psykiskt och socialt omhändertagande av drabbade²⁹.

Kommunens Miljöstrategi 2030 lyfter fram klimatanpassning som ett prioriterat område där bebyggelse och samhällsfunktioner ska anpassas till framtida översvämningsrisker och extremväder. För landsbygden bidrar våtmarker, grönstrukturer och lokalproducerad förnybar energi till ökad robusthet vid samhällsstörningar³⁰.

4.6.2 Invånarperspektiv

Invånarnas syn på trygghet och beredskap ger en viktig utgångspunkt för kommunens fortsatta arbete. Enkätresultaten visar att trygghetskänslan i vardagen är hög i delområdena, en klar majoritet uppger att de känner sig trygga i sitt område.

²⁸ Klimat- och sårbarhetsanalys 2024 För Västra Götalands län och Länsstyrelsen Västra Götaland

²⁹ Vänersborgs kommun. *Krisstöd, POSOM*. Hämtad 2026-06-23 från

<https://intranet.vanersborg.se/1/ledning-och-styrning/sakerhet-och-krishantering/krisstod-posom>

³⁰ Vänersborgs kommun. *Miljöstrategi 2030*, s. 10. Antagen av kommunfullmäktige 2024.

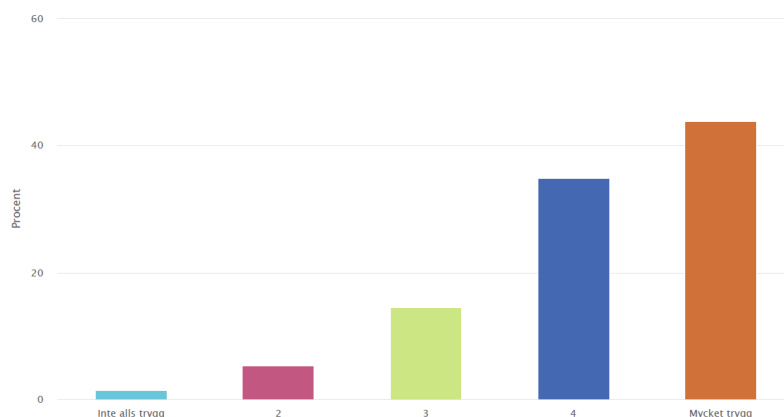

Diagram från enkät: Svar på frågan; Känner du dig trygg i ditt område?

Bilden är mer blandad när det gäller den personliga förberedelsen inför kriser. En dryg fjärdedel av de svarande i Brålanda och Frändefors uppger att de känner sig lite eller inte alls förberedda för störningar som strömbrott eller översvämning, medan en ungefär lika stor andel bedömer sig som väl förberedda.

Kommunens information och stöd kring krisberedskap har möjlighet att utvecklas. I samtliga delområden uppger mer än hälften av de svarande att kommunen kan informera bättre om krisberedskap på landsbygden. I de öppna svaren efterfrågas tydligare krisplaner, rollfördelning, övningar och mer lokalt förankrade beredskapsstrukturer.

Arbetet med att öka andelen lokalproducerat i Dalslands skolkök är ett konkret exempel på hur korta försörjningskedjor kan stärka både hållbarhet och beredskap i praktiken. Frivilligorganisationer och det lokala föreningslivet utgör en viktig del av den sociala infrastrukturen som i en krissituation kan aktiveras snabbt, en tillgång i kommunens beredskapsplanering.

4.6.3 Övergripande prioriteringar

Landsbygdernas robusthet bör stärkas genom kortare försörjningskedjor, lokal energiproduktion och en beredskapsplanering som inkluderar landsbygdernas särskilda förutsättningar. Den lokala livsmedelsproduktionen är en strategisk tillgång som bör utvecklas, och andelen lokalproducerat i kommunens egna kök bör fortsätta öka. Frivilligorganisationer, byalag och föreningsliv utgör en viktig del av civilförsvaret och bör ges stöd i den rollen. Grön energiproduktion i form av biogas, sol och vind bör underlättas på landsbygden som ett led i både omställning och beredskap. Kommunens klimatanpassningsarbete bör beakta landsbygdens specifika sårbarheter, och våtmarker, grönstrukturer och lokal energiförsörjning ses som delar av en samlad beredskaps- och hållbarhetsstrategi.

4.6.4 Initiativtyper

- Samarbete med Länsstyrelsen Västra Götaland och Myndigheten för civilt försvar (MSB) om landsbygdens roll i kommunens krisberedskapsplanering
- Inkludera frivilligorganisationer, byalag och Hemvärnet i kommunens övningar och krisplaner
- Leader-projekt för lokal livsmedelsförädling, självförsörjning och beredskapslagring
- Utforska energilagringssätt kopplade till sol- och biogasproduktion på landsbygden

5. Genomförande och uppföljning

5.1 Ansvar och organisering

Landsbygdsprogrammet är kommunövergripande och samordnas av kommunstyrelsen. Respektive nämnd ansvarar för att landsbygdsprogrammets övergripande prioriteringar beaktas i årliga verksamhetsplaneringen.

5.2 Extern finansiering

Landsbygdsutveckling kan finansieras på olika sätt och från flera håll. Kommunens finansiering utgår från den kommunala grunduppdraget, medan EU-medel och externa finansiärer kan ge en hävstångseffekt. Där kommunala medel kan medfinansiera större projektsatsningar och utvecklingsinsatser. Det finns även exempel på projekt- och utvecklingsmedel som helt kan finansieras utanför den kommunala budgeten och som är viktiga att hänvisa relevanta aktörer till att söka alternativt agera stödjande i den initiala processen.

Finansieringskälla	Beskrivning och roll
Kommunens ordinarie budget	Finansiering utifrån det kommunala grunduppdraget och kommunens samordningsfunktion
Leader Göta Älv & Sävån	EU-medel för lokalt drivna samverkansprojekt – sydöstra landsbygdsdelarna
Leader Framtidsbygder Dalsland, Årjäng & Munkedal	EU-medel för lokalt drivna samverkansprojekt – Dalbosläätten och Dalbokusten
EU:s Strategiska Plan (EAFRD) via Länsstyrelsen VG	Projektfinsiering för samarbeten, kompetensförsörjning och innovation.
EU:s Regionalfond Västsverige	Deltagande partner vid innovationsprojekt.
Fyrbodals delregionala utvecklingsmedel	Avsättning per invånare via kommunalförbundet
Västra Götalandsregionen	Olika stödmedel. Exempelvis årligt processtöd för platsutveckling
Boverket	Stöd till samhällsutveckling
Sparbanksstiftelsen	Lokala projekt
Erasmus+	Internationellt lärande och mobilitet

5.3 Uppföljning och utvärdering

Landsbygdsprogrammet följs upp årligen och i ordinarie uppföljningsprocess.

Aktualisering och utvärdering sker en gång per mandatperiod. Exempel på indikatorer vid utvärdering:

Indikator	Källa
Befolkningsutveckling per distrikt	Statistiska centralbyrån
Andel invånare som planerar stanna kvar	Invånarenkät
Antal landsbygdsföretag per kategori	Kommunstyrelseförvaltningen
Upplevd servicegrad (betyg)	Invånarenkät
Tillgång till bredband och kollektivtrafik	Post- och telestyrelsen och Västtrafik
Andel lokalproducerat i kommunens kök	Teknik- och serviceförvaltningen
Antal Leader-projekt med kommunen som partner	Berörda Leader-områden (Jordbruksverket)
Jämställdhetsindikatorer (könskvot i flyttnetto)	Statistiska centralbyrån

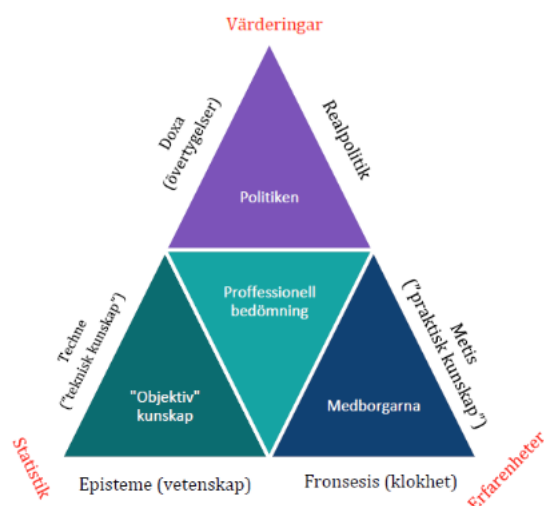
5.4 Modell och metodstöd för livskraftiga landsbygder

Landsbygdsbedömning innebär att tidigt i varje ärende eller beslut ställa sig frågan: påverkar detta landsbygden, och i så fall hur? Det finns flera verktyg och metoder för att säkerställa att landsbygdens intressen beaktas löpande.

Tillväxtverket har tagit fram ett omfattande metodstöd med olika riktlinjer och övningar för hur landsbygdsbedömning ska gå till i praktiken, kopplade till kommunens befintliga ärendeprocess och beslutsunderlag. De erbjuder även processtöd för att utveckla territoriella perspektiv och stärka organisatorisk förmåga för kommundelsutveckling³¹.

³¹ Tillväxtverket, "Metodstöd för livskraftiga landsbygder," hämtad 26 maj 2026, <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/guiderochverktyg/guiderochverktyg/metodstodforlivskraftigalandsbygder.4848.html>.

Nedanstående modell är ett exempel på hur man som beslutsfattare kan luta mot olika sätt att samla in kunskap kan göra att besluten tas på en mer holistisk grund. Genom sammanvägning av värderingar, statistik och erfarenheter kan en professionell bedömning göras och säkerställa att beslut tas utifrån hur och på vilket sätt det kan påverka landsbygden.

Källa: Tillväxtverket: Att sätta fokus på landsbygder, Del 2 – Lärdomar från kommuner och regioner.

5.5 Framtidens livsmiljöer

Vänersborgs landsbygder har stor potential och det är ett gemensamt ansvar från politiken, tjänstemän, företagare, invånare och övriga i civilsamhället att arbeta tillsammans för att skapa en attraktiv och livskraftig kommun för alla invånare. Grundläggande är en tydlig inriktning om vart man vill och varför det är viktigt. Vidare att både arbeta med prioriteringar och hur man stärker kommunikation för att säkerställa att beslut och aktiviteter är förankrade. Landsbygdsbarometern lyfter exempelvis vikten av att tydligare kommunicera idéer och förslag³² från politiken³³.

Vidare så är det ett gemensamt arbete och en gemensam kultur som fortsatt behöver utvecklas för en positiv inriktning. En viktig frågeställning är "hur bygger vi framtidens landsbygd tillsammans"? Vidare är det att utforska effekter och utfall av insatser, mål och strategier. Effektivitetsvinster finns som kan ge både ökad kvalitet och kostnadsbesparing³⁴.

³³ [Landsbygdsbarometern 2026 1](#)

³⁴ Svenskt Näringsliv, *Effektiviteten i Sveriges kommuner: Så kan vi spara miljarder utan att tumma på kvaliteten*, Nikolay Angelov och Arian Mosaddegh, december 2024.

Vi är varandras livsmiljöer och tillsammans kan vi skapa levande bygder där alla invånare får plats, kan utvecklas och där alla kommundelar är med och bidrar, förvaltar och bygger en gemensam framtid. Framgången förutsätter politisk vilja, förvaltningar som aktivt tar ansvar, och de engagerade invånare och lokala aktörer som varje dag håller bygderna levande.

6. Källförteckning

Nedan listas samtliga källor som anges i dokumentets fotnoter, sorterade i bokstavsordning efter författare/utgivare.

- Boverket. *Segregationsbarometern – Vänersborg*. Hämtad 2026-05-26 från <https://segregationsbarometern.boverket.se/kommun/vanersborg/>
- Bredbandskartan, Post- och telestyrelsen, <https://bredbandskartan.pts.se/> hämtad 2026-06-23
- Fyrbodals kommunalförbund. *Utvecklingsnoder*. Hämtad 2026-06-03 från <https://www.fyrbodal.se/verksamhet/verksamhet-regional-utveckling/naringsliv-fyrbodal/utvecklingsnod/>
- Hela Sverige ska leva. *Landsbygdsbarometern 2026*. Hämtad 2026-05-21 från <https://www.helasverige.se/wp-content/uploads/2026/02/Landsbygdsbarometern-2026-web.pdf>
- Kulturdepartementet. (2018). *Politik för gestaltad livsmiljö* (Ku18:05). Regeringskansliet. <https://regeringen.se/contentassets/4220b20d0d6142fb8045345375bb2933/politik-for-gestaltad-livsmiljo-.pdf>
- Länsstyrelsen Västra Götaland. *Klimat- och sårbarhetsanalys 2024 för Västra Götalands län*. 2024.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). (2025). *Olika plats – olika liv: Unga och socioekonomisk ojämlikhet* (Fokus 25). MUCF, s. 184.
- Skogsstyrelsen. *Statistikdatabas – Skogsägande efter kommun* [statistikdatabas]. Hämtad 2026-06-17 från <https://www.skogsstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas>
- SCB. *Folkmängd och befolkningsförändringar – Kvartal 1, 2026*. Hämtad 2026-05-20 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning-och-levnadsforhallanden/befolkningens-sammansattning-och-utveckling/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/folkmangd-och-befolkningsforandringar---manad-kvartal-och-halvar/folkmangd-och-befolkningsforandringar---kvartal-1-2026/>
- SCB. *Statistikdatabasen: Folkmängd per distrikt efter ålder och kön*. Hämtad 2026-07-03 från <https://www.statistikdatabasen.scb.se>
- SOU 2015:35. *Service i glesbygd*. Stockholm: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.
- Svenskt Näringsliv. *Effektiviteten i Sveriges kommuner: Så kan vi spara miljarder utan att tumma på kvaliteten*. Nikolay Angelov och Arian Mosaddegh, december 2024.
- Svenskt Näringsliv. *Lokalt företagsklimat – kommunrapport Vänersborg*. Hämtad 2026-06-03 från <https://www.foretagsklimat.se/rapporter/kommun/vanersborg.pdf>
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). *Kommungruppsindelning*. Hämtad 2026-05-13 från <https://skr.se/kommunerochregioner/kommungruppsindelning.8281.html>
- Tillväxtverket. *Att sätta fokus på landsbygder, del 1: Så gör kommuner och regioner*. 2021.
- Tillväxtverket. *Att sätta fokus på landsbygder, del 2*.
- Tillväxtverket. *Inkvartering – Gästnätter* (statistikportal). Hämtad 2026-06-25 från <https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/statistikportal>

-
- Tillväxtverket. *Olika typer av landsbygder*. Hämtad 2026-05-07 från <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/guiderochverktyg/guiderochverktyg/metodstodforlivskraftigalandsbygder/olikatyperavlandsbygder.5538.html>
 - Tillväxtverket. *Metodstöd för livskraftiga landsbygder*. Hämtad 2026-05-26, från <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/guiderochverktyg/guiderochverktyg/metodstodforlivskraftigalandsbygder.4848.html>
 - Tillväxtverket. *Pipos Regionalanalys* [GIS-plattform]. Hämtad 2026-06-11, 2026-06-18 och 2026-05-20 från <https://regionalanalys.tillvaxtverket.se/map>
 - Tyréns. *Översiktlig trafik- och infrastrukturutredning Brålanda*, slutrapport, beställd av Vänersborgs kommun, 26 januari 2022.
 - Vänersborgs kommun. *Cykelkarta 2025*. Geodataenheten, Miljö- och byggnadsförvaltningen. Hämtad 2026-06-09 från https://vanersborg.se/download/18.42e8c6c41989771b7482a59e/1755073255407/Cykelkarta_2025.pdf
 - Vänersborgs kommun. *Miljöstrategi 2030*, s. 10. Antagen av kommunfullmäktige 2024.
 - Vänersborgs kommun. *Riktlinjer för krisstöd (POSOM)*. Internt styrdokument.
 - Vänersborgs kommun. *Underlagsdel, bilaga 1 till Vänersborgs översiktsplan 2017*, s. 47.
 - Vänersborgs kommun. *Årtal i Vänersborgs historia*. Hämtad 2026-05-21 från <https://vanersborg.se/uppleva-och-gora/arkiv-och-slaktforskning/kommunens-historia/artal-i-vanersborgs-historia>
 - Vänersborgs museum. *Frändefors – Hästefjordsharpunen*. DigitaltMuseum. Hämtad 2026-05-21 från <https://digitaltmuseum.se/011015360887/frandefors-hastefjordsharpunen>
 - Västra Götalandsregionen. *Trafikförsörjningsprogram 2026–2029: Västra Götalands kollektivtrafikstrategi*, antaget av regionfullmäktige 4 november 2025.

Bilaga 1: Statistik

Denna bilaga innehåller det statistiska underlaget för landsbygdsprogrammet. Alla uppgifter härstammar från underlag framtagna under programarbetet 2025–2026.

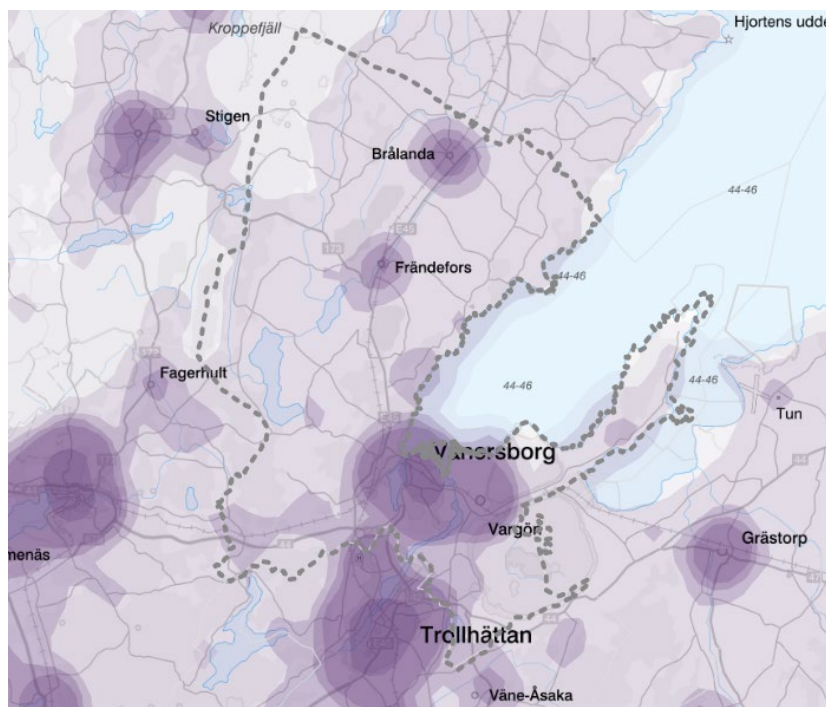
A.1 Demografi

Västra Götalands län där Vänersborgs kommun ingår, är ett relativt tätbefolkat län, bara Stockholms och Skånes län har fler invånare per km². Variationen är dock stor i länets olika delar och är i de flesta kommuner koncentrerade till en centralort.

Den totala folkmängden i Vänersborgs kommun var 40 041 personer vid utgången av 2024 och hade per den 31 mars 2026 ökat till 40 131 personer (SCB).

Vänersborgs kommun har en befolkningstäthet 2025 på 62 km² vilket är en ökning från 1991 då den var på 57,2 invånare per km². Tätheten var i stort sett oförändrad fram till 2012, då den började öka.

Befolkningen i kommunen beräknas öka fram till 2034 (2 procent från 2024) och är en lägre ökningstakt än tidigare år³⁵.

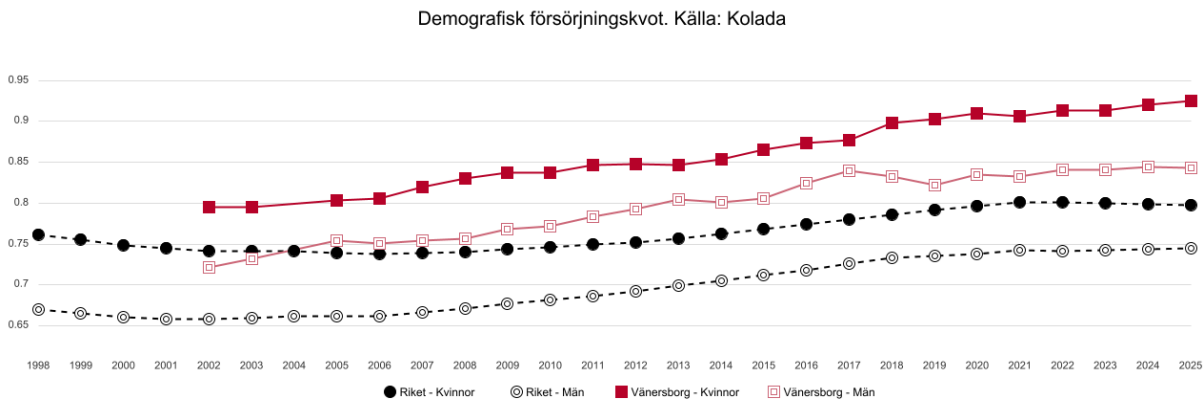

Källa: [Regionalanalys](#)

Diagrammet visar hur den demografiska försörjningskvoten har utvecklats över tid för kvinnor och män i Vänersborg jämfört med riket. Kvoten visar relationen mellan personer i och utanför arbetsför ålder, där värdet 1 innebär att lika många personer ska försörjas som arbetar. I Vänersborg har kvoten ökat över tid och närmar sig 1, vilket innebär en hög försörjningsbörda. Nivåerna ligger över riksgenomsnittet och är genomgående högre för

³⁵ Mål & resursplan 2026-2028, Vänersborgs kommun

kvinnor än för män, vilket speglar en större andel äldre kvinnor. Ur ett landsbygdsperspektiv tyder utvecklingen på ett förstärkt åldrande och ökade utmaningar för service, kompetensförsörjning och lokal utveckling.

Källa: [Fri sökning - Kolada](#)

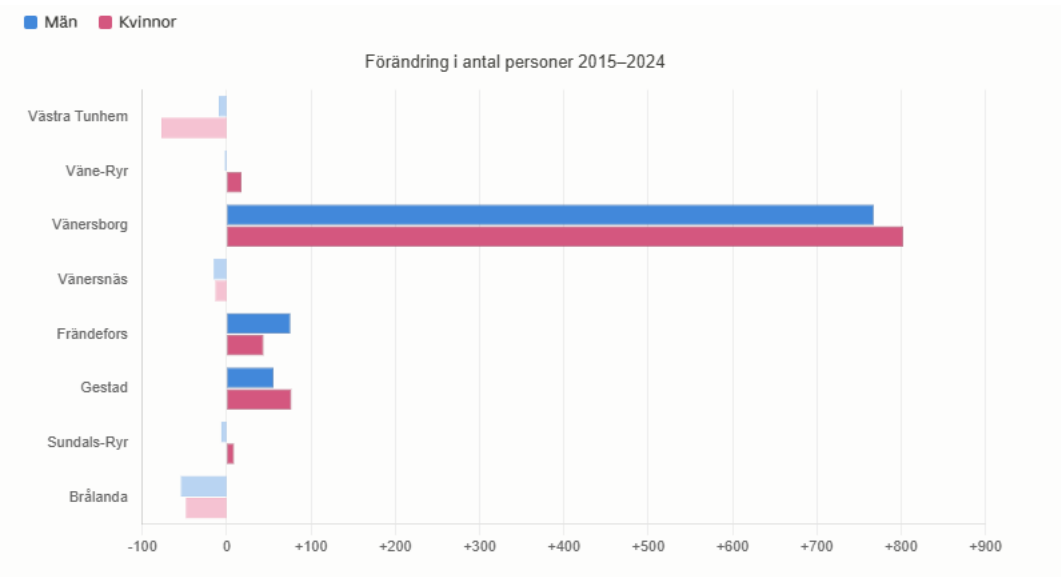
A.2 Befolkningsutveckling – nyckeltal

Nyckeltal	Värde
Folkmängd (januari 2026)	40 078 invånare ((SCB, 2025/2026)
Befolkningsutveckling 2015–2024 (totalt)	+1 619 invånare (+4,2 %)
Befolkningstäthet 2025	62 invånare per km ²
Andel utrikes födda 2014 → 2024	11,9 % → 15,5 %
Utrikes inflyttade 2014–2024	4 840 personer
Totalt positivt flyttnetto 2014–2024	+4 081 personer

Källa: SCB Statistikdatabasen

A.3 Åldersstruktur

Åldersgrupp / trend	Förändring 2014–2024
20–24 år	–21 % (utflyttning av unga vuxna)
45–49 år	–28 %
75–84 år	+27–29 %
Försörjningsbörda äldre (65+)	Från 2024 den dominanta gruppen – förväntas hålla i sig till 2050
Könsfördelning landsbygd	Fler män än kvinnor. Unga kvinnor tenderar att flytta till centralorten.

Källa SCB

B. Näringsliv – identifierade noder

Ort / aktör	Näringsliv / verksamhet
Brålanda	Planerat tågstation ger nya etableringsmöjligheter.
Nuntorp (Brålanda)	Gröna Klustret Nuntorp – Arena Skog, Lokalproducerat, Centrum för Småskalig Fiskuppfödning, Nuntorpsgymnasiet Naturbruk
Frändefors	Jordbruk, service, handel; Frendevi samlingsplats; planerad tågstation ger nya etableringsmöjligheter
Vänersnäs / Vänerkusten	Besöksnäring, naturturism, campingar, badplatser; samarbete med Visit Dalsland/Visit Trollhättan Vänersborg.

C. Infrastruktur – invånarenkät

Fråga / indikator	Resultat
Huvudsakligt färdmedel	98 % anger bil (flervalsfråga)
Missnöjda med kollektivtrafikens tillgänglighet (betyg 1-2)	73 % (enbart betyg 1 = 45 %)
Missnöjda med vägar och cykelvägar (betyg 1-2)	68 % (enbart betyg 1 = 40 %)
Bredband – inga problem	ca 60 %
Bredband – vissa brister	ca 32 %
Bredband – saknar uppkoppling helt	ca 2 % (och 6 % "fungerar dåligt")
Viktigaste infrastrukturfråga (fritextsvar)	Tågstopp/tågförbindelser, cykelvägar, E45, fiber

D. Sammanfattade enkätresultat

Tema	Nyckelresultat
Boendeintention	40 % planerar bo kvar hela livet, 35 % på överskådlig framtid, 16 % är osäkra, 8 % funderar på att flytta
Infrastruktur	73 % missnöjda med kollektivtrafiken, 68 % med vägar/cykelvägar (betyg 1–2)
Bredband	60 % utan problem, 32 % med vissa brister, 8 % dåligt eller saknas
Viktigaste näringsliv-hinder	Dålig infrastruktur, svår rekrytering, liten marknad
Utbildning	76 % bedömer utbildnings- och kompetensutvecklingsmöjligheterna som otillräckliga eller medelmåttiga (betyg 1–3)
Social gemenskap	69 % ger betyg 4–5, men 38 % upplever ensamhet ibland
Delaktighet	54 % känner att de inte kan påverka sin ords utveckling
Mötesplatser	31 % saknar fungerande mötesplats
Krisberedskap	Ca 30 % känner sig lite eller inte alls förberedda för samhällsstörningar
Prioriterat fokusområde	Livsmiljöer och service (38 %) och Infrastruktur och mobilitet (37 %) rankas jämnt högst

Förbundsordning

Gäller fr.o.m. 2027-01-01

Diarienummer: 26/0013-2	Beslutad av: Respektive medlemsfullmäktige
Uppdaterad: 2026-05-29	Granskad: 2026-05-29
Dokumentansvarig: Förbundssekreterare	

Tolkförmedling Väst

1 § Namn och säte

Förbundets namn är Tolkförmedling Väst och har sitt säte i Göteborg.

2 § Medlemmar

Förbundet utgörs av 48 medlemmar. Medlemsorganisationerna är Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Bengtsfors, Bollebygd, Borås, Dals Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Kungsbacka, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mark, Mariestad, Mölndal, Munkedal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tjörn, Tidaholm, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vargårda, Vänersborg, Åmål samt Öckerö.

3 § Ändamål

Förbundets ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk genom att bedriva gemensam språktolk- och översättningsförmedling.

4 § Organisation

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med en direktion. Direktionen är förbundets beslutande församling och styrelse. Direktionen består av en ordinarie ledamot och en ersättare från respektive medlemsorganisation. Ordinarie ledamot från Göteborgs stad är ordförande i direktionen och ledamoten från Västra Götalandsregionen är vice ordförande. Ordförande och viceordförande utgör direktionens presidium.

Direktionen kan inrätta de övriga organ som behövs för att bedriva förbundets verksamhet på ett effektivt och korrekt sätt.

Direktionen utser en förbundsdirektör som har att leda verksamheten enligt direktionens anvisningar.

5 § Firmatecknare

Ordföranden är firmatecknare i förening med förbundsdirektör. Vice ordförande är ersättare för ordföranden.

6 § Mandattid

Direktionens ledamöter och ersättare väljs för en mandattid på fyra år räknat från den 1 januari året efter val.

7 § Arvoden och ersättningar

Arvoden och andra ekonomiska ersättningar till ledamöter och ersättare i direktionen samt till revisorerna ska utgå enligt de regler och bestämmelser som gäller för Västra Götalandsregionen. Arvoden och ekonomiska ersättningar bekostas av förbundet.

8 § Revisorer

Förbundet ska ha två förtroendevalda revisorer som utses av Västra Götalandsregionen. Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i direktionen. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat sina revisionsberättelser. Det första året i varje mandatperiod inleds således med dubbla revisorskollegier. Revisorerna ska avge revisionsberättelse till direktionen och till respektive medlems fullmäktige.

9 § Initiativrätt

Ärenden i direktionen får väckas av:

- ledamot i direktionen
- medlem genom dess fullmäktige eller styrelse
- organ under direktionen om direktionen har medgivit sådan rätt

10 § Närvaro- och yttranderätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som ej är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens möten.

Vid ordinarie ledamots förhinder tjänstgör ersättare. Ledamot kallar själv in sin ersättare.

Direktionens möten är inte offentliga med undantag från mötet då budgeten beslutas.

11 § Beslut

Direktionen fattar beslut med enkel majoritet i samtliga ärenden. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

12 § Anslagstavla

Förbundets anslagstavla finns på förbundets webbplats.

Förbundets tillkännagivanden anslås på förbundets anslagstavla.

13 § Andelskapital

Varje medlem tillskjuter 1 svensk krona per kommuninvånare som andelskapital vid inträde i förbundet. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

14 § Andel i tillgångar och skulder

Medlemmarna har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet. Fördelningsgrunden gäller även för täckande av brist om förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

15 § Kostnadstäckning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Medlemmarna debiteras för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

16 § Finanspolicy, borgen m.m.

Förbundet ska följa den av direktionen antagna finanspolicy. Förbundet får inte teckna borgen, garantier eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

Förbundet får inte bilda bolag, förvärva andelar i bolag eller motsvarande utan godkännande av samtliga medlemmars fullmäktige.

17 § Insyn och informationsskyldighet

Medlemmarna i förbundet, genom sina respektive styrelser, har rätt till insyn i förbundet.

Direktionen ska avlämna den information över verksamheten som medlem i förbundet efterfrågar. Direktionen ansvarar för att informera medlemmarna i förbundet om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för förbundet eller någon av dess medlemmar.

18 § Budgetprocess

Direktionen ska årligen fastställa budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande tvåårsperioden.

Budgeten ska fastställas senast den 30 september för kommande verksamhetsår. Budgetförslaget ska dessförinnan samrådats med medlemmarna.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten.

19 § Årsredovisning och delårsrapport

Direktionen ska senast den 30 mars ha upprättat årsredovisning för det gångna verksamhetsåret. Årsredovisningen översänds efter revision till respektive medlem för beslut om godkännande i fullmäktige samt beslut om prövning av ansvarsfrihet för direktionen.

Direktionen upprättar även en delårsrapport som efter revision översänds till respektive medlem för behandling i fullmäktige.

20 § Inträde av ny medlem

Vid önskan om att inträda som medlem i förbundet ska ansökan ställas till direktionen som yttrar sig och överlämnar ärendet om ny förbundsordning till medlemmarna. Ny medlem har antagits när samtliga medlemmar, ansökande och befintliga, genom fullmäktigebeslut antagit den nya förbundsordningen.

21 § Ändring av förbundsordningen

Ändringar och tillägg till förbundsordningen ska antas av direktionen och fastställas av samtliga medlemmars fullmäktige.

22 § Uppsägning och utträde

Förbundet är bildat för obestämd tid. En medlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga medlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån förbundsordningens 13 – 15 §§ såvida inte annat avtalas mellan medlemmarna. De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som krävs med anledning av utträdet.

23 § Likvidation

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Förbundet ska också träda i likvidation om mer än hälften av medlemmarna genom samstämmiga beslut i respektive medlems fullmäktige fattat beslut härom.

Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets tillgångar och skulder i anledning av likvidationen ska den i 14 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna gälla. När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen genom försäljning eller på annat lämpligt sätt omvandlas till pengar. Verksamheten får fortsatt tillfälligt bedrivas om det så krävs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Handlingarna ska revideras av förbundets revisorer vilka ska yttra sig i en revisionsberättelse. Till slutredovisningen ska fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Förbundet är upplöst då förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga medlemmar.

24 § Tvister

Om tvist uppkommer mellan förbundet och en eller flera medlemmar och om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Reservation ärende 11

Vi reserverar oss mot beslutet att anse motionen besvarad.

Beslutets motivering är högst motsägelsefull. Å ena sidan anges att hemtjänstens nuvarande arbetssätt redan ger medarbetarna delaktighet, professionellt handlingsutrymme och möjlighet att anpassa insatser efter omsorgstagarnas behov. Å andra sidan slås det fast att Vänersborg inte ska ha en så strikt tidsstyrd arbetsplanering – ibland kallad minutstyrning – som leder till stress, oro och sjukskrivningar.

Om dagens arbetssätt redan ger det handlingsutrymme och den flexibilitet som beskrivs i beslutet är det svårt att förstå varför det samtidigt finns ett behov av att markera mot en alltför strikt tidsstyrning. Förvaltningens egen utredning förstärker vår uppfattning att styrningen inom hemtjänsten i praktiken har tydliga inslag av minutstyrning. Att förvaltningen använder andra begrepp för arbetssättet förändrar inte hur styrningen faktiskt fungerar.

Att konstatera problemen med en alltför strikt tidsstyrning, men samtidigt anse motionen besvarad utan att fatta beslut om att avskaffa minutstyrningen, är enligt vår mening inte tillräckligt. När arbetsinsatser planeras och styrs utifrån detaljerade tidsangivelser är det just denna styrning motionen syftar till att avskaffa. **Att definiera bort begreppet minutstyrning innebär inte att själva minutstyrningen försvinner.**

Arbetsmiljö och ekonomi

Det nuvarande arbetssättets detaljerade tidsstyrning begränsar medarbetarnas professionella handlingsutrymme och bidrar till en pressad arbetsmiljö. Även beslutets egen formulering pekar på sambandet mellan en alltför strikt tidsstyrning och stress, oro och sjukskrivningar bland personalen.

Socialförvaltningen har under lång tid haft problem med hög sjukfrånvaro inom hemtjänsten. En bättre arbetsmiljö och lägre sjukfrånvaro innebär inte bara en vinst för medarbetarna utan också ekonomiska vinster för kommunen. De resurser som kan frigöras genom minskad sjukfrånvaro bör kunna användas till ökad personaltäthet och till omställningen mot ett mer tillitsbaserat arbetssätt.

Brukarperspektivet

Omsorgen ska så långt som möjligt utgå från vårdtagarens faktiska behov, inte från på förhand fastställda minuter. Behov kan variera från dag till dag och en alltför detaljerad tidsstyrning riskerar därför att minska såväl kvaliteten som kontinuiteten i omsorgen. Ett större professionellt handlingsutrymme ger bättre förutsättningar att anpassa insatserna efter den enskilda människans behov.

Medarbetarperspektiv och kompetensförsörjning

En detaljerad tidsstyrning begränsar tilliten till medarbetarnas yrkesskicklighet och professionella omdöme och riskerar att påverka motivation, engagemang och arbetsmiljö negativt. I en verksamhet där kompetensförsörjningen redan är en stor utmaning behöver kommunen i stället vara en attraktiv arbetsgivare som visar tillit till medarbetarnas kompetens och ger dem ett reellt professionellt handlingsutrymme.

Vi delar skrivningen i beslutet om att arbetsorganisationen ska präglas av inflytande och flexibilitet. **Men just därför behöver kommunen också ta konsekvensen av detta och avskaffa minutstyrningen.** Att beskriva en önskad utveckling är inte detsamma som att fatta beslut om att genomföra den.

Det går inte att å ena sidan konstatera att en strikt tidsstyrning leder till stress, oro och sjukskrivningar och å andra sidan undvika att ta ställning till minutstyrningen genom att hänvisa till hur dagens arbetssätt definieras eller benämns. **Ett problem upphör inte att existera för att man väljer att kalla det något annat.**

För att långsiktigt stärka kvaliteten i omsorgen, förbättra arbetsmiljön och säkra kompetensförsörjningen anser vi därför att motionen borde ha bifallits och att minutstyrningen ska avskaffas till förmån för ett mer tillitsbaserat arbetssätt.

Vi reserverar oss därför till förmån för bifall till motionen.

Vänersborg 20260826

Stefan Kärbling (V) Göran Svenson (MBP)

**Vänerns
kommun****Kommunstyrelsen****Handläggare**

Jill Stor

jill.stor@vanersborg.se

0521-721363

YTTRANDE

2026-07-02

Dnr: KS 2026/314

Mottagare

Ärendets kontakt

Yttrande gällande Fyrbodals kommunalförbunds budget 2027 och verksamhetsplan 2027-2029

Bakgrund

Fyrbodals kommunalförbund har i beslut skickat ut förslag på medlemsbudget för år 2027 samt verksamhetsplan 2027-2029 och erbjuder medlemskommunerna att lämna synpunkter på förslaget.

Sammanfattning av yttrande

Kommunstyrelsen godkänner medlemsfinansiering per kommun, för basverksamheten för förbundskansliet, som uppgår till 40,59 kronor per invånare för 2027.

Kommunstyrelsen godkänner medlemsfinansiering per kommun, för delregionala utvecklingsmedlen, som uppgår till 39,35 kronor per invånare för 2027.

Kommunstyrelsen ställer sig bakom föreslagen verksamhetsplan 2027-2029 för Fyrbodals kommunalförbund.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

2026-06-12

Dnr: KS 2026/275

Handläggare

Anna Högmark
anna.hogmark@vanersborg.se
0521-72 25 27

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Yttrande förskolor och skolor i Vänersborgs kommun

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2026-06-08 § 51 att remittera ärendet Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun – Översyn av organisationen utifrån förändrade behov (daterad 2026-05-08) till kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt byggnadsnämnden för yttrande. Nämnderna ombeds inkomma med yttranden till barn- och utbildningsnämnden senast 2026-09-25. Nämnderna ska belysa hur de strukturförslag som avser förslag för genomförande under 2027 påverkar respektive nämnds verksamhet utifrån kostnadseffektivitet och organisation:

- förslag att stänga Björkvägens förskola
- förslag att stänga Åkaregatans förskola
- förslag att stänga Rösebo skola
- förslag att flytta anpassad grundskola årskurs 1-6 från Mariedalskolan till Vingen och Tärnanskolan
- förslag att flytta anpassad grundskola årskurs 7-9 från Torpaskolan till Vingen och Silvertärnan

Barn- och utbildningsnämnden beslutade i samma ärende att ge barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att återkomma med vidare utredningar och underlag som bedöms relevanta för strukturförslag som redovisas i rapporten Förskolor och skolor i Vänersborgs kommun – Översyn av organisationen utifrån förändrade behov (daterad 2026-05-08). Återrapportering till barn- och utbildningsnämnden ska ske löpande.

Sammanfattning av yttrande

Kommunstyrelsen ser positivt på att barn- och utbildningsnämnden har påbörjat arbetet med att anpassa förskole- och skolstrukturen utifrån förändrad demografi. Förslagen bedöms i huvudsak ligga i linje med kommunens lokalförsörjningspolicy och bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande. Samtidigt framhåller kommunstyrelsen att rapporten behöver kompletteras med mer detaljerade ekonomiska analyser. För de förslag som innebär utökade lokalkostnader behöver eventuella alternativ belysas och investeringsbehov samt tidplaner utredas närmare. Kommunstyrelsen betonar även vikten av att handlingsalternativ för de lokaler som kan komma att omställas utreds snarast. Det fortsatta arbetet bör ske med ett kommunövergripande perspektiv och i nära samverkan mellan nämnderna, så att planering av lokaler, investeringar och avveckling stödjer kommunens långsiktiga behov och ekonomiska förutsättningar.

2026-06-12

Dnr: KS2026/275

Yttrande

Kommunstyrelsens verksamhet bedöms endast påverkas vad gäller tillhandahållande av IT tjänster. Ur detta perspektiv bedöms förslagen inte ge någon besparing. Befintliga Switchar och fiberanslutningar bör vara kvar för att upprätthålla fastighetsstyrning vad gäller värme, ventilation mm. Om beslut angående eventuell försäljning eller ny hyresgäst fattas omprövas frågan. Eventuella kostnadsbesparingar går in i tjänstekatalogen, när och om det sker så stärker det nästkommande års tjänstekatalog. Vid flytt av anpassad grundskola tillkommer förändringsarbete och de arbetskostnaderna ingår i tjänstekatalogen.

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. I ansvaret ligger att leda och samordna strategisk planering av kommunens utveckling och lokalplanering samt säkerställa att styrdokument och arbetssätt etableras och efterföljs vad gäller lokalförsörjningen. Kommunstyrelsen vill därmed även yttra sig över förslagen ur detta perspektiv.

Kommunstyrelsen konstaterar att den ekonomiska utvecklingen är svag de närmsta åren samtidigt som behovet av välfärd ökar. Enligt kommunens befolkningsprognos visar den demografiska utvecklingen på färre barn och unga och fler äldre. I SKR:s genomlysning av kommunens ekonomi från hösten 2024, rekommenderades kommunen att ta fram en resursfördelningsmodell för att tydligare synliggöra det förändrade resursbehov, som kan kopplas till kommunens befolkningsprognos. Kommunstyrelsen beslutade 2025-12-03 § 231 att uppdra till kommunstyrelsens budgetberedning att använda resursfördelningsmodellen i rapport 1, Resursfördelning baserad på befolkningsprognos, som underlag inför ramsättningen, från och med Mål- och resursplan 2028–2030.

Rapporten visar att behovet av förskole- och skolplatser förväntas minska samtidigt som lokalkostnaderna bedöms öka till följd av lokalernas underhållsbehov vilket påverkar förvaltningens långsiktiga ekonomiska förutsättningar. Det är av största vikt att barn- och utbildningsnämnden beaktar kommunens befolkningsprognos och därmed anpassar organisation och verksamhet efter förändrade behov. Resurser behöver frigöras till verksamheter där befolkningsprognosen visar på ökade behov. Kommunstyrelsen ser mycket positivt på att arbetet med att anpassa strukturen efter en förändrad demografi har inletts av barn- och utbildningsnämnden.

Rapportens förslag, som omfattar avveckling av lokaler, minskning av extern inhyrning samt omflyttning av verksamheter, bedöms ligga i linje med gällande lokalförsörjningspolicy. Ur ett lokalstrategiskt perspektiv bör lokalstrukturen utformas så att den är robust över tid, möjliggör effektivt resursutnyttjande och skapar flexibilitet i förhållande till förändrade behov. Perspektiven bedöms ha beaktats i utredningen.

Förskolor och grundskolor geografiska läge samt lokalernas och utemiljöernas utformning är avgörande för en välfungerande verksamhet. För att göra rapportens förslag mer heltäckande skulle åtgärder och prioriteringar när det gäller förskolornas och skolornas utemiljöer kunna lyftas fram tydligare. Utemiljöerna är en mycket viktig

2026-06-12

Dnr: KS2026/275

del av förskolors och skolors funktionella förutsättningar, som i hög grad kan påverka såväl barnens som personalens vardag.

Även om Barn- och utbildningsförvaltningens förslag i huvudsak bedöms vara väl underbyggda noterar kommunstyrelsen att det i rapporten saknas alternativprövningar för de omflyttningar som innebär investeringar och utökade lokalkostnader. År 2027 är detta aktuellt vid en flytt av den anpassade grundskolan. Då alternativprövning saknas går det inte att bedöma om dessa lösningar är de mest effektiva för kommunen som helhet. Vidare bedömer kommunstyrelsen att investeringsbehov och tidplaner bör utredas närmare innan beslut om tilldelning av investeringsmedel fattas. Innan beslut om fastighetsinvesteringar fattas bör en förstudie genomföras för de förslag som överstiger investeringar om 25 prisbasbelopp i enlighet med riktlinjer för lokalförsörjning.

Förslaget om att flytta den anpassade grundskolan uppskattas i rapporten innebära en investering om 15–20 mnkr år 2027. Även om projektet nybyggnation av idrottshall Mariedalsskolan utgår innebär förslaget att fastighetsinvesteringarna utökas år 2027 i en budget som redan överskrider kommunens finansiella mål för investeringar.

Stängs Björkvägens och Åkaregatans förskola samt Rösebo skola lämnas kommunala lokaler. Även tomställda lokaler innebär en kostnad för kommunen. Kommunstyrelsen ser att möjliga handlingsalternativ för de aktuella fastigheterna bör utredas snarast för att undvika onödiga kostnader.

En viktig fråga som berörs är ifall kommunen ska planera för nybyggnation och bevaka platser för det. Här kan i vissa fall perspektivet behöva vara längre än tio år fram i tiden och det finns stora osäkerheter. Med rapporten som grund kan den frågan arbetas vidare med. I tidigare arbete med Målbild 2050 lyftes fram ett långsiktigt behov av ökad grundskolekapacitet i nordvästra delarna av Vänersborgs stad. Den slutsatsen bygger på en tidigare och då lite högre prognos när det gäller nybyggnation av bostäder och befolkningstillväxt. Det kan fortfarande bli aktuellt att lyfta fram det behovet på lång sikt, men det förefaller klokt att inte driva den frågan för kommande tioårsperiod, utan istället utgå från de förslag som beskrivs i rapporten. Rapporten Målbild 2050 kommer att omarbetas utifrån ändrade prognoser och då kommer barn- och utbildningsförvaltningens rapport att utgöra ett viktigt underlag.

Sammantaget ser kommunstyrelsen positivt på en anpassning av strukturen efter förändrad demografi. Rapporten utgör dock ett övergripande underlag och saknar analys av fullständiga ekonomiska effekter. Det är av stor vikt att det fortsatta arbetet präglas av ett kommunövergripande perspektiv, där planering av lokaler, investeringar och avveckling sker i nära samverkan mellan nämnderna.

2026-06-12

Dnr: KS2026/275

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

**Vänerns
kommun****Kommunstyrelsen****YTTRANDE**

2026-07-16

Dnr: KS 2026/336

Handläggare

Per-Ola Rasmussen

per-ola.rasmussen@vanersborg.se

0521-72 21 28

Mottagare

Sjöfartsverket, 26-00235

Yttrande över remiss angående förslag till ändringar av föreskrifterna om farledsavgift

Bakgrund

Sjöfartsverket har inkommit med en remiss angående förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2025:6) om farledsavgifter.

Sjöfartsverket avser att från och med den 1 januari 2027 justera farledsavgiften i enlighet med utvecklingen av KPI-KS sedan den senaste revideringen av avgiftsnivåerna i SJÖFS 2025:6. Ökningen beräknas uppgå till cirka en (1) procent. Vidare föreslås att inbetalningen till miljöincitamentet minskas med en (1) procent. Rabattsatserna för CSI-klassade fartyg, som justerades inför 2026, lämnas oförändrade. Sammantaget innebär detta att den totala avgiften, inklusive inbetalning till miljöincitamentet, är oförändrad jämfört med 2026.

Vidare föreslås att gränsvärdet för vad som ska anses utgöra lågvärdigt gods enligt 16 § höjs från 1 200 kronor till 1 550 kronor per ton. Gränsvärdet avser varans genomsnittliga värde under de senaste sju åren. Förändringen motsvarar en uppräkningsnivå i nivå med utvecklingen av KPI-KS sedan 2018.

Yttrande

I dagsläget är ett av de största konkurrenshindren för godstransporter sjövägen avsaknaden av kostnadsneutralitet mellan transportslagen. Sjöfarten bekostar själva farledsavgifter, hamnavgifter och lotsning medan andra transportslag inte behöver bära sådana kostnader, exempelvis lastbilstrafik. Ytterligare hinder motarbetar näringsdepartementets mål med överflyttning av gods från väg till järnväg och sjöfart vilket är ett av tre övergripande mål i Sveriges nationella godstransportstrategi (NGTS). Det motverkar också syftet med större slussar i Göta älv. Vänerns kommun motsätter sig höjningar av avgifter för yrkessjöfarten.

Benny Augustsson
Ordförande, Kommunstyrelsen

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

**Vänerns
kommun****Kommunstyrelsen****Handläggare**

Per-Ola Rasmussen

per-ola.rasmussen@vanersborg.se

0521-72 21 28

YTTRANDE

2026-07-09

Dnr: KS 2026/335

Mottagare

Sjöfartsverket, 26-02308

Yttrande över förslag till ändring av Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2024:3) om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte kanal, Säffle kanal och Södertälje kanal

Bakgrund

Sjöfartsverket föreslår en reviderad föreskrift om taxa för fritidsfartyg på Trollhätte, Säffle och Södertälje kanal. Förslaget innebär att avgiftsnivåerna justeras i nivå med utvecklingen av KPI-KS sedan den senaste revideringen samt utifrån de ekonomiska mål Sjöfartsverket har för avgiftsbelagd verksamhet. Justeringen motsvarar en avgiftsökning om 14,4 procent. Den reviderade föreskriften föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Yttrande

I Vänern finns flera viktiga noder som besökare kommer landvägen för att besöka och som förutsätter att det finns båtlinor att uppleva, exempelvis Akvedukten i Håverud, Spiken i Lidköping, och Sjötorp i Mariestads kommun.

Vänern, Vättern, Dalslands kanal, och Göta kanal, som idag är en av Sveriges viktigaste maritima destinationer, skapar sysselsättning för många personer inom olika områden. Kanaldirektörerna uppskattar att ca 90 % av omsättningen kring dessa kanaler genereras av besökare på land, de som kommer och tittar på slussningar, båtar och sjölivet.

God tillgänglighet och rimliga kostnader i Trollhätte kanal är därför av stor vikt för turistsjöfarten i hela Vänerregionen, Göta kanal och västkusten. Färre båtar ger lägre tillväxt och förlorade arbetstillfällen inom besöksnäringen och har direkta effekter på hela regionen som destination.

Sjöfartsverkets vilja att höja avgiften med 14,4 % med hänvisning till KPI-KS, sina egna interna mål samt att ingen höjning har gjorts sedan 2024, bör omvärderas utifrån fritidsbåtstrafikens värde. Enligt SCB har KPI-KS bara ökat 1,8 % sedan 2024 vilket skulle betyda att Sjöfartsverkets interna påslag är 12,6 %. Konsekvensanalysen saknar

Postadress: Vänerns kommun: 462 85 Vänerns borg**Telefon:** 0521-72 10 00**Webbplats:** www.vanersborg.se**Besöksadress:** Sundsgatan 29**E-post:** kommun@vanersborg.se

2026-07-09 2026-07-09

Dnr: KS 2026/335

en tydlig beskrivning av varför det intern påslaget ska vara åtta gånger högre än KPI-KS.

Vänersborgs kommun betonar vikten av att tydliggöra konsekvenserna för besöksnäringen som konsekvens av höjd taxa för fritidsfartyg på kanalerna. Höjningar riskerar att få negativa konsekvenser för hela besöksnäringen längs Göta älv, Vänerregionen samt Göta kanal, Dalslands kanal och Säffle kanal (som leder upp till Arvika). En höjning av taxan utan att någon motsvarande kvalitetshöjning av service, upprustning av gästhamnar, kajer, landningsplatser eller liknande i t ex Trollhätte kanal ser vi som svårt för Sjöfartsverket att motivera och för besökare med båt att förstå. Vi yrkar på att den föreslagna höjningen antingen inte genomförs eller att den motsvaras av årliga specificerade förbättringar för fritidsbåtsjöfarten.

Mats Andersson
1: vice ordförande
Kommunstyrelsen

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

YTTRANDE

1(1)

2026-07-31

Dnr: KS 2026/256

Handläggare
Pål Castell
pal.castell@vanersborg.se
0521-72 10 91

Mottagare
Länsstyrelsen Västra Götaland

Yttrande över Regional vattenförsörjningsplan för Västra Götaland

Bakgrund

Länsstyrelsen i Västra Götaland har bjudit in till remiss om reviderad Regional vattenförsörjningsplan för dricksvatten i Västra Götaland.

Yttrande

Vänersborgs kommun ser positivt på att länsstyrelsen vill trycka på att vattenförsörjning är en fråga som kräver regional samordning.

Tidsperspektiven rörande vattenförsörjning är långsiktiga av nödvändighet och det är naturligt att en revidering av planen efter fem år inte innehåller några större förändringar. Dock har det under dessa fem år skett mycket i omvärlden som föranleder att nya perspektiv kring beredskap tillkommit. Men även om risken för krig lyfts fram i förslaget till reviderad plan är det inte helt tydligt hur detta påverkar den kommunala vattentjänstplaneringen.

De åtgärder som listas i planen ingår i kommunernas ansvarsområde redan utifrån gällande lagstiftning. Genomförandet kan dock i praktiken påverkas av begränsade resurser, till exempel när det gäller ambitionsnivåerna i tillsynsarbetet, tempot i insatser för förbättrad dagvattenrening eller möjligheterna att analysera klimatpåverkan.

Mellankommunal samverkan lyfts särskilt fram. Vänersborgs kommun har etablerad samverkan med flera grannkommuner kring vattenförsörjning, inte minst genom aktuella projekt med nya råvattenintag. För den regionala vattenförsörjningen och beredskapsarbetet anser Vänersborgs kommun att det är särskilt viktigt att regionala och statliga myndigheter tar ett ökat ansvar.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

Postadress:
Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
kommun@vanersborg.se

From: "Gunilla Cederbom" <gunilla.cederbom@vanersborg.se>
Sent: 2026-08-26 08:20:42
To: "Benny Augustsson" <benny.augustsson@vanersborg.se>; "Johanna Gustafsson" <Johanna.Gustafsson@vanersborg.se>
Subject: Initiativ KS 260826

Initiativärende KS 260826
Fritidskort för unga

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett fritidskort för unga skulle kunna anpassas utifrån olika målgrupper mm utifrån kommunfullmäktiges beslut att bifall till motion i frågan.

Västra Götalands regionens infrastruktur och kollektivtrafiknämnd har den 22 maj 2026 tagit beslut om möjlighet för kommuner att köpa fritidskort för unga inom en zon, vilket var förutsättningen för kommunfullmäktiges bifall.

Stefan Kärvling